

תמצית

הקדמה

כתב האישום סב, בעיקרו, סביב ציר עדותו של שמואל דכנר ז"ל (להלן: "עד המדינה"). הפרשות המרכיבות פרטי כתב האישום נחשפו על-ידו במשטרה, בעקבות סכסוך כספי שפרץ בינו ובין מר הלל צ'רני. עד המדינה, כמי שניצח, לבד ובעזרת אחרים, על פרשות השוחד, שנדונו בתיק זה, נזקק למעמד של "עד מדינה" על-מנת שיוכל לתבוע המגיע לו, לדידו, מאיש ריבו, מר צ'רני. לצורך קבלת מעמד של עד מדינה, פרש בפני חוקרי המשטרה פרשיות, מאורעות ומעשים מסואבים ומושחתים, שהשתרשו לאורך שנים ברשויות ציבור ושלטון. היריעה הרחבה שגוללה על-ידי עד המדינה חשפה במהלך המשפט מערכות ציבור ושלטון מושחתות, שהרקיבו והתקבו לאורך השנים. מאות רבות של אלפי שו הוזרמו לעובדי ונבחרי ציבור, שטמנו הכספים באמתחתם. הכספים המזוהמים נמסרו לעובדי ונבחרי הציבור למען יקדמו עניינם של נותני אותם כספים, בדרך קלוקלת כזו או אחרת, כמפורט בהכרעת-הדין.

עד המדינה עלה לדוכן העדים ביום 01.07.12 והעיד במשך 67 ישיבות בית-משפט, עד מועד פטירתו ביום 01.03.13.

פרשות השחיתות השונות יוצגו ויידונו בפרקים שיוחדו לכל אחד מהנאשמים בנפרד. כל נאשם והפרק הדין בעניינו, כל נאשם ופרשות השחיתות בהן הואשם עלי כתב האישום, פרשות הסובבות פועלו.

אדון בנאשמים השונים לפי סדר הופעתם בכתב האישום, ראשון – ראשון, ואחרון – אחרון.

עדות עד המדינה

עד המדינה היווה הציר עליו סבו עובדות כתב האישום. עד המדינה הגה הרעיון, רתם הנאשמים לו, התווה דרכי הפעולה וביצע עסקאות השוחד בעצמו ובסיוע אחרים לאורך שנים.

עד המדינה התייצב בבית-המשפט לאחר שנבדק על ידי רופאים מומחים מטעם המדינה שקבעו כי מדובר באדם חולה הסובל ממחלות רבות, מורכבות וקשות. הרופאים המליצו על הגבלת שעות הדיונים בהם אמור העד להעיד. עד המדינה, חרף קשייו הרפואיים וגילו הבוגר עשה מאמצים עילאיים מבחינתו והתייצב בבית המשפט במשך חודשים רבים – עד המדינה החל עדותו בבית-המשפט ביום 01.07.2012, והעיד בסך-הכל ברציפות, כארבעה ימים בשבוע עד יום 28.02.13.

1 עד המדינה ביקש למלא חובתו על-פי חוק. עד המדינה השיב לשאלות הפרקליטים המלומדים
2 כמיטב יכולתו כשהוא משתדל לשכנע, בכל מאודו, באמיתות גרסתו.

3
4 הסנגורים הנכבדים בלמדנותם העמיקו חקר בהודעותיו הרבות של עד המדינה במשטרה, כמו גם
5 באלפי מוצגים ומסמכים שנצברו בחומר החקירה. הסנגורים המלומדים חקרו בדיוקנות
6 ובקפדנות את עד המדינה לצידי צדדיו של כל תו ותג במוצגים השונים והמסמכים הרבים שהוצגו
7 בבית-המשפט.

8
9 מדובר בעד שתבונתו בלטה, על-פי כל אמת מידה. עד המדינה ניחן בידע מקצועי רחב. עד המדינה
10 הכיר את תחום עיסוקו בצורה שאין ממנה, כמו גם בתחומים רבים אחרים הנושקים וכרוכים
11 בנושאים להם נדרש במהלך עבודתו.

12
13 *שאלת השאלות בתיק – מהו המשקל הנכון שיש ליתן לעדותו בבית-משפט.*

14
15 למותר לציין, כי עד מדינה, ככלל, הינו עבריין השותף למעשי העבירה עליהם הוא מעיד המונע
16 מטעמים אישיים, אינטרסים כלכליים ואחרים.

17 בענייננו, הדברים מוסכמים. עד המדינה פנה למשטרה לא מפני נקיפת לב ופעימת הרוח, גם לא
18 מטעמי היטהרות הנפש. עד המדינה החליט לעשות מעשה, לעלות לדוכן העדים, להניע לשונו
19 ולגלות שחיתות שהרקיבה מוסדות ציבור ושלטון לאחר שבחן מכלול השיקולים הרלוונטיים
20 עבורו ולטובתו והגיע למסקנה כי עריכת הסכם עם המדינה עדיפה וטובה לו מהאפשרויות
21 האחרות הקיימות בעניינו.

22 עד המדינה גמר אומר לחשוף המעללים שביצע יחד עם הנאשמים ורבים אחרים על מנת שיוכל
23 לתבוע בבית משפט כספים שלדידו, מגיעים לו, במקביל לבוא חשבון עם האיש, שלדידו הפר
24 הבנות והסכמים עמו. בעיניים כלות ופקוחות, חתם על הסכם עד מדינה במסגרתו התחייב לומר
25 בעדותו בבית-משפט את האמת כולה בשלמותה ולספר את הקורות אותו יחד עם הנאשמים,
26 שחלקם היו, מי יותר ומי פחות, ידידים קרובים לו.

27
28 המאשימה אינה סבורה כי מדובר בעד מדינה, שעדותו בבית-משפט הינה בבחינת ראה וקדש.
29 אדרבא ואדרבא, המאשימה למדה במהלך חקירותיו הרבות של עד המדינה במשטרה, שמדובר
30 בעד שניתן להסתמך על דבריו, רק אם אלה נתמכים בראיות נוספות. המאשימה מצאה להגיש
31 כתב אישום רק כנגד נאשמים, נגדם קיימות ראיות נוספות, שבכוחן לתמוך, בצורה ממשית,
32 בעדות עד המדינה. המדינה בחרה שלא להאשים עובדי ציבור בכירים ואחרים בעבירות חמורות,
33 הואיל וחומר הראיות שנצבר בעניינם היה מבוסס בעיקרו על עדות עד המדינה.

34
35 עד המדינה העיד על עצמו פעמים רבות במהלך עדותו בבית-המשפט, כי הינו עבריין שרימה את
36 רשויות המס. עד המדינה הצהיר בבית-המשפט כי ביצע לאורך שנים מעשים פליליים, לרוב, בהם

1 זייף מסמכים, הונה, שיקר ועיקר העיקרים, שיחד בצורה שיטתית פקידי ונבחרי ציבור עמם בא
2 במגע במהלך עבודתו.
3 עד המדינה פעל לאורך שנים בנכלוליות במגעיו עם מוסדות ציבור ורשויות חוק ושלטון. בשנים
4 האחרונות לא נרתע מלשקר, לזייף ולהונות לשם השגת מטרותיו.
5
6 נוכח קביעות אלה, המוסכמות, בסך-הכל, על באי-כוח הצדדים, כמעט בלתי נחוץ להציג מקרים
7 בהם נתפס עד המדינה בקלקלתו במהלך עדותו בבית-המשפט. פירטתי נכלוליות דרכו, סתירות
8 ופרכות שנגלו בעדותו של עד המדינה על-פני כ-10 עמודים.
9
10 מול עדות בעייתית של עד המדינה, מורכבת ורוויית שקרים, ניצבות עובדות שהינן בבחינת אבני
11 תושבת לעדותו בבית-המשפט.
12
13 במהלך המשפט הוחוור כי עיקרים בעדותו של עד המדינה, שהינם במידה רבה בסיס כתב האישום
14 הוכחו כדבעי – בראיות עצמאיות שאינן קשורות דווקא לעדות עד המדינה – וחלקם מוסכמים על
15 ב"כ הצדדים כדלהלן:
16
17 עד המדינה "תרם" לנאשם 6, באמצעות "יד שרה", מאות אלפי ₪.
18 עד המדינה מסר "עבודות" לנאשם 7 בשווי מאות אלפי ₪.
19 עד המדינה שילם חובו של נאשם 7 בסך מאות אלפי ₪ לבנק הפועלים, ומסר לאחיו של נאשם 7
20 סך 130 אלף ₪.
21 עד המדינה העביר לאחיו של נאשם 8 כחצי מיליון ₪.
22 עד המדינה העביר לנאשמת 9 לאורך השנים סכומים הנאמדים במאות אלפי ₪.
23 עד המדינה "תרם" לנאשם 11 באמצעות מוסדות "בית מלכה" מאות אלפי ₪.
24 נאשם 12 העביר לנאשם 5, באמצעות עד המדינה, כ-1.3 מיליון ₪.
25
26 עיקרים אלה הוכחו בבית-משפט בצורה מוחלטת.
27 אלה תומכים ומייצבים עדותו של עד המדינה בבית-המשפט. עדות עד המדינה הינה עדות בעייתית
28 ביותר, המחייבת חיזוק משמעותי, אבל עדות בעלת משקל ותוקף.
29
30 חשוב לציין כי לא כל סתירה בין הודעותיו השונות במשטרה לדברים שמסר בחקירה הראשית
31 ו/או בחקירה הנגדית בבית המשפט עומדים לעד המדינה לרועץ.
32 מדובר בעד מדינה שמסר הודעות רבות במשטרה, לאורך ימי חקירה ארוכים ומייגעים, עליהם
33 נחקר בבית-משפט על-ידי פרקליטים מקצועיים לעילא בצורה מפורטת ודקדקנית למעלה משנה
34 אחר כך. מדובר בהודעות המכילות אלפי נתונים המפורטים בתוכניות עבודה, מרשמים, מפות,
35 מאזנים, דפי חשבון, תרשומות, מכתבים, תעודות ומוצגים שונים אחרים.

1 נוכח בסיס נתונים רחב שכזה, היקף החומר ותוכנו, נראה כי הטעויות והסתירות הינן, במידה
2 רבה, כורח המציאות. במצב דברים שכזה, בו העד נדרש להעיד לגבי הודעות במשטרה של עדים
3 רבים (לציין, עד המדינה העיד בבית-המשפט חודשים רבים לאחר שרוען זיכרונו על-ידי ב"כ
4 המאשימה, זאת לנוכח התפרשות עדותו בבית-המשפט על-פני מספר חודשים). אלפי תעודות,
5 קבלות, חשבוניות, תוכניות, מאזנים, מכתבים, אישורים, חוות-דעת וכיוצא באלה מיני מינים של
6 מוצגים. גם עד אובייקטיבי, חסר כל פניות, שאין חולק על אמינותו והגינותו – יתקשה למסור
7 עדות חפה מסתירות וטעויות, שלפעמים עלולות להיות מאוד משמעותיות.
8 עד המדינה גילה בתשובותיו צלילות דעת ובקיאות בלתי רגילה. מששגה, ניכר היה בדרך-כלל,
9 שמדובר בסך-הכל בטעויות אנוש ותשובותיו הבלתי נכונות ניתנו בבלי דעת ולא דווקא, בשל
10 רצונו לסטות מהאמת. רק למשל, ניתן לציין עדותו של עד המדינה בעניין מוצג נ/77. בחקירתו
11 הראשית ציין עד המדינה כי מדובר בשיקים שלא נפרעו. בחקירתו הנגדית שוכנע על-ידי פרקליטו
12 המלומד של נאשם 1 כי השיקים ברובם נפרעו (עמ' 1181), כנטען על-ידי ההגנה. ברם, בסופו של
13 הליך הוכח כי עד המדינה העיד אמת בסוגיה זו, דווקא בעדותו הראשית.
14
15 לא פחות חשוב להעיר, פרקליטיהם הנכבדים של הנאשמים הציגו בלמדנותם ניירות, חשבוניות
16 וקבלות שונות, לגביהן טען עד המדינה במשטרה (לעיתים במהלך עדותו הראשית בבית-משפט) כי
17 הינם מעידים על כספים, שהועברו לו לצרכי תשלום שוחד לאישי ציבור, אותם ידע לציין. בהמשך
18 הדרך, במהלך חקירתו הנגדית, גרס עד המדינה אחרת. הפרקליטים המלומדים הדגישו את
19 הפכפכותו של עד המדינה.
20 ניתן לראות הדברים בדרך זו וניתן גם אחרת. עד המדינה הסכים לחזור בבית-המשפט מדברים
21 מפורשים וחד-משמעיים שמסר בחקירתו במשטרה, בהם הפליל, לכאורה, הנאשמים. בבית-
22 המשפט, משראה כי שגה, נטל אחריות וציין בצורה ברורה כי לא מדובר בכספים שקיבל לצורך
23 תשלום שוחד, אלא כספים שקיבל לרשותו באופן לגיטימי.
24 לאמור, עד המדינה התייצג בבית-המשפט לאו דווקא כמי שגמר אומר להשחיר הנאשמים ויהי
25 מה. נראה היה בבית-המשפט, לעיתים, לאור חקירתם המיומנת של הפרקליטים המלומדים, כי
26 בסך-הכל ביקש להעיד אמת, גם משזו לא הייתה נוחה עבורו, לעיתים מרה ושימשה כלי נשק
27 מחודד בידי הפרקליטים המלומדים שעשו בה שימוש נגדו.
28
29 בכל פרשת תעשיות המלח גרס עד המדינה כי כל תרומתו הייתה כמי שנתן לנאשם 5 "שירותי
30 משרד", דהיינו הוא שימש עבורו בבחינת "צינור חשבונאי", דהיינו הנפיק עבורו קבלות,
31 חשבוניות של חברותיו, כשהוא עצמו לא טיפל בנושא תעשיות המלח, לא היה מעורב בנושא, וכל
32 הרווחים וההכנסות זרמו לכיסו של נאשם 5.
33 ההגנה לאורך כל המשפט הטיחה בעד המדינה כי בחר להפליל דמויות מעוטרות כמו ראש
34 הממשלה, ראש עירייה, מהנדס עיר ואנשי עסקים נכבדים על-מנת לחלץ עצמו מהסתבכויותיו
35 הכלכליות. עד המדינה, שהיה מודע ומעורב בהזרמת סכום של 1.3 מיליון ₪ לחברותיו, סכום
36 בגינו הוציא חשבוניות. עד המדינה ידע עבור מה ולמה הועבר סכום עתק זה לרשותו של נאשם 5.

1 לשיטת ההגנה, היה אמור עד המדינה להפליל בחקירותיו במשטרה את נאשם 12, שהינו איש
2 עסקים מן השורה הראשונה שבאותה תקופה שימש כיו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים.
3 עד המדינה נמנע מלהעיד על פעילותו הפלילית של נאשם 12 מעבר לדברים שמסר לו נאשם 5. עד
4 המדינה לא רשם ביומניו - הבלתי אמינים – על פגישות עם נאשם 12 (ראה עדות נאשם 5 בעניין זה
5 (עמ' 6838 למטה). כמו גם לא סיפר על שיחות מפלילות עם נאשם 12 בנושא, והעיד בצורה
6 מפורשת כי לא היה מעורב בעסקאות השוחד הסובבות תעשיית המלח וסבות סביב נאשם 12.
7 יתרה מזו, עד המדינה היה מודע למערכת הקשרים של נאשם 5 עם דודו, מנהל מנהל מקרקעי
8 ישראל, נאשם 13. עד המדינה לא ביקש להפליל את נאשם 13 ולהעיד בעניינו דבר וחצי דבר. עדות
9 שהייתה מחויבת, כביכול, על-פי שיטת ההגנה, נוכח רצונו לשרת המאשימה, שהתנדבה להעניק לו
10 הסכם עד מדינה, במסגרתו ניתנה לו חסינות ותמורה כספית נדיבה הנאמדת במיליוני ₪.
11 עד המדינה ציין כי ראש מנהל מקרקעי ישראל ומי שכיהן קודם לכן כמנכ"ל משרד התשתיות לא
12 קיבל ממנו שוחד, לא בהולילנד ולא בפרויקטים אחרים. הוא עצמו מעולם לא שוחח עם נאשם 13
13 ואין לו ידיעה אם הכספים שנמסרו לנאשם 5 הועברו לנאשם 13.
14 הדברים דומים, אולי ביתר תוקף, בנוגע לכספים שהוזרמו לרשותו של עד המדינה, בכל הנוגע
15 לקרקעות של חברת הזרע. עד המדינה ציין כי כספי השוחד יועדו להעברה לנאשם 13 באמצעות
16 נאשם 5. יחד עם זאת, עד המדינה הקפיד להעיד כי הוא אינו יודע אם הכספים אכן הגיעו ליעדם.
17 הוא עצמו לא שוחח עם נאשם 13, לא בא עמו במגע ענייני בנושאים שנדונו. לאמור, עד המדינה
18 נמנע מלהפליל את נאשם 13 – בניגוד לשיטה שיוחסה לו על-ידי ההגנה – גם שמדובר באישיות
19 נכבדה שכינה בתפקיד ציבורי רם ונישא.
20
21 לא זאת אף זאת, נאשם 2 היה לעד המדינה חבר ורע במשך שנים רבות. מדובר בחבר נפש שלאורך
22 שנים פעל בעצה אחת עמו בימים יפים ובימים קודרים. ב"כתב הסחיטה", כאמור, נפקד מקומו
23 של נאשם 2.
24 בתו של עד המדינה העידה בבית-משפט לאחר שזה הלך לבית עולמו וניכר היה בכל תנועה
25 מתנועות גופה כי יחסה לנאשם 2 הינו יחס חם הנובע ממערכת קשרים כמעט משפחתית
26 שנתפתחה על-פני השנים. גב' אדית וולף לא ביקשה להסתיר יחסה האוהד לנאשם 2, האיש
27 שהיטיב עם אביה ועם המשפחה כולה שנים רבות.
28 עד המדינה סיפר בבית-המשפט על מערכת היחסים הטובה ששררה בינו ובין נאשם 2.
29 עם זאת, בחקירותיו במשטרה, כמו גם בבית-המשפט, העיד עד המדינה כנגד נאשם 2 בצורה
30 נחרצת, חרף חיבוטי נפש ולבטים. עד המדינה לא נמנע מלספר על עסקאות השוחד, שהונעו
31 ומומשו על-ידם בצוותא חדא.
32
33 במהלך החקירות הנגדיות הארוכות, טענו הסנגורים המלומדים טענות, הניחו הנחות והטיחו בפני
34 עד המדינה האשמות שמהן הצטייר עד המדינה כאישיות מניפולטיבית, ערמומית, נלעגת ומעוותת
35 לא מעט.

1 גישה זו נשתנתה בתכלית בפרשת ההגנה. הנאשמים, כל אחד לעצמו, תיאר את עד המדינה
2 כאישיות נדיבה, שובת לב, רבת מעלות וברוכת כישרונות. על-פי תיאור הנאשמים בבית-משפט,
3 מדובר בבעל מקצוע מן השורה הראשונה, שבכוחו היה לקדם עניינים בנושאים להם נדרש,
4 תכנוניים ואחרים באופן חכם ויעיל. אנשי מקצוע אחרים, מהנדסים, אדריכלים ועורכי-דין לא
5 יכלו לתרום כמותו.

6 במהלך החקירות הנגדיות של עד המדינה על-ידי הסגורים המלומדים, קשה היה שלא לזהות את
7 הלעג והבוז שאלה רחשו למומחיותו בדיני החשבונאות. הסגורים גרסו כי מדובר בתחבולן מן
8 המעלה הראשונה, רמאי, שאין כל בסיס לדבריו, לפיהם הינו מבין ומומחה בעל ידע מעשי
9 ותיאורטי בחשבונאות.

10 עמדתם זו של הסגורים המלומדים נתפוגגה משהו בסיום עדותו של רו"ח רצ'קובסקי. רואה
11 החשבון אמנון רצ'קובסקי נשאל להיכרותו עם עד המדינה. זה חייך והשיב כי מדובר בהיכרות
12 שאינה נוגעת לענייננו. רואה החשבון רצ'קובסקי – נמנה על מקימיה של הפקולטה לחשבונאות
13 באוניברסיטת חיפה – סיפר בבית-המשפט על ספר שחיבר עד המדינה בנושא "דוחות כספיים
14 מאוחדים", ספר, שסייע לו ולחבריו לעבור את בחינות לשכת מועצת רואי החשבון לפני כארבעים
15 שנה (עמ' 4352 שו' 6-14).

16
17 לאורך כל עדותו בבית-משפט ציין עד המדינה את מצבו הרפואי הרעוע.
18 בשבועות האחרונים של חייו חזר והדגיש כי ימיו ספורים והוא עושה כל אשר לאל ידו על-מנת
19 להגיע לבית-משפט, חרף מגבלותיו הרפואיות שהינן קשות מנשוא, ולסיים את המטלה הכבדה
20 שנטל על עצמו להעיד אמת בבית-המשפט.

21 דבריו אלה נתקבלו בבית-המשפט כדברים בעלמא, שלא לומר בגיחוך ומבט מתלעג.
22 למגינת הלב, תחזיתו המצמררת של עד המדינה בבית-המשפט נתגשמה.
23 עד המדינה דיבר כאן אמת וידע מה הוא אומר.
24 עד המדינה הלך לבית עולמו בעיצומה של חקירה נגדית מבלי שהצליח לסיים את עדותו ולסייע
25 למאשימה לשכנע בנכונות גרסתו.

26
27 אמור מעתה, עדותו של עד המדינה הינה עדות מורכבת ובעייתית עד מאוד. לא ניתן לסמוך
28 ולהישען על עדותו של עד המדינה כשהיא עומדת לעצמה. עדותו של עד המדינה מחייבת זהירות
29 וקפדנות מיוחדת.

30 יחד עם זאת, לא מדובר בעדות מבוטלת. מדובר בעדות שיש בכוחה לקבוע ולעגן ממצאים במשפט
31 במקום בו העדות מחוזקת ונתמכת בצורה ממשית.

32
33 עד המדינה הלך לבית עולמו בעיצומה של החקירה הנגדית בעניינו של נאשם 8. משכך, נמנע
34 מנאשמים 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ו-16 לחקור את עד המדינה בחקירה נגדית.

35
36 המשמעות המשפטית שיש ליתן לעובדה זו.

נאשם 1

נאשם 1 שכר את שירותיו של עד המדינה בשנת 1992, משביקש לפתח ולקדם את מתחם הולילנד, שהיה בבעלות אמו, גבי ויינברג.

במחצית הראשונה של שנת 1994, בפגישה שהתקיימה במשרדי הולילנד בירושלים, ציין עד המדינה בפני נאשם 1 ש: "בדרך הישרה וביושר לא ניתן יהיה להשיג את מספר המטרים שלדעתי ניתן להשיג, אלא אם נצליח להגיע לשיתוף פעולה עם נציגי ציבור שיהיו מוכנים לשתף איתנו פעולה, כנגד תשלומי שוחד בצורה כזו או אחרת..." (עמ' 47, ש' 15-18) [ההדגשות שלי - ד.ר.]. עד המדינה קיבל על עצמו לעמוד ב"פרונט", ליטול על עצמו אחריות לדברים, כאשר היה ברור שפעולותיו כרוכות בתשלומי שוחד. נאשם 1 היה אמור לשאת בתשלומים (עמ' 47, ש' 33). על פי המוסכם ביניהם, עד המדינה אינו רשאי להוציא סכום כסף כלשהו ללא הסכמה מראש של נאשם 1.

בחינת טענת עד המדינה: הלוואות כשוחד

"איפוס"/"העלמה"/"מחיקה" של 8.9 מיליון ₪.

בחינת עדות נאשם 1.

בחינת עדות רואה החשבון אלי חסון.

בחינת עדות רואה החשבון אורדן.

בחינת עדות רואה החשבון שטיינברגר.

עדות עד המדינה בסוגיית "איפוס"/"מחיקה"/"העלמה" של 8.9 מיליון ₪ מהספרים אוששה במלואה. ניסיונות נאשם 1 ורואה החשבון מטעמו לסובב בכחש "פעולה חשבונאית" זו, מערערת עוד יסודות גרסתו של נאשם 1 בבית-המשפט. בד בבד, הוכחה אחריותו של נאשם 1 לביצוע הפעולה העולה כדי רישום כוזב במסמכי תאגיד, במסמכי הולילנד שירות לנופש.

סך 2,823,280 ₪ הועברו לעד המדינה בשנים 2000-2001. עד המדינה לא השיב כספים אלה. עד המדינה לא נדרש להשיב כספים אלה ובטח לא נדרש לשלם ריבית ו/או הצמדה בגינם. סכום כסף זה על סך 2,823,280 ₪ נסגר בהתחשבות בין עד המדינה לנאשם 1 בחודש ספטמבר 2007 לאחר הסכם ההיפרדות (ת/150) (ראה מוצגים ת/153, ת/154).

בחינת העדויות בנושא, עיון ולימוד המוצגים, ראה למשל מוצג ת/155, ת/160, ת/159.

1 כספי שוחד שהועברו לעד המדינה בשנת 2004 – נקבע על-ידי שלא ניתן לקבוע כי מדובר בכספי
2 שוחד. לא הסכום של 2,552,520, כטענת המאשימה, ולא 947,275, על-פי עדות עד המדינה.
3
4 העברת 300 אלף ₪ בחודש יולי 2005. נקבע כי הנאשם למעשה הודה בחקירה במשטרה בנושא זה.
5
6 כספי שוחד לנאשם 6 באמצעות יד שרה.
7 נאשם 1 בחקירתו במשטרה, ציין, בכנותו, כי התרומות לאו דווקא ניתנו לשם שמיים, אלא:
8 **”בעברית של חברי כנסת קוראים לזה ‘לובינג’, עשינו לובינג... כשאמרתי לובינג התכוונתי לנוהג**
9 **הנפוץ במדינת ישראל שהביאה לכך שרק ב-2009 או ב-2010 המדינה מצאה לנכון להחליט**
10 **שאסור ליזמים או בעלי עסקים אחרים לתרום לעמותות מוכרות שקשורות לבעלי תפקידים**
11 **בעירייה, ומן הסתם עד אותה עת המדינה לא ראתה בזה פסול, ואין סיבה שפרויקט הולילנד,**
12 **הצפוי לקום, יהיה שונה מכל מדינת ישראל. זה לובינג”** (ת/491 שו' 133-141; ראה גם עמ' 6016
13 לפרוטוקול).
14 דברים שאינם צריכים פרשנות.
15
16 תיעוד דברי נאשם 5 בהקלטה (ת/479).
17 כספי שוחד לנאשמים 8 ו-9.
18 כספי שוחד לנאשם 11.
19 כספי שוחד לנאשם 7.
20 מוצגים המלמדים על נטילת אחריות (ת/716), (ת/716), (ת/146, ת/147, ת/148, ת/150).
21 מוצגים לקראת סוף והמגעים בין הצדדים שנתקיימו בצל “כתב הסחיטה”.
22
23 עיקרי גרסתו של עד המדינה עוגנו בבית-המשפט בראיות עצמאיות שאינן קשורות בו.
24
25 הוכחו יסודותיהן של חלק מן העבירות שיוחסו לנאשם 1 בכתב האישום. נאשם 1 מורשע, אפוא,
26 בעבירות הבאות:
27
28 א. נאשם 1 מורשע ב-6 עבירות לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין שש העבירות כספים לעד המדינה
29 למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך כולל של 2,823,280 ₪ בשנים 2000-
30 2001, בהתאם לפירוט הבא:
31 1. סך של 1,215,000 ₪ מיום 13.04.00 (ת/138, ת/754).
32 2. סך של 200,000 ₪ מיום 31.08.00 (ת/138, ת/754).
33 3. סך של 450,000 ₪ מיום 14.11.00 (ת/138, ת/754).
34 4. סך של 166,000 ₪ מיום 19.03.01 (ת/138, ת/754).
35 5. סך של 295,000 ₪ מיום 03.04.01 (ת/138, ת/754).
36 6. סך של 497,280 ₪ מיום 13.05.01 (ת/138, ת/754).

- ב. נאשם 1 מורשע ב-2 עבירות לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין שתי העברות כספים לעד המדינה למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך כולל של 675,000 ₪ בשנת 2005, בהתאם לפירוט הבא:
1. סך של 500,000 ₪ מיום 06.04.05 (ת/138).
 2. סך של 175,000 ₪ מיום 22.05.05 (ת/137).
- ג. נאשם 1 מורשע בעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק העונשין בגין העברת כספים לעד המדינה למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך של 300,000 ₪ מיום 31.07.05 (ת/142),
- ד. נאשם 1 מורשע ב-3 עבירות לפי סעיף 291 לחוק בגין שלוש העברות כספים לנאשם 6 באמצעות ארגון "יד שרה" בסך כולל של 1,250,000 ₪ בשנת 2000, בהתאם לפירוט הבא:
1. סך של 600,000 ₪ מיום 31.07.00 (ת/705).
 2. סך של 400,000 ₪ מיום 05.10.00 (ת/706).
 3. סך של 250,000 ₪ מיום 11.12.00 (ת/705).
- ה. נאשם 1 מורשע ב-7 עבירות לפי סעיף 291 לחוק בגין שבע העברות כספים לנאשם 11 באמצעות מוסדות "בית מלכה" בסך כולל של 680,000 ₪ בשנים 2000-2006, בהתאם לפירוט הבא:
1. סך של 240,000 ₪ בחודשים יוני – אוקטובר 2000 (ת/705, ת/128).
 2. סך של 115,000 ₪ מיום 11.12.00 (ת/705, ת/128).
 3. סך של 40,000 ₪ מיום 24.04.01 (ת/706, ת/128).
 4. סך של 60,000 ₪ מיום 20.08.01 (ת/128).
 5. סך של 25,000 ₪ מיום 24.09.03 (ת/705, ת/128).
 6. סך של 50,000 ₪ בחודשים ספטמבר – אוקטובר 2004 (ת/705, ת/128).
 7. סך של 150,000 ₪ בחודשים אוקטובר 2005 – פברואר 2006 (ת/705, ת/128).
- ו. נאשם 1 זכאי מחמת הספק מעבירות לפי סעיף 295(ג) לחוק העונשין בגין העברות הכספים לעד המדינה בשנת 2004, בסך כולל של 2,552,520 ₪.
- ז. נאשם 1 מורשע בעבירה לפי סעיף 423 לחוק בגין מתן הוראה לרשום את כספי השוחד בסך 8.9 מיליון ₪ כ"הלוואות" לעד המדינה בדו"ח הכספי של נאשמת 15 לשנת 1999 (שנחתם והוגש לרשויות המס בשנת 2000) (ת/134).
- ח. נאשם 1 מורשע בעבירה לפי סעיף 423 לחוק בגין מתן הוראה לרשום את הסכומים המפורטים בסעיפים א', ב' וג' לעיל בספריה של נאשמת 14 כ"הלוואות"/"מקדמות שכר טרחה", ולכלול את החשבוניות הכוזבות שמסר עד המדינה כנגד סכומים אלה בספריה של נאשמת 14.
- ט. נאשם 1 מורשע בעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון בגין הפקדת כספי השוחד בחברותיו של עד המדינה במסווה של "שכר טרחה"/"הלוואות".

נאשם 2

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

עד המדינה סיפר בבית-המשפט על מקומו המרכזי של נאשם 2 באישור העברת מאות אלפי ₪ לצורך תשלומי שוחד לקידום הפרויקטים שנוהלו על-ידי נאשם 2 והחברות בהן פעל. נאשם 2 גרס כי מעולם לא שילם שוחד למאן דהוא, ועדות עד המדינה הינה בבחינת עדות שקר.

נאשם 2 תיאר בעדותו את דרך ניהולו בחברות השונות שהיו תחת אחריותו. עדותו של נאשם 2 בבית-המשפט נבחנה ובסימומו של דיון נקבע על-ידי כי גרסתו של נאשם 2 לבית-המשפט אינה שווה מאומה. העולה מהאמור, כי מול עדותו של עד המדינה, על כלל בעיותיה וקשייה, לא ניצבת עדות בעלת משקל ותוקף, אדרבא, מול עדות עד המדינה לא עומד ולא כלום.

בעניינו של נאשם 2, ניתן היה להתרשם ולהשתכנע מהקשר החברי שחיבר בין השניים לאורך שנים רבות. עד המדינה לא הסתיר אהדתו לנאשם 2 והכאב שהינו חש נוכח הצורך להעיד נגד הנאשם, היושב מולו על ספסל הנאשמים במשפט פלילי. לא מדובר במילים בעלמא.

עד המדינה לאורך ימים ארוכים נמנע מלערב את נאשם 2 בפרשות השחיתות שחשף בפני פרקליטיו. עד המדינה ביקש לשמור על נאשם 2 מפני רע. עדותו של עד המדינה בעניינו של נאשם 2 ניתנה על כורחו. מבחינתו, מדובר במצב, עם כל צערו, שאין בלתו.

ניתן היה ללמוד מכלל עדותו של עד המדינה בעניינו של נאשם 2 בצורה שאין ממנה – לו הדבר היה בידו, לא היה מעיד כנגד מי שהיה חברו הטוב והאהוב שנים רבות.

עד המדינה העיד כנגד נאשם 2 אך ורק משום שהתחייב לומר את האמת כולה בשלמותה. לאמור, לו הדבר היה בידו של עד המדינה, לא היה מעיד כנגד נאשם 2. עד המדינה העדי כנגד נאשם 2, נוכח הסכם עד המדינה, שחייבו להעיד בבית-המשפט את האמת כולה בשלמותה.

כלל התנהגותו המפלילה של נאשם 2 לקראת חקירת המשטרה.

במשרד הפרקליטים עוה"ד יצחקניא.

עדות הפרקליטים.

נאשם 2 כמגשר.

נאשם 2 מול נאשם 8.

תיעוד שיחה בין נאשם 2 לעד המדינה.

תיעוד הקלטת נאשם 5.

דיון ב-120 אלף דולר – הרשאה. בסיכומו של דיון נקבע על-ידי כי עדות עד המדינה נתמכת בראיות עצמאיות. עד המדינה קיבל סך 120 אלף דולר באישור נאשם 2 לצורך תשלום שוחד.

1 באופן דומה, סך 120 אלף ₪.
2 באופן דומה, 115 אלף דולר כתמריץ נוסף בגין עסקת הזרע.
3 לא מצאתי לקבוע אחריותו של נאשם 2 בעניין 126,644 ₪ (ת/356).
4 כמו גם, סך 400 אלף דולר לשינוי ייעוד בחוות יבור ומבחור.
5 וסך 40 אלף דולר בעניין חוות מבחור.
6 דיון מפורט משהו בעניין תוספת שבס, נאשם 2 נמצא אחראי להעברת 120 אלף דולר (ת/179).
7 דיון בעניין 300 אלף ₪ (ת/186).

8
9 נאשם 2 נמצא זכאי מחמת הספק בעניין מוצג ת/188, סך 120 אלף דולר. בעניין מוצג ת/190ב,
10 ובעניין מוצג ת/193, 100 אלף דולר. כמו גם בעניין מוצג ת/197.

11
12 עיקרי גרסתו של עד המדינה עוגנו בבית-המשפט בראיות עצמאיות שאינן קשורות בו.
13
14 הוכחו יסודותיהן של חלק מן העבירות שיוחסו לנאשם 2 בכתב האישום. נאשם 2 מורשע, אפוא,
15 בעבירות הבאות:

16
17 **פרשת הולילנד:**

18
19 א. נאשם 2 מורשע בעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין העברת כספים לעד המדינה למטרת
20 תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך של 525,240 ₪ מיום 14.07.03 (שבס – ת/179),
21 (ת/183-185).

22 ב. נאשם 2 מורשע בעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין העברת כספים לעד המדינה למטרת
23 תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך של 300,000 ₪ מיום 14.01.04 (ת/186, ת/187).

24 ג. נאשם 2 זכאי מחמת הספק מעבירה לפי סעיף 295(ג) בגין כל יתר העבירות הכספים לעד
25 המדינה המיוחסות לו בפרשת הולילנד, בסך כולל של 1,991,325 ₪.

26 ד. נאשם 2 זכאי מעבירה לפי סעיף 423 לחוק בגין מתן הוראה לכלול את החשבוניות
27 הכוזבות שנתן עד המדינה כנגד הסכומים המפורטים בסעיפים א' ובי' לעיל בספריה של
28 נאשמת 16. לא הוכח בבית המשפט כי היה זה דווקא נאשם 2, ולא המנכ"לים או עובדים
29 אחרים של נאשמת 16, שנתנו את ההוראה בנושא זה.

30 ה. נאשם 2 מורשע בעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון בגין הפקדת כספי השוחד
31 בחברותיו של עד המדינה במסווה של "שכר טרחה"/"מקדמות" (ראו הפרק הדן בעניינו
32 של נאשם 1).

33
34

פרשת הזרע:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

- א. נאשם 2 מורשע ב-2 עבירות לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין שתי העברות כספים לעד המדינה למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך כולל של 584,640 ₪ בחודשים מאי - יוני 2002 (כתב ההרשאה), בהתאם לפירוט הבא:
1. סך של 341,040 ₪ מיום 29.05.02 (ת/333).
2. סך של 243,600 ₪ מיום 24.06.02 (ת/334).
- ב. נאשם 2 מורשע בעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין העברת כספים לעד המדינה למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך של 120,000 ₪ מיום 01.02.04 (ת/351, ת/352).
- ג. נאשם 2 מורשע בעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין העברת כספים לעד המדינה למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך של 522,215 ₪ מיום 18.04.04 (ת/353, ת/354).
- ד. נאשם 2 זכאי מחמת הספק מעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין כל יתר העברות הכספים לעד המדינה המיוחסות לו בפרשת הזרע, בסך כולל של 533,444 ₪.
- ה. נאשם 2 זכאי מחמת הספק מעבירה לפי סעיף 423 לחוק בגין מתן הוראה לכלול חשבונות מס' 10019 (ת/364) ו-197 (ת/361) בספריה של חברת הזרע, זאת לאור זיכוי כאמור בסעיף ד' לעיל.
- ו. נאשם 2 מורשע בעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון בגין הפקדת כספי השוחד בחברותיו של עד המדינה במסווה של "שכר טרחה"/"מקדמות" (ראו הפרק הדן בעניינו של נאשם 1).

נאשמים 3 ו-4

נאשמים 3 ו-4 זכאים מחמת הספק.

עד המדינה ציין כי לא שוחח עם נאשמים 3 ו-4 בנושא השוחד, למעט פגישה בבניין פלטיניום בסוף שנת 2002-2003. לדבריו, נאשם 3 היה בשוק טוטאלי, נרתע מכל הנושא, ואילו נאשם 4 הגיב תחילה בשוק, ובהמשך אמר שהוא רגיל לזה מרומניה.

מצאתי לקבוע כי לא ניתן לקבוע כי שיחה זו, עליה העיד עד המדינה ועדותו היא בבחינת עדות יחידה בנושא זה, אכן נתקיימה.

עד המדינה לא הכיר את השניים, וספק רב אם היה מסתכן אישית ומסכן, למעשה, מקום עבודה בו השתכר בצורה נאה, בכך שהיה חושף בפני השניים "דרכי עבודתו".

1 הדברים מקבלים הדגשה משמדובר היה במפגש "מרובע" של עד המדינה עם הנאשמים 2, 3 ו-4,
2 להבדיל מפגישה שלו עם כל אחד מהנאשמים 2, 3 ו-4 בארבע עיניים (בה הסיכון, שהיה נוטל עד
3 המדינה היה קטן יותר, שכן היה מציע הצעתו בארבע עיניים, ורק זה שמולו היה יכול לצאת מולו
4 להפליג. להבדיל, ממצב שבו הניצעים (נאשמים 3 ו-4), במידה והיו דוחים הצעתו לשחד פקידי
5 הציבור, היו עלולים לפעול יחדיו נגדו).

6
7 להדגיש, עד המדינה לא הכיר נאשמים 3 ו-4, אישיותם, אורחותם ודרכי תגובתם. לא נראית סיבה
8 מדוע היה עליו לכנס השניים יחדיו לשיחה בנושא, ללא כל שיחת "הכנה" מוקדמת בה היה אמור
9 לנסות ל"גשש" ולראות תגובת כל אחד מהם בנפרד להצעתו הדרמטית. מדובר בשניים שהם
10 לעצמם אינם בבחינת חברים אישיים, אלא אנשי עסקים, שבשל שיקולים עסקיים, נתחברו
11 לפרויקט משותף. עד המדינה לא היה נוטל סיכון אישי ואף עסקי ומקבצם ביחד לשיחה שכזאת –
12 שיחת "פסגה עבריינית" – טרם קיום פגישה בארבע עיניים עם כל אחד מהם בנפרד.

13
14 לא מדובר בהנחת עבודה הנשענת אך על שכל בריא. ניתן ללמוד על דרך פעולתו של עד המדינה,
15 בנושא זה, ממקרים אחרים, שהוכחו בבית-משפט:

16
17 א. ישראל אפרת סיפר על

18 הצעת שוחד שהעלה בפניו נאשם 2 (ראה הפרק הדין בעניינו של נאשם 2). לדבריו, נאשם 2
19 הציע "לתרום" סך 250,000 ₪ ע"מ לסייע לקבלת החלטת ממשלה לבנות בשטחי חוות
20 שלם בפארק איילון. נאשם 2 העביר לו את ההצעה אותה קיבל, לדבריו, מעד המדינה.
21 אפרת הגיב להצעתו זו של נאשם 2 במילים "**it is not done**" (עמ' 1865 שו' 13).

22 לאמור, אפרת העיד בבית המשפט כי בזמן אמת קיבל הצעה לעשות מעשה, שלא ייעשה
23 מבחינתו, להשפיע על החלטת ממשלה בדרך "תרומה" של 250,000 ₪. הצעה זו נולדה,
24 לדברי אפרת, בפגישה בה השתתפו שני האישים, עד המדינה ו-נאשם 2.

25 עדות ישראל אפרת בבית-המשפט, עדות אמינה ומהימנה אליבא דכל הצדדים, מלמדת על
26 התנהלותו של עד המדינה בנושא. עד המדינה פנה לנאשם 2 (שהינו כמוסכס, חבר קרוב),
27 על-מנת שזה יפנה לאפרת ו"יגשש" אצלו פנים מול פנים, ביחידות, על עמדתו בנושא. עד
28 המדינה לא פנה אל ישראל אפרת בעצמו, ומעולם לא העלה בפני ישראל אפרת הצעתו, גם
29 שישראל אפרת מילא תפקיד מרכזי באישור העברות הכספיים.

30 ב. עד המדינה עבד עם ארנון

31 ברודנר, שאישר לו יחד עם נאשם 2 כספים, שיועדו לתשלום שוחד. ברודנר, אליבא דעד
32 המדינה, היה שותף במערכת המסואבת שתוארה בעדותו.

33 מוצג **ת/197** הינו מכתב של עד המדינה לארנון ברודנר. עד המדינה העיד כי המכתב נכתב
34 לברודנר הביתה בעקבות ישיבה אצל נאשם 2, אחרי שתמיר דגן מונה כמנכ"ל במקום
35 נאשם 4. עד המדינה לא הכיר את תמיר דגן ולא ידע איך להתייחס אליו, ולכן: "**אני**

1 מבקש מהם, שהם יהיו אלה שיזכירו ויתנו לו להבין שהם רוצים שאני אמשך לעזור
2 להם, זאת אומרת שלוקחים אותם תשלומי שוחד. גם ציינתי במכתבי זה, שאני עובד
3 שונה ממה שהם עובדים" (עמ' 331, שו' 11-17). לדבריו, לא הכיר את תמיד דגן: "אני לא
4 ידעתי איך אוכלים אותו, לא ידעתי איזה טיפוס, ולכן כתבתי שהם יודעים שאני עובד
5 אחרת, שהם ידאגו לתאם איתו את העמדות" (עמ' 331, שו' 20-23).
6 דהיינו, עד המדינה העיד בבית-המשפט על אופן התנהלותו. עד המדינה נמנע מלפנות
7 לתמיר דגן. עד המדינה פנה לברודנר, עמו קיים מערכת יחסים מושחתת, לדידו, לאורך
8 השנים ובאמצעותו ביקש "להשכיל" את תמיר דגן ב"שיטותיו".

9 עד המדינה אישר בעדותו ג.
10 בבית-משפט כי מעולם לא שוחח עם נאשם 3 בנושא תשלומי השוחד בכל הנוגע לחברת
11 הזרע. לדבריו, הבין כי נאשם 3 מודע ל"דרכי עבודתו" מאחר ואישר את כל התשלומים
12 (עמ' 2789 שו' 31; עמ' 2790 שו' 20-21).
13 אליבא דעד המדינה, נאשם 2 גילה אוזנו של נאשם 3 על "דרכי עבודתו", מאחר שנאשם 2
14 אמר לו זאת, וממנו למד נאשם 3 על "שיטותיו".
15 דהיינו, עד המדינה העיד בבית-המשפט כי לא פנה לנאשם 3 ושוחח עמו בנושא. נאשם 2
16 עשה כן בשליחותו, משפנה ושוחח עם נאשם 3 בנושא.
17
18 עד המדינה העיד כי נאשם 4 הגיב בשוק טוטאלי.
19 תגובה זו אינה סבירה נוכח עדותו של עד המדינה כי נאשם 4 היה שותף לעסקאות השוחד בחברת
20 הזרע שנים קודם לכן.
21
22 עד המדינה ציין בבית-המשפט כי לא שוחח עם נאשם 3 בנושא השוחד, והעריך כי זה מודע
23 לתשלומי השוחד, ברם באותה עת עד המדינה לא העריך מקיומה של מודעות דומה בעניינו של
24 אפרת, למרות שזה אישר כספי שוחד גדולים לא פחות מאלה שאישר נאשם 3.
25
26 נאשם 4 שימש מנכ"ל קרדן נדל"ן ולא היה כפוף לנאשם 2. יתר על כן, נאשם 4 לא עבד בתיאום עם
27 נאשם 2 ופגש בו כשלוש פעמים בין השנים 2000-2004. גם את עד המדינה לא פגש בארבע עיניים.
28
29 עד המדינה ראה בתמיר דגן, האיש שהחליף כמנכ"ל את נאשם 4 בקרדן, איש חדש, "טיפוס"
30 "בלתי ידוע".
31
32 תמיר דגן לא שוחח עם עד המדינה בנושא תשלומי השוחד, גם אליבא דמאשימה.
33 במצב דברים זה, לא יהיה זה מרחיק לכת להניח כי לו נאשם 4 היה מעורב בתשלומי השוחד ומודע
34 להם, היה מוודא כי חברו הטוב מהטייסת, האיש אותו הביא לחברה והכניסו "לנעליו", יהיה
35 מודע לתשלומי השוחד המשולמים בדרך שגרה על-ידי עד המדינה ולא יופתע, לפתע פתאום, לאחר

1 עזיבת נאשם 4 את החברה, בצורך להתמודד או להשלים עם המערכת המושחתת אליה קשורה
2 החברה.

3 לחילופין, נאשם 4 היה מקפיד לוודא כי עם עזיבתו את החברה יימנעו המעורבים (הנאשמים)
4 מהעברת מסמכים לתמיר דגן, שיש בהם כדי לחשוף את מערכת היחסים המושחתת, שנותרה
5 בחברה. הכל, כשמוסכם על הצדדים כי גם לאחר עזיבתו של נאשם 4 את החברה, נמשכה הזרמת
6 הכסף לעד המדינה לצורך תשלומי השוחד.
7 תמונת מצב זאת, שאינה למעשה במחלוקת בין הצדדים, מקנה בסיס סבירות לגרסה של נאשם 4,
8 לפיה לא היה שותף ומעורב בניהול המערכת המושחתת עליה ניצח עד המדינה, בדומה לא חשד כי
9 הינו נוטל חלק בעסקאות מסואבות ומושחתות.

10
11 בחנתי עסקאות השוחד המיוחסות לכל אחד משני הנאשמים 3 ו 4- והגעתי למסקנה כי קשה
12 מאוד, עד לא ניתן, לקבל גרסתם כי לא היו מודעים לכספי השוחד המועברים לעד המדינה
13 באישורם.
14 ברם, בשל הספק, גם אם ספק קל, קבעתי כי לא הוכחה אחריותם במידת הודאות הצריכה
15 במשפט פלילי.

17 נאשם 5

18
19 נאשם 5 שימש לאורך התקופה הרלוונטית יד ימינו, איש סודו של עד המדינה. עד המדינה לא
20 הסתיר רגשותיו החמים לנאשם 5, ולדידו מדובר במי שהחשיבו להיות כמו "בנו" שברגע האמת,
21 מבחינתו, בגד בו.

22 נאשם 5 ידע לאורך הימים להוקיר יחסו החם של עד המדינה אליו. נאשם 5 ציין בפני עורך הדין
23 יצחקניא כי מוכן הוא להקיז דמו עבור עד המדינה, שאותו הוא אוהב אהבת נפש. מדובר באדם
24 היקר לו כאביו, בנו בכורו נקרא על שמו של עד המדינה.
25 מוסכם כי לאורך התקופה הרלוונטית פעלו עד המדינה ונאשם 5 בשיתוף פעולה מלא. נאשם 5,
26 כמי שהיה יד ימינו ונאמנו של עד המדינה, פרט עבורו עשרות מיליוני שקלים. לדברי נאשם 5 היו
27 תקופות בהן פרט עבור עד המדינה מעל חצי מיליון שקל בשבוע ולאורך השנים העריך את סך
28 פריטות השיקים שפרט עבור עד המדינה בארבעים מיליון שקלים.

29
30 נאשם 5 גרס לאורך כל עדותו בבית המשפט כי מעולם לא העביר כספי שוחד ולא נתן כל טובת
31 הנאה לפקידיו ו/או נבחרי ציבור. נאשם 5 הדגיש בעדותו בבית המשפט כי עד המדינה שיקר לאורך
32 כל עדותו בבית המשפט.

33
34 עדויות הפרקליטים יצחקניא ואילן סובל על ההקלטה ת/479.

1 ניתוח עדות נאשם 5 בבית-המשפט.

2

3

נאשם 5 זוכה מהעברת 30 אלף דולר לנאשם 6 ביום הבחירות.

4

נאשם 5 הורשע בתשלום שוחד בסך 95 אלף ₪ לנאשם 10, עבירה לפי סעיף 295(א) לחוק.

5

נאשם 5 זוכה מתשלום שוחד בסך 150 אלף ₪ לנאשם 10.

6

נאשם 5 הורשע בקבלת סך 1.1 מיליון ₪ מנאשם 12 עבור נאשם 13, עבירה לפי סעיף 295(א) לחוק.

7

נאשם 5 הורשע בעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, על-כך שבשלוש הזדמנויות שונות

8

קיבל כספי שוחד בסך כולל של כ-1.1 מיליון ₪ מנאשם 12, אותם הלבין בדרך העברתם לחברת

9

ש.א.ד.

10

11

נאשם 6

12

עד המדינה ונאשם 1 העבירו מיליוני ₪ לאורך השנים לעמותת "יד שרה" כדמי לא ייחרץ.

14

נאשם 6 גרס בעדותו בבית-המשפט כי לא היה מודע לכל הכספים, שהועברו על-ידי יזמי פרויקט

15

הולילנד לעמותת "יד שרה". בכל מקרה, הכספים הועברו כתרומות ללא כל קשר לפעילותו

16

בעיריית ירושלים.

17

18

גרסת עד המדינה.

19

20

גרסת נאשם 6.

21

22

המתת

23

א. סכומי הכספים שהועברו ל"יד שרה" בשנים 1994-1999.

24

לאמור, תרומות בסך של כ-465 אלף ₪ אינן במחלוקת בין הצדדים.

25

שאר סכומי הכסף שהועברו למוסד "יד שרה" (למעט סעיף ח') אינם, למעשה, במחלוקת

26

בין הצדדים כדלהלן:

27

ב. בשנת 2000 העביר נאשם 1 במישרין סכום של 1.25 מיליון ₪ ל"יד שרה". סכום זה אינו

28

במחלוקת בין הצדדים.

29

ג. בשנת 2000 העביר עד המדינה ל"יד שרה" סכום של כ-670 אלף ₪ כתרומה להקמת בית-

30

כנסת (הסכום גדל בסופו של הליך – גלגול השיקים של עד המדינה – לסך 785 אלף ₪)

31

(ראה נ/112ב).

32

ד. בשנת 2000 רכש עד המדינה ארון קודש עתיק לבית-הכנסת בשווי כספי של 77,057 ₪

33

(ראה גם ת/81).

34

ה. עד המדינה תרם ל"יד שרה" סך 84,300 ₪, ריהוט שנרכש עבור בית-הכנסת בבניין "יד

35

שרה" (ראה, בין השאר, ת/77 ; ת/78) (עמ' 7103 שו' 31).

1 .ו. עד המדינה תרם ביום 21.07.03 סך 88 אלף ₪ (נ/99ב ; נ/112ב).

2 .ז. עד המדינה תרם בשנת 2006 סך 255 אלף ₪ ל"יד שרה" לרכישת כיסאות גלגלים (ת/93 ;

3 ת/94א ; ת/94ב ; נ/112ב).

4 ח. 120 אלף ₪ (30 אלף דולר) לטובת תשלום לפעילים של נאשם 6 לקראת יום הבחירות.

5 ט. אין מחלוקת כי עד המדינה תרם לשיבה "תפילת רבים נחלת יאיר", בניהולו של מר יצחק

6 לופוליאנסקי, סך 30 אלף ₪ (ת/97).

7

8 ענינו הרואות, אין מחלוקת בין הצדדים לגבי סכומי הכסף שהועברו ל"יד שרה" למעט הסכום של

9 548 אלף ₪ (שאינם חלק מכתב האישום, סכום שאינו מופיע ברישומי "יד שרה") והסכום של 120

10 אלף ₪, שהועברו לנאשם 6 כסיוע ביום הבחירות.

11

12 דיון בפעילותו של נאשם 6 בתפקידיו השונים בעירייה לטובת פרויקט הולילנד

13

14 עד המדינה נחקר שעות ארוכות בחקירה מיומנת וצולבת של פרקליטיו המלומדים של נאשם 6,

15 חקירה נגדית המשמשת כר לבחינת אמינותו וקביעת משקל עדותו בעניינו של נאשם 6.

16

17 עדותו בבית-משפט של עד המדינה מעוגנת במסמכים ובעדויות אחרות. הוכח בפניי כי עד המדינה

18 דיבר אמת משתיאר את מסלול הכספים ב"נתיב המהמורות" מנאשם 1 אליו ולחברותיו, וממנו

19 לנאשם 6 באמצעות "יד שרה". הוכח בפניי כי עד המדינה דיבר אמת משתיאר את היקף התרומות

20 שהועברו ל"יד שרה". עד המדינה דיבר אמת משציין כי התרומות ל"יד שרה" החלו רק לאחר

21 שפרויקט הולילנד יצא לדרכו. עד המדינה דיבר אמת בכל הנוגע לתרומה שנתבקשה על-ידי

22 הנאשם 6 בסך מיליון דולר. עד המדינה העיד אמת בנושא התרומה לבית-הכנסת. עד המדינה דיבר

23 אמת בנושא נסיבות התרומה לרכישת ארון הקודש. עד המדינה דיבר אמת בנושא העברת הכספים

24 לשיבה בראשה עמד בנו של נאשם 6. עד המדינה דיבר אמת משציין כי היה זה נאשם 6 שיזם ופנה

25 אליו להעביר כספים לצורך רכישת כיסאות גלגלים עבור "יד שרה".

26

27 דיון במודעות נאשם 6 לתרומות.

28

29 החקירה במשטרה שמתחברת למודעות.

30

31 דיון מודעות נאשם 6 לפסול בהתנהגותו.

32

33 הנה כי כן, הנאשם 6 היה מודע למאות רבות של אלפי ₪, שהוזרמו כ"תרומות" באמצעותו

34 לעמותת "יד שרה" לאורך השנים בהן נשא תפקידים רמים כסגן ראש עיריית ירושלים, יו"ר

35 הועדה לתכנון ובנייה, ובהמשך ראש עיריית ירושלים.

1 הנאשם 6 בחר לפעול בניגוד לאמות המידה הנדרשות בכלל, כמו גם אמות המידה הראויות על-פי
2 השקפתו.
3 הנאשם 6 שיווה לנגד עיניו, כל העת, המטרות הנעלות של עמותת "יד שרה", ולמען מטרות נעלות
4 אלו, בחר לחצות הגדרות ולשקוע בפלילים.
5 הנאשם 6 היה מודע להעברת מאות רבות של אלפי ₪ על-ידי יזמי פרויקט הולילנד, שנוקקו
6 לסיועו, טיפולו והחלטותיו בקידום הפרויקט. לעמותת "יד שרה", עמותה שהיא בסיס קיומו
7 ומקור כוחו והשפעתו.
8 הנאשם 6 לא מצא להבדיל בינו לבין עמותת "יד שרה". [במאמר מוסגר, לדידו, עבודתו בעירייה,
9 שימשה לפרנסתו, אבל חייו היו סביב פעילותו ב"יד שרה" (עמ' 7133 שו' 19)]. העצמת העמותה
10 ופעילותה הינה עבורו משאת חיים. העמותה הינה, לדידו, נשמת אפו.
11 בשל פעילותו בעמותת "יד שרה" נבחר הנאשם לייצג קהילה נכבדה בעירייה, ובהמשך למלא
12 תפקידים רבים ורמים בעירייה, כמו ראש ועדת תכנון ובנייה, סגן ראש עיר וראש עיריית ירושלים
13 (ראה למשל עמ' 7133 שו' 29). לא פחות חשוב, בשל עשייתו לטובת עמותת "יד שרה" פגש הנאשם
14 6 את גדול הדור, גאון הדור, כב' הרב אלישיב, לעיתים קרובות, לפחות פעם פעמיים בשבוע,
15 פגישות שלולא עשייתו בעמותה, ספק רב אם היו אפשריות.
16 נאשם 6 היה מודע להזרמת מאות רבות של אלפי שקלים אליו, באמצעות מוסד "יד שרה", על-ידי
17 יזמי פרויקט הולילנד. הנאשם 6 היה מודע כי הכספים הני"ל מוזרמים על-ידי היזמים אך בגין
18 תפקידו הציבוריים בעיריית ירושלים.
19 הנאשם, כמפורט לעיל, קרא נכוחה התמונה העובדתית, ובחר להמשיך ולעודד היזמים להזרים
20 הכספים למוסד "יד שרה" נוכח מטרותיו הנעלות של המוסד.
21 מודעותו של הנאשם הוכחה כנדרש וצריך במשפט פלילי, כמפורט לעיל.
22 מודעותו של נאשם 6 לקשר הסיבתי הישיר בין הזרמת הכספים, אליו באמצעות מוסד "יד שרה",
23 לתפקידו הציבוריים – הוכחה כנדרש וצריך במשפט פלילי. מעל היות מודעות זו של הנאשם
24 נתונה כחזקה עובדתית (ראה פרק הדין במצע המשפטי).
25
26 יסודות העבירות שיוחסו לנאשם 6 על-ידי המאשימה הוכחו עד תום.
27 נאשם 6 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על-כך שנטל מנאשם 1 סך 1.25 מיליון ₪.
28 נאשם 6 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על-כך שנטל מעד המדינה סך 785 אלף ₪ לבניית
29 בית-הכנסת.
30 נאשם 6 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על-כך שנטל מעד המדינה סך 77,057 ₪ עבור ארון
31 קודש לבית-הכנסת.
32 נאשם 6 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על-כך שנטל מעד המדינה סך 84,300 ₪ עבור ריהוט
33 בית-הכנסת.
34 נאשם 6 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על-כך שנטל מעד המדינה סך 88 אלף ₪ עבור אירוע
35 בית השגריר.

1 נאשם 6 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על-כך שנטל מעד המדינה סך 255 אלף ₪ עבור
2 רכישת כיסאות גלגלים.

3 נאשם 6 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על-כך שנטל באמצעות בנו, יצחק לופוליאנסקי, מעד
4 המדינה, סך 30 אלף ₪ עבור הישיבה אותה ניהל בנו.

5 נאשם 6 זכאי מקבלת 120 אלף ₪, מחמת הספק, עבור תשלום לפעילים ביום הבחירות.

7 נאשם

8
9 נאשם 7 כיהן בתפקיד מהנדס העיר ירושלים. על-פי כתב האישום קיבל נאשם 7 שוחד מעד
10 המדינה במספר הזדמנויות שונות.

11
12 העברת 130 אלף ₪ לנאשם 7 באמצעות אחיו, יורם שטרית.

13
14 אחיו של נאשם 7, יורם שטרית סיפר בבית-המשפט על "מיסטר א", שיזם פנייה לעד המדינה,
15 שנענה לבקשת "מיסטר א" והעביר לידו סכום של 130 אלף ₪.

16 יורם שטרית העריך את גרסתו בבית-המשפט כגרסה "הזויה".

17 תאורו של יורם שטרית להשתלשלות האירוע חופף למעשה לתיאורו של עד המדינה, למעט פרט
18 אחד אותו נמנע יורם שטרית לציין, מסיבות ברורות. הפרט היחיד שנותר בחזקת "נעלם" הינו
19 זהותו של "מיסטר א" – זהות שנחרטה בבית-המשפט בצורה בהירה וברורה. "מיסטר א" הינו
20 נאשם 7.

21 השלמה זו מסירה התהייה ההזויה מעדותו של יורם שטרית בבית-המשפט. לאחר השלמה
22 מחויבת זאת, מקבלת עדות יורם שטרית בבית-המשפט משקל תוקף וסבירות.

23 עדותו של עד המדינה בתיאור העברת 130 אלף ₪ לנאשם 7, באמצעות אחיו- נכוחה.

24
25 עבודות היתכנות.

26
27 נאשם 7 ניהל וקיים משרד אדריכלים בעיר תל-אביב במקביל לתפקידו כמהנדס עיריית ירושלים.
28 אין מחלוקת בין הצדדים כי עד המדינה העביר סך 883,500 ₪ למשרד האדריכלים של נאשם 7
29 בתקופה בה נזקק עד המדינה לטיפולו, התערבותו והחלטותיו של נאשם 7, שכיהן אותם ימים
30 בתפקיד מהנדס העיר ירושלים.

31
32 עצם קבלת עבודות האדריכלות על-ידי משרד האדריכלות "אורי שטרית אדריכלים בע"מ" מיזם
33 פרויקט הולילנד הנצרך לטיפולו, התערבותו והחלטותיו של נאשם 7, המכהן באותה עת כמהנדס
34 העיר ירושלים, מגבש את יסודות עבירת קבלת השוחד.
35

1 לגופו של עניין, קבעתי לאחר שירדתי לפרטי כל עבודה ועבודה, כי מדובר בעבודות היתכנות,
2 ששימשו כסות להעברת תשלומי שוחד.
3
4 תשלום החוב לבנק הפועלים הינו תשלום שוחד ולא היה בבחינת הלוואה. גם על-פי גישת הנאשם,
5 לו היה מדובר בהלוואה ללא ריבית, ללא תנאים, ללא קביעת מועד השבה, יש בכך משום טובת
6 הנאה, ששווה בעניינינו שוחד, אבל, כאמור, גרסתו של הנאשם אינה גרסה וכל התשלום, כולו
7 בשלמותו, הינו בבחינת תשלום שוחד.
8 כך גם התשלום לחברת שגיא.
9
10 בחנתי את טענות ההגנה, כי מדובר ביחסי חברות, שבמסגרתם ניתנה ההלוואה, וקבעתי כי לא היו
11 כל יחסי חברות, אלא יחסי עבודה בלבד.
12
13 בחנתי מודעותו של הנאשם לנסיבות קבלת השיקים והוכח בפניי, על-פי דבריו שלו, כי ידע הפסול
14 בפעולתו בזמן אמת.
15
16 הנאשם נטל שוחד בעיניים פקוחות ובנפש חפצה.
17
18 נאשם 7 מורשע, אפוא, בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על כך שקיבל, באמצעות אחיו יורם, מעד
19 המדינה סך 130 אלף ₪.
20 נאשם 7 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על כך שקיבל מעד המדינה סך 30,780 ₪ באמצעות
21 תשלום לחברת שגיא.
22 נאשם 7 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על כך שקיבל מעד המדינה 401,125 ₪ באמצעות
23 תשלום חובו לבנק הפועלים.
24 נאשם 7 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על כך שקיבל מעד המדינה סך 883,500 ₪ עבור,
25 כביכול, עבודות היתכנות.
26 נאשם 7 מורשע ב-6 עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, על כך שקיבל כספי שוחד מעד
27 המדינה בסך 883,500 ₪ למשרד האדריכלים שבבעלותו, נגדם הוציא קבלות וחשבוניות כוזבות,
28 על-מנת לשוות לכספי השוחד כסות של תמורה לעבודות אדריכלות.
29

נאשם 8

30
31
32 הנאשם 8 העיד בבית-המשפט בצורה ברורה ושוטפת, כמי שמשנתו סדורה לפניו. נאשם 8 הדגיש
33 כי מעולם לא קיבל טובות הנאה שהן, במישרין או בעקיפין, לא מעד המדינה ולא ממאן דהוא
34 אחר.

1 כל שעשה בתפקידיו כראש עיריית ירושלים, ובהמשך כשר בממשלת ישראל, היה בהתאם
2 להשקפתו, אמונתו ובנאמנות, מבלי לסטות מן השורה כמלוא הנימה.
3
4 המתת.
5 עד המדינה סייע למערכת הבחירות של נאשם 8, לאורך השנים, בסכומי כסף הנאמדים במיליוני
6 ₪.
7 עד המדינה העביר 100 אלף ₪ לנאשמת 9, מתוכם העבירה נאשמת 9 לנאשם 8 סך 60 אלף ₪.
8 עד המדינה העביר סך 500 אלף ₪ לנאשם 8 באמצעות אחיו, יוסי אולמרט.
9 עד המדינה מסר עבודות בשווי מאות אלפי שקלים לנאשם 7 על-פי בקשת נאשם 8.
10 עד המדינה נתבקש ע"י נאשמת 9 לממן סקר בשווי 70 אלף ₪ עבור נאשם 8.
11
12 קשרי העבודה בין עד המדינה לנאשם 8.
13
14 דיון במערכת היחסים האישית בין נאשם 8 לעד המדינה.
15
16 נאשם 8 סיפר בעדותו הראשית בבית-משפט כי עד המדינה הוצג לו לראשונה באירוע מיום
17 19.07.94, בו נעשתה פרזנטציה של פרויקט הולילנד (ת/369). עד המדינה הוצג לו כמי שמונה על-
18 ידי היזם, נאשם 1, להיות הפרויקטור של הפרויקט. עם זאת, ציין כי יכול שהכיר את עד המדינה
19 כחצי שנה קודם לאירוע בשנת 1994 (עמ' 7399 למטה).
20 מערכת היחסים הייתה כמו עם הרבה יזמים אחרים. עם זאת: **"...מעולם לא נוצרו איזשהם**
21 **קשרי חברות אינטימיים או דבר מהסוג הזה בין דכנר לבניני"** (עמ' 7400 שו' 7).
22
23 בחקירתו הראשונה במשטרה ציין כי לא התפתח קשר מיוחד ביניהם: **"...הוא היה מסתובב**
24 **הרבה בעירייה ו... אה.. והייתי נתקל בו. לא יכול להגיד לכם היום כמה פגישות אישיות היו לי**
25 **איתו, אם בכלל, בודאי מדי פעם ראיתי אותו"** (ת/592 עמ' 6 למעלה), וכי הוא נפגש עם עד המדינה
26 לא בתדירות גבוהה: **"לא יודע להגיד לך, זה יכול להיות פעם בחודש, יכול להיות פעם**
27 **בחודשיים... אני לא זוכר שאי-פעם פגשתי אותו בחוץ, אולי הייתי, אולי היה איזשהו כנס של**
28 **אנשי עסקים או דבר כזה... לרוב הוא לא בא אלי אבל באזור הלשכה, הלשכה זה דבר אה.. אה..**
29 **מוגדר אבל יש קומה שישית ששם מסתובבים כל מיני אנשים כולל מאכרים, שמה יושבות**
30 **הועדות, אתה יכול לצאת מהלשכה ולפגוש שמה 30 מאכרים שמסתובבים אז אה.. מאוד יכול**
31 **להיות שבמסגרת כזו גם נתקלתי בו"** (שם, עמ' 7).
32 **"ההתנהלות שלו הייתה התנהלות של יהודי שהיה לבוש בחליפת שלושה חלקים, הולך עם**
33 **מקל, נכנס ללשכה זו, נכנס ללשכה זו, נכנס ללשכה אחרת, היה בו משהו בהתנהגות שלו, בדפוס**
34 **ההתנהלות שלו, שהיה מאכרי, זה לא משנה מהעובדה שהוא ייצג פרויקט גדול, ולכן היחס**
35 **שנתתי לו היה לא לפי הסימפטיה האישית שלי אליו, שלא הייתה בשמיים, ואמרתי את זה, ולא**

1 לפי ההתנהלות שלו, שלא תמיד הייתה סימפטית בעיניי, אלא לפי החשיבות של הפרויקט
2 שהוא ייצג" (עמ' 7526 שו' 25-30).

3 ועוד, נאשם 8 חשד בעד המדינה לאורך כל הדרך: "...והייתי זהיר איתו והיה נראה לי משהו לא,
4 לא מעורר אמון רב" (ת/592 עמ' 33). דכנר היה "קמצן" ולהבחנתו: "אני התרשמתי שמדובר
5 באדם לא מאוזן, באדם לא לגמרי צלול, לא לגמרי צלול..." (ת/592, עמ' 226).

6 ובחקירתנו הנגדית: "...אני כל הזמן עשיתי אבחנה, אני חשבתי שדכנר הוא טרדן ונודניק והוא
7 אדם שהוא באמת לא הפסיק לשלוח מכתבים ואיומים, ואיומים במשפטים, ולכן הייתי זהיר
8 כפי שאמרתי והשתדלתי לא לקבל שום דבר כמובן מאליו אלא לבדוק באמצעות אנשי המקצוע
9 כל דבר שקשור אליו..." (עמ' 7599 שו' 26-29).

10 דהיינו, עד המדינה היה בבחינת נודניק בדרך טיפולו בנושא פרויקט הולילנד, לא רק את
11 התערבותו של נאשם 8 ביקש, אלא התערבות של כל אחד, היה פונה אישית ובמכתבים, לאורך
12 השנים, וגם מאיים בהגשת תביעות לבית-משפט (עמ' 7600 למעלה).

13

14 עד המדינה אליבא דנאשם 8, פעל מטעם יזם פרויקט הולילנד, אבל בינו לבין נאשם 8 לא התפתחה
15 כל מערכת יחסים אישית. נאשם 8 הדגיש כי לא מדובר במי שלאורך השנים הפך להיות חבר או
16 ידיד קרוב.

17 נאשם 8 ציין כי עד המדינה היה בעיניו אחד מה"מאכרים" המסתובבים בקומה השישית. במסגרת
18 זו פגש בו ואף נפגש איתו גם בדיונים שונים.

19 לעד המדינה הייתה התנהלות של יהודי, יהודי ההולך עם מקל ונכנס ומסתובב בין הלשכות
20 השונות, דפוס התנהגות "מאכרי". נאשם 8 לא רחש לעד המדינה סימפטיה רבה, בלשון המעטה.
21 דמותו של עד המדינה הלכה והקדירה בתיאוריו של נאשם 8, משזה ציין כי עד המדינה היה בן-
22 אדם שנדרש לנהוג בו בזהירות, הואיל ולא ניתן היה לרחוש לו אמון. מדובר ב"קמצן", אדם לא
23 מאוזן, אדם לא לגמרי צלול, טרדן, נודניק, אדם ששלח מכתבים ואיומים.

24

25 תיאוריו של נאשם 8 אינם משקפים המציאות שנתהוותה אותם ימים.

26

27 ניתן לומר על עד המדינה דברים רבים, ודברים רבים נכתבו בעניינו וייכתבו בעניינו בהמשך. ברם,
28 לא עד אחד באולם בית-המשפט, ולמיטב זיכרוני, גם לא סנגור אחד משורת הסנגורים הארוכה
29 בתיק זה גרס כי מדובר בבן-אדם, שניתן לכנותו "קמצן". עד המדינה היה מוכר כאדם נדיב ורחב
30 לב.

31 נאשם 8, אליבא דכולי עלמא, הינו אדם רציני. משנאשם 8 אבחן בחקירתו במשטרה את עד
32 המדינה כ"קמצן": "דכנר היה קמצן, שלא הוציא מכיסו אגורה ובודאי לא חילק כספים" (ת/592
33 עמ' 226 שו' 3), ניתן היה להניח כי במערכת הקשרים האישית ביניהם למד הנאשם לדעת,
34 מניסיונו שלו או מניסיון אחרים, כי מדובר בבן-אדם, שלא חילק כספים בשעה שנתבקש ו/או היה
35 צריך ו/או היה נוהג ליתן כספים!?

1 נאשם 8 הכחיש כל בקשת כספים או התדיינות כספית עמו. הנאשם 8 בחר לכנות את עד המדינה
2 כ"קמצן" בחקירתו במשטרה לנוכח עמדת המאשימה, לפיה העביר לו עד המדינה מאות אלפי ₪.
3 העברה כספית שכזאת, אינה מתאימה, אליבא דנאשם 8, לבן-אדם שבאופיו הינו "קמצן".
4
5 ועוד, אין מחלוקת כי נאשם 8 השתתף יחד עם עד המדינה בטקס חנוכת "קרית הקרוואנים"
6 ב"בית מלכה" (ת/125ד). כמו גם, נאשם 8 השתתף יחד עם עד המדינה בטקס לכב' "יד שרה" בבית
7 שגריר בריטניה בחודש יולי 2003, נאשם 8 העניק לעד המדינה חנוכייה מכסף כאות הוקרה על
8 תרומותיו ל"יד שרה".
9 האם אדם הזוכה לכבוד והוקרה שכזו בגין תרומותיו הנדיבות למוסדות צדקה וחסד, ניתן לכנותו
10 קמצן שלא הוציא "מכיסו אגורה"?!
11 התשובה נתונה בגוף השאלה.
12 מדובר במוסדות צדקה וחסד, בראשם עמדו נאשם 11 ונאשם 6 בהתאמה. עד המדינה זכה
13 להוקרה בגין העברת מאות אלפי ₪ למוסדות, בראשם עמדו שני אנשים, שבכוחם היה לתרום
14 לקידום פרויקט הולילנד. נאשם 8 הגיע לטקסים אלה לא כאדם, שאינו יודע מימינו ומשמאלו.
15 נאשם 8, בראייתו החדה, ראה התמונה שנשקפה למולו, בה עד המדינה היה מוכר כ"תורם" נכבד
16 המזרים מאות אלפי ₪ למוסדות המשויכים לנאשמים 11 ו-6, נאשמים שבכוחם היה לסייע
17 לקידום פרויקט הולילנד.
18 נאשם 8 כינה את עד המדינה "קמצן", על-מנת להרחיק ממנו האיש שהעביר מאות רבות של אלפי
19 שקלים לטובתו.
20
21 נאשם 8 ציין בחקירתו במשטרה כי עד המדינה הינו אדם לא מאוזן, אדם לא לגמרי צלול.
22 עד המדינה העיד לאורך חודשים ארוכים בבית-משפט. לא צריך להיות מומחה לחקר הנפש לקבוע
23 כי התרשמותו, כביכול, של נאשם 8, אין בה ממש.
24 יתר על כן, נאשם 8 הינו אדם שניחן בראייה חדה ומפוכחת מאין כמותה. נאשם 8 זיהה את
25 תבונתו הרבה של עד המדינה, כמו גם את התנהלותו העסקית ה"ייחודית" מול גורמי ציבור
26 ושלטון. לא ניתן להניח אחרת. נאשם 8 ביקש בחקירתו במשטרה לבטל ולהנמיך דמותו של עד
27 המדינה, מאחר שהודעותיו במשטרה של זה שימשו בסיס מרכזי לחשדות נגדו, גם במחיר אמירת
28 שקר בבית-המשפט.
29
30 נאשם 8 ציין כי עד המדינה היה טרדן ונודניק, אדם ששלח מכתבים ואיומים.
31 לא אחד מהנאשמים ציין ו/או התנהג אל עד המדינה כאל טרדן ונודניק. לא היה אחד שסיפר על
32 איומים, שאיים עליו עד המדינה. עד המדינה לא רק שלא איים, אלא השפיע מ"טובו" על בעלי
33 התפקידים הציבוריים, טובות הנאה הנאמדות במיליוני ₪.
34

1 ועוד, עד המדינה הוזמן לארוחת ערב במלון מצודת דוד, שנתקיימה בניצוחו של נאשם 8 בדצמבר
2 2001 לכב' מושל וראש העיר ניו-יורק (ת/842).

3 עד המדינה הוזמן (ראה ת/842א) לאירוע דומה באותו שבוע, ארוחת ערב לה רשימת המוזמנים
4 הייתה מצומצמת (סך הכל 19 שולחנות) (עד המדינה נקבע לשבת בשולחנם של הנכבדים מוזי
5 ורטהיים, עידן עופר, אליעזר פישמן, שמואל דנקנר ומוטי זיסר).

6 עד המדינה הוזמן לאירוע התרמה, קונצרט חגיגי, שהתקיים במרכז דוידסון סמוך לכותל ביום
7 22.09.02 לטובת הקרן החדשה לירושלים שהנאשם 8 היה הנשיא שלה, עד המדינה רכש 10
8 כרטיסים בשווי 1,200 דולר, לבקשתו של נאשם 8 (עמ' 8259 שו' 6-10).

9 עד המדינה הוזמן למסיבת החתונה של בתו של נאשם 8, שמחה אליה הוזמנו מספר יחסית
10 מצומצם של נכבדים [ובלשונה של נאשמת 9: **"באמת חתונה צנועה במקום מאוד מאוד צנוע..."**
11 עמ' 8262 שו' 20].

12 העובדה כי עד המדינה הוזמן לאירועים הנכבדים שצוינו לעיל אינה מתיישבת בשום פנים ואופן
13 עם תיאוריו של נאשם 8.

14 הזמנתו של עד המדינה מלמדת, על-פני הדברים, כי מדובר באישיות שנמצאה ראויה, אליבא
15 דנאשם 8, לכיבודים ולהשתתפות בצוותא חדא עם אישים רמים ונישאים בחברה.

16 עד המדינה הוזמן לערב התרמה למרות, שלדידו של הנאשם מדובר במי שהינו **"קמצן"**, אדם **"לא**
17 **מאוזן"**.

18

19 נאשם 8 ביקש בבית-המשפט להשחיר ולשקץ את עד המדינה שלא לעניין, גם במחיר אמירת שקר
20 בעדותו בבית-המשפט.

21

22 הערכת עדות נאשמת 9.

23

24 נאשמת 9 שימשה לאורך שנים מזכירתו המסורה, "אשת ימינו" וסודו של נאשם 8 בענייניו
25 האישיים ובכל הנושאים הכרוכים בתפקידיו בשירות הציבורי. נאשם 8 קידם את נאשמת 9
26 מתפקיד מזכירה זוטרה במשרד עורכי-דין לתפקידים בכירים בשירות הציבורי, כמו יועצת בכירה,
27 לראש עיריית ירושלים וראש לשכת ראש הממשלה.

28 נאשמת 9 הייתה והינה נאמנה לנאשם 8, שהינו מבחינתה **"מפעל חיי"**: **"...קיבלתי החלטה שאני**
29 **לוקחת את כל כולי לשרת את האיש הזה, לעשות את הכל כדי לתת לו את היכולת לעשות את**
30 **הדברים שבאמת הוא צריך לעשות, שלמענם הוא נבחר ובאתי למשפחה ואמרתי שזה מפעל**
31 **חיי... מפני שאני האמנתי באמונה שלמה שאני נמצאת עם איש, מנהיג אמיתי, שמדינת ישראל**
32 **צריכה אדם כמוהו..."** (עמ' 7767 שו' 11-21) [ההדגשות שלי – ד.ר].

33 ניכר היה בבית-המשפט כי נאשמת 9 מוכנה להקריב עצמה למען נאשם 8, תרתי-משמע, ולא לומר
34 מילה או חצי מילה, שבכוחה לפגוע, ולו קצת שבמקצת, באיש לו היא חבה כל-כך הרבה, האיש
35 עמו שהתה וחוותה אירועים גדולים ומפוארים בחייה.

36 נאשם 8 מודע לנאמנותה חסרת הגבולות של נאשמת 9.

1 רק למשל, משהואשמה נאשמת 9 בצוותא עם נאשם 8 בבית-המשפט המחוזי בירושלים, פעל
2 נאשם 8 על-מנת לממן לה הגנה משפטית. נאשם 8 סיפר בבית-המשפט כי לא הייתה בכוונתו
3 להפקיר את נאשמת 9 (עמ' 7755 שו' 13) והוא שמח לעזרה שהעניק לה ידידו דני אברהמס לצורך
4 המימון המשפטי. נראה כי מימון זה "נשא פירות". נאשמת 9 בחרה שלא להעיד בבית-המשפט
5 המחוזי בירושלים כעדת הגנה במשפט בו הואשמה יחד עם האיש הנערץ עליה. לשתיקה במשפט
6 היה "מחיר" אותו שילמה הנאשמת 9 בעיניים פקוחות, למשמעות המשפטית המכבידה של
7 שתיקת נאשמת בבית-משפט.
8
9 פרקליטו המלומד של נאשם 8, עו"ד רועי בלכר, הלך בסיכומיו על שלל גרסאותיה של נאשמת
10 בחקירותיה השונות במשטרה, למשל בנושא מסירת 60 אלף הש"ח לאורי מסר מתוך 100 אלף
11 הש"ח שקיבלה מעד המדינה.
12 הסנגור המלומד ציין כי "גרסת מסר" של נאשמת 9 אינה אפשרית וניתנה רק בלחץ החקירה, ואין
13 בה שמץ של היגיון. נאשמת 9 מסרה שלל גרסאות בחקירה, פעם כי אספה כספים מעד המדינה
14 לצורך תרומות, פעם אחרת הכספים ניתנו לה באופן אישי כמתנה, ובמקום אחד שללה כיסוי
15 גירעונות של נאשם 8 באמצעות כספים אלה. הסנגור ציין כי נאשמת 9 העלתה גרסה, לפיה ביקשה
16 מעד המדינה את הכספים כדי לתרום אותם לנוקקים, ורק בעקבות הלחץ שהופעל על-ידי
17 החוקרים, מסרה נאשמת 9 גרסה מתגלגלת ומתפתחת, כך סנגור נאשם 8, שלאחר ליטושה על-ידי
18 החוקרים, גובשה לכדי "גרסת מסר" (עמ' 100-101, סיכומי נאשם 8). לגישת הסנגור המלומד:
19 "...טענת זקן כי העבירה את הכספים לעו"ד מסר אינה עולה בקנה אחד עם הראיות שהוצגו
20 במשפט, עומדת בניגוד להיגיון ולשכל הישר, ומטילה דופי חמור ביותר בעו"ד מסר, ללא כל ראיה
21 התומכת בכך..." (סע' 506 עמ' 102, סיכומי נאשם 8). לטענת הסנגור המלומד, דפוס הפעילות של
22 נאשמת 9 מלמד כי קיבלה מעד המדינה את ה-100 אלף ש"ח, כמו את ה-50 אלף ש"ח, לצרכיה שלה.
23 (עמ' 100-105, ראה במיוחד סעיפים 501, 502, 503, 506, 507, 522, סיכומי נאשם 8).
24 דברים נחרצים אלה נפוגים נוכח העובדה כי הפרקליט המלומד נמנע מלחקור בנושא את נאשמת 9
25 בבית-המשפט (מעל התרשמותי, כמפורט להלן, מעדותה של נאשמת 9 בסוגיה זו).
26 החקירה הנגדית של נאשמת 9, על-ידי פרקליטו המלומד של נאשם 8, הסתכמה בדקות ספורות
27 (עמ' 8176 ו' 18 עד עמ' 8177 שו' 17).
28 בעניין 60 אלף הש"ח, שאל הפרקליט את הנאשמת: "מה יהיה אם אורי מסר יגיע לכאן והוא
29 יספר שהוא לא אמר שצריך לכסות גירעונות בשנת 2004, ושהוא לא קיבל 60 אלף..." (עמ' 8177
30 שו' 10-12).
31 למותר לציין, כי אורי מסר לא זומן לבית-המשפט על-ידי ההגנה, למרות העובדה שבסוגיה זו חרג
32 אורי מסר מדרכו ומסר בנושא גרסה בחקירתו במשטרה (סע' 534, עמ' 106, סיכומי נאשם 8).
33 משהסנגור הנכבד נמנע מלחקור נגדית את נאשמת 9, אין לו להלן, אלא על עצמו.
34 לאמור, טענות הפרקליט המלומד שובות עין, אך יש לדחותן.
35

1 הסנגור המלומד הוסיף וציין, כי בשנת 2004 לא נותרו גירעונות כלשהם בגין מערכות בחירות
2 קודמות, ובנפול הטענה לכיסוי גירעונות, נופלת יחד איתה הטענה להעברת הכספים לעו"ד מסר,
3 לשם כך.
4 אכן, יכול והכסף שקיבלה נאשמת 9 מעד המדינה, הועבר ישירות לנאשם 8 במזומן. יכול והועבר
5 לאורי מסר, או כנטען על-ידי הסנגור, שקע בכיסיה העמוקים של נאשמת 9. ברם, בעדותה בבית-
6 משפט לא נתבקשה נאשמת 9 על-ידי הסנגור המלומד, להתייחס לנתון זה, ועדותה, מבחינתו,
7 נותרה בשלמותה.
8
9 ועוד, הסנגור המלומד טען בסיכומיו כי העובדה שנאשמת 9 משכה את סך 60 אלף הש"ח
10 מחשבונות בני משפחה לשיעורין, ולא בבת אחת, מצביעה על כך שנאשמת 9 השתמשה בכספים
11 אלה לצרכיה האישיים, ומשכה אותם בהתאם לצרכים אלה שנתעוררו מעת לעת (ראו סי' 532
12 לסיכומיו של נאשם 8).
13 דבריו של הסנגור המלומד בהחלט ראויים לבחינה ודיון.
14 הצרה, כי הסנגור המלומד בחר לקבל את דבריה של נאשמת 9 בבית המשפט בשלמותם, משנמנע
15 מלהציג לה תמיהותיו.
16 שוב, אין לו לסנגור המלומד להלין אלא על עצמו.
17
18 הדברים דומים באירועי השוחד האחרים שיוחסו לנאשם 8, ובעניינם נדרשה נאשמת 9 להעיד.
19 הסנגור המלומד נמנע מלחקור את נאשמת 9 בחקירה הנגדית ולהציג לה עמדתו. מצב דברים זה
20 מוביל למסקנה הכרחית, שהטענות העולות מסיכומיו, אין בהן לכרסם, ולו במעט, בקביעות
21 העובדתיות שיפורטו להלן.
22
23 הסנגור המלומד הוסיף וציין בסיכומיו, כי טענתה של נאשמת 9, שמסרה מזומן לאורי מסר בשעה
24 שהיה באפשרותה למסור את ההמחאות עצמן, ומדוע היה צורך להמיר את השיקים למזומן, כך
25 הסנגור המלומד, מדוע לא ניתן היה להפקיד את השיקים בבנק, בחשבון הנאמנות של טלנסקי
26 (סעי' 530, עמ' 106, סיכומי נאשם 8) !?
27 המעידה שמעדה נאשמת 9 והביאה ל"לכידתה" לא אומצה כדרך פעולה על-ידי אורי מסר, שעל-פי
28 עדות הנאשמת בבית-המשפט, הקפיד לקבל מידיה כסף מזומן (לציין, כנגד אורי מסר לא הוגש
29 כתב אישום).
30 הסנגור, כמצוין לעיל, בחר שלא לחקור את הנאשמת 9 בחקירה נגדית בסוגיה זו בבית-המשפט.
31
32 ועוד, לגישת הסנגור, 60 אלף הש"ח שלטענת הנאשמת הועברו לאורי מסר, שימשו את הנאשמת
33 למימון חופשתה המשפחתית באילת (עמ' 108, סיכומי נאשם 8).

1 שוב, הסנגור המלומד בחר שלא "להעיק" על הנאשמת בבית-המשפט, ונמנע מלהעלות סברתו
2 בפניה. השאלות, משום מה, נרשמו בסיכומי נאשם 8 מבלי להפנותם לגורם שביכולתו היה ליתן
3 תשובה ומענה לשאלותיו.
4
5 כזכור, נאשמת 9 מוכנה היתה להקריב עצמה עבור מושא הערצתה, נאשם 8. לא מדובר בנאמנות
6 תיאורטית, אלא נאמנות שהוכחה הלכה למעשה בבימ"ש בירושלים, משמרה על זכות השתיקה.
7 נאשמת 9 נמנעה מלעמוד על גירסה לפיה העבירה הכספים ל"צדקה" שהיא או ל"נזקקים" והעידה
8 בבימ"ש כי העבירה הכסף לאורי מסר. על-פי עמדה זו נטלה סיכון מסוים – לו היה ממש בסברת
9 הסניגור- כי אורי מסר יתייצב בבימ"ש ויוכיח כי לא קיבל הימנה ולו אגורה שחוקה אחת.
10 נאשמת 9 התקשתה בחקירתה במשטרה ובהמשך בבימ"ש לציין כי העבירה הכספים, באמצעות
11 מסר, לקופת נאשם 8 עליו שמרה והגנה בכל כוחותיה לאורך חייה.
12 לאמור, ניתן היה ללמוד ולהתרשם בבימ"ש מעדותה; דברים אלה של הנאשמת הינם תוצר מוצק
13 שנחצב במאמץ מתוכי תוכה. תוצר נכון ומעוגן.
14
15 חשוב להעיר, בחקירתה במשטרה מסרה נאשמת 9 "מפתח דרכים" להתבטאותה בחקירה.
16 כדלהלן:
17 יכול להיות – : "אם הייתי יודעת שזה לא יכול להיות, אז הייתי אומרת 'אין דבר כזה'. אוקיי?
18 אבל במקרה הזה אני לא אומרת 'אין דבר כזה' אני אומרת שהוא דבר שיכול להיות. אני לא
19 שוללת, על פניו אני לא שוללת אותו" (ת/601 חלק שני, עמ' 85 שו' 18-24). ובבית-משפט: "ש.
20 היו פעמים שלמרות כל היכול להיות הזה, את ידעת להגייד לא היה ולא נברא. ת. נכון, אני לא
21 רוצה להלאות את בית-המשפט אבל אתה הקראת כאן מעמוד שלם, אתה תראה שמי שמתחיל
22 את היכול להיות זו היא, היכול להיות נבנה ממנה. שתיים, איפה שידעתי משהו בודאות, אני לא
23 אמרתי יכול להיות" (עמ' 8157 שו' 17-20) [ההדגשות שלי – ד.ר].
24 בעניין זה לא למותר לציין, כי משנאשמת 9 במהלך חקירתה במשטרה ציינה, כי חלק מתוך 100
25 אלף הש"ח שקיבלה מעד המדינה, העבירה לנזקקים, ובהמשך ציינה כי יכול והיה מדובר בתקופת
26 בחירות או אחרי בחירות, אזי הכסף הועבר לאורי מסר (ת/602 שו' 129).
27 בבית-המשפט דיברה נאשמת 9 קוממיות וציינה כי מסרה סך 60 אלף ₪ לאורי מסר למען מערכת
28 הבחירות של נאשם 8.
29 לא מדובר במקרה בודד, גם בנושא פנייתה לעד המדינה, על-מנת שזה יממן את הסקר עבור נאשם
30 8, בחקירתה במשטרה התבטאה הנאשמת באופן של "יכול להיות". ברם, בעדותה בבית-משפט
31 ביקשה תחילה להיצמד לדרך ה"ספקנות", אך לשאלות ישירות שנשאלה על-ידי השיבה בצורה
32 בוטחת כי פנתה לעד המדינה בעניין הסקר, ולא פעם אחת (עמ' 8149 שו' 30 עד עמ' 8150 שו' 7).
33 ומיד אחר-כך ציינה כי פנייתה זו לעד המדינה באה אך ורק משום שעובד יחזקאל הורה לה לעשות
34 כן (עמ' 8150 שו' 14-25).
35

1 אמור מעתה, נאשמת 9 לימדנו כי מה שהיה בבחינת "יכול" בחקירתה במשטרה, נתגבש, לעיתים,
2 בעדותה בבית-משפט למצב דברים שהתרחש במציאות. כאומרת: מה שהיה במשטרה "יכול
3 להיות" – היום הינו בבחינת "ודאי".
4
5 ועתה אדון באירועי השוחד השונים המיוחסים לנאשם 8. תחילה, סכומי הכסף, שהעביר עד
6 המדינה לכיסוי גירעונות מערכת הבחירות של נאשם 8.
7
8 העברת כספים על-ידי עד המדינה למערכות הבחירות של נאשם 8
9
10 עד המדינה העביר מאות אלפי שקלים למטרת כיסוי הגירעונות הנ"ל:
11
12 עד המדינה העביר 100 אלף ₪ לנאשמת 9, מתוכם העבירה נאשמת 9 סך 60 אלף ₪ לנאשם 8
13
14 נאשמת 9 סיפרה בבית-משפט כי פנתה אל עד המדינה וביקשה ממנו כסף לכיסוי גירעונות נאשם 8
15 בבחירות. עד המדינה לא היה מוכן "להרים תרומה" עבור נאשם 8, אבל לדבריה, עבור מי שהינה
16 "חברתו", כך נאשמת 9, העביר עד המדינה סך 100 אלף ₪.
17 על-פי גרסת נאשמת 9 בבית-המשפט, סך 40 אלף ₪ מתוך הסכום הנ"ל הפקידה בחשבונות ילדיה
18 ואת היתרה העבירה במזומן לאורי מסר. הנאשמת 9 הכחישה, מכל וכל, כי דיווחה לנאשם 8 על
19 העברת סכום של 60 אלף ₪ במזומן לאורי מסר.
20
21 צא ולמד, אין מחלוקת, עד המדינה העביר סך 100 אלף ₪ לרשות נאשמת 9.
22 נאשמת 9, על-פי גרסתה בבית-משפט, ביקשה, למעשה, שוחד מעד המדינה עבור כיסוי גירעונות
23 כביכול של נאשם 8 בבחירות.
24 נאשמת 9 נטלה, לדבריה, מתוך הסכום שהועבר לרשותה על-ידי עד המדינה סך 40 אלף ₪ עבור
25 ילדיה, וסך 60 אלף ₪ העבירה לידי אורי מסר עבור כיסוי גירעונות הבחירות של נאשם 8.
26 הנאשמת 9 הודתה למעשה בבית-המשפט, כי נטלה 40 אלף ₪ "דמי לא ייחרץ" עבורה, ו-60 אלף
27 ₪ נטלה כספי שוחד עבור נאשם 8.
28
29 [במאמר מוסגר, ראוי לציין כי נאשמת 9 במקום בו, לגישה, לא הועבר כסף לרשות נאשם 8,
30 ידעה לציין זאת בצורה מפורשת בחקירתה במשטרה. הנאשמת 9 נחקרה על קבלת 10 אלף דולר,
31 כ-45 אלף ₪, מעד המדינה באמצעות נהגו, עופר לוי. הנאשמת נשאלה בחקירתה האם יועד הכסף
32 לנאשם 8, ותשובתה הייתה ברורה וחד-משמעית: "לא".]
33
34 על-פי עדות נאשמת 9 בבית-המשפט, אורי מסר הינו בבחינת "כלי" או מעין "קופה" של נאשם 8.
35 קבלת הכסף על-ידי אורי מסר הינה, למעשה, קבלת הכסף על-ידי הנאשם 8.
36

1 נאשם 8 גרס בבית-משפט, כי לא ידע על העברות כספיות אלה. נאשם 8 טען כי לא ידע על העברת
2 סך 60 אלף ₪ לידי אורי מסר לצורך כיסוי גירעונות הבחירות.
3
4 אבדוק, אפוא, טענת ההגנה לפיה נאשם 8 לא ידע על העברת 60 אלף ₪:
5
6 נאשמת 9 נשאלה בבית-משפט פעם אחר פעם הכיצד לא דיווחה לנאשם 8 על העברת סכום כסף
7 משמעותי זה לרשותו, באמצעות אורי מסר. הנאשמת 9 הניעה לשונה וגיבבה מילים ומשפטים
8 שונים, ברם נותרה בעמדתה כי נאשם 8 לא ידע על "תרומה" זו של עד המדינה.
9 משכך, נשאלה נאשמת 9 האם העבירה את הכסף לנאשם 8 בדרך של "מתן בסתר"?!
10 הנאשמת 9 הגיבה בצחוק רם (עמ' 8206).
11 תגובתה הספונטאנית של הנאשמת שיקפה נכוחה את ההווייה שנתרחשה, בזמן אמת, בין
12 הנאשמים המעורבים.
13
14 הלכה היא לפני בית-משפט עליון, כי ניתן ללמוד על הודאת נאשם 8 לאו דווקא מדברים היוצאים
15 מפיו, אלא גם על בסיס התנהגותו.
16
17 צחוקה הספונטאני של נאשמת 9 הינו בבחינת אישור דברים בדרך של התנהגות, כאמור בפסק-
18 דינו של כבי' הנשיא (בדימוס) מאיר שמגר.
19 הנאשמת 9 צחקה גדול למול אפשרות כי מסרה סך 60 אלף ₪ לנאשם 8 – באמצעות אורי
20 מסר – בדרך של "מתן בסתר".
21 דרך תרומה של "מתן בסתר" אינה דרך טבעית ומקובלת. אנשים תורמים מתוך רצון לסייע
22 ולתרום. התורמים, ככלל, שמחים בתרומתם ונהנים מהערכת הציבור אותם, ומקווים שילכו
23 בעקבותיהם ויתרמו כמותם. דרך "מתן בסתר" הינה דרכם של אנשים טובי דרך, נדיבים,
24 שנחשבים, שכיחות, כ"צדיקים" (במובן הרגיל ולא המיסטי של תיבה זו).
25 לא יקום טוען לטעון שנאשמת 9 הינה בבחינת "צדיקה", ו/או נדיבה, שדרכיה נתיבות יושר
26 ונתינה. נאשמת 9 צחקה בצחוק גדול לשמע אפשרות זו, כאומרת מסירת הכסף לא הייתה בבחינת
27 "מתן בסתר". לא "מתן בסתר" ולא "תרומה". עד המדינה העביר כספי שוחד לנאשמת 9, על-פי
28 בקשתה של זו, כך נאשמת 9 בבית-משפט.
29 לאמור, תגובתה הספונטאנית של נאשמת 9 יצקה בבית-המשפט "תמונת" הודאה, על-פיה דיווחה
30 זו לנאשם 8 על העברת סך 60 אלף ₪, לא בדרך "מתן בסתר", אלא בדרך הרגילה, בה תמיד
31 דיווחה ועדכנה את מושא הערצתה בפרטי העסקה.
32
33 לא הוצגה בבית-המשפט אפשרות, ולו אפשרות תיאורטית, מדוע ולמה היה על נאשמת 9 להימנע
34 מלעדכן את נאשם 8 על העברת 60 אלף השקלים לטובתו. נאשמת 9 לא טענה, ולו בחצי פה, כי

1 "שכחה" מסכום זה. מדובר בסכום, שגם לדידה, הינו סכום נכבד. אדרבא ואדרבא, הצטברות
2 הנתונים והשיקולים מלמדת כי נאשמת 9 דיווחה גם דיווחה לנאשם 8 כדלהלן:
3
4 א. הנאשמת 9 סיפרה בבית-המשפט כי פעלה בניגוד להנחיית עד המדינה, משהעבירה חלק
5 מהכסף לנאשם 8, למרות שעד המדינה העניק לה, ולה בלבד, את הכסף.
6 מדובר בסכום כסף משמעותי. הנאשמת 9, כאישה הניצבת על שתי רגליים, המזהה דקויות
7 וחולשות אנוש החיה את החיים האמיתיים כפי שהם ומביטה בהתרחשויות כאישה בוגרת, מנוסה
8 ונבונה – ידעה ידוע היטב כי בהעבירה מזומן לאורי מסר, יכול היה זה, שלא להעביר את כל
9 הסכום למטרה אותה קידשה הנאשמת.
10 הנאשמת 9 יכלה להבטיח כי הסכום כולו בשלמותו יועבר למטרה אותה היא קבעה, דהיינו כיסוי
11 גירעונות, רק באם תדווח לנאשם 8 על סכום זה, והוא יקפיד בנושא עם אורי מסר (ראה עמ'
12 8208).
13 נאשמת 9 אינה בבחינת גברת תמימה, שאינה מכירה חולשות אנוש. נאשמת 9 נטלה כסף, שהועבר
14 לרשותה והעבירה לנאשם 8, והיא הראשונה שתוודא כי נאשם 8 יידע על פעולתה, אולי
15 "הקרבתה", ובטח ובטח לא תיתן לאורי מסר לשלוט בכסף, ותאפשר לו גזירת "עמלה" לעצמו על
16 חשבון נאשם 8.
17 נאשמת 9, כאישה הניצבת עם שתי רגליים על הקרקע וקוראת למרחוק חולשות אנוש, ידעה היטב
18 כי רק עדכון נאשם 8 ימנע אפשרות של גזירת "עמלה" על-ידי מסר מסכום הכסף, שהועבר על-
19 ידה.
20 לאמור, המסקנה ההגיונית הינה כי נאשמת 9 דיווחה גם דיווחה לנאשם 8 על העברת הכסף על-
21 ידה.
22 ב. הנאשמת 9 אישרה בבית-משפט כי ידעה שהעברת הסכום של 60 אלף ₪ במזומן לטובת
23 כיסוי הגירעונות באמצעות אורי מסר הינה בבחינת פעולה בלתי חוקית (עמ' 8211 שו' 19).
24 על-פי התמונה שביקשה נאשמת 9 לצייר בבית-משפט, שני אנשים נאמנים ביותר לנאשם 8, שני
25 האנשים ההולכים עמו שנים רבות, מנערות ועד בגרות, מהיותו עורך דין צעיר ובלתי מנוסה ועד
26 היותו שר וראש ממשלה, שני האנשים המטפלים בעניינים האישיים של נאשם 8, ענייני כספים,
27 כספים אישיים וכספים ציבוריים – אלה, מקבלים ומחזיקים עבורו כספים, שנתקבלו שלא כחוק,
28 הכל בכל מבלי, כביכול, לגלות את אוזנו ולעדכנו.
29 מדובר בתמונת מצב בלתי מתקבלת על הדעת.
30 שני אנשים נאמנים אלה לא היו מעלים על דעתם לפעול מאחורי גבו של נאשם 8 באופן שעלול
31 להכשילו ולהכתימו לעולמי עולמים (עמ' 8211-8213).
32 לאמור, המסקנה ההגיונית הינה כי נאשמת 9 דיווחה לנאשם 8 על העברת הכסף על-ידה.
33 ג. יתרה מזאת, נאשמת 9 הייתה מודעת לעובדה כי מדובר בכסף מזוהם. נאשמת 9 אישרה
34 בבית-משפט שביקשה מעד המדינה כסף מעל הסכום המותר על-פי החוק, ובודאי הסכום
35 שהעבירה לעד המדינה לא היה בהתאם לחוק.

1 משפעלה נאשמת 9 מחוץ לגדרות החוק, היה לה מניע אישי מאין כמותו לקבל את חסותו של
2 נאשם 8.

3 מהרגע בו זה נתן את אישורו, פועלת היא, מנקודת מבטה, ברשות ובסמכות. נאשם 8 יכול היה על-
4 פי שיקול דעתו להורות לה להשיב את הכסף למקומו, כמו גם לאשר מסירתו "לקופה" המוחזקת
5 על-ידי מסר. בכל מקרה, היא מאותו רגע מוגנת על-ידי האיש, מושא הערצתה, האיש הנושא
6 משרה בעלת כוח ועוצמה בדרגה הראשונה, ממלא מקום ראש הממשלה.

7 לנאשמת 9 לא הייתה סיבה לקחת סיכון על עצמה, כך סתם, מבלי ליידע את נאשם 8.

8 ד. הנאשמת 9 ציינה בבית-משפט כי דיווחה לנאשם 8 על כל תרומה של 5,000 ₪, האם יכול
9 ועל סכום של 60 אלף ₪ נמנעה מלעדכן את נאשם 8?! (עמ' 8211 שו' 8-12).

10 התשובה נתונה בגוף השאלה.

11 ה. הנאשמת 9 ביקשה את אישורו של נאשם 8 לכל מכתב ולכל פנייה שהעבירה ליועצים (ראה
12 הפרק הדין בעניינה של נאשמת 9). לדבריה, לא קבעה פגישה ולא הוציאה נייר מהמשרד ללא
13 אישורו של נאשם 8, חפיסת שוקולד שנתקבל במשרד העבירה לנאשם 8 תוך דיווח על נותן
14 התשורה (עמ' 8225).

15 נאשמת 9, על-פי שיטתה, העדיפה תמיד לצעוד בנתיב מוגן ומאובטח. ניתן לקבוע; נאשמת 9 לא
16 הייתה, בשום פנים ואופן, מעזה להיות שותפה להחזקת כסף מזוהם עבור נאשם 8 מבלי לעדכנו
17 בפרוטרוט. נאשמת 9 לא הייתה נוקטת צעד, שהיה עלול להכשיל את נאשם 8.

18 ו. כאמור, הנאשמת 9 נאמנה לנאשם 8 בכל מאודה, אז כמו היום.

19 הנאשמת 9 פעלה לטובתו ושמרה על ענייניו הציבוריים והאישיים לצדי צדדיהם. הנאשמת 9
20 סייעה לנאשם 8 בענייניו האישיים, למשל, חשבונות הבנק שלו, כמו בביצוע תפקידיו הרשמיים.

21 הנאשמת 9 לא הייתה מעזה, שלא לגלות לנאשם 8 על העברת סך 60 אלף ₪ לקופה, שיועדה
22 לטובת ענייניו הציבוריים (עמ' 8142 שו' 28; עמ' 8143 שו' 1).

23 הנאשמת 9 פעלה לטובתו של נאשם 8, ומטבע העולם לא הסתירה גאוותה בסיוע הרב שהעניקה
24 לו. אין זה מתקבל על הדעת כי סכום של 60 אלף ₪, שהיא אישית הצליחה לגייס עבורו מ"ידיד
25 קרוב", גיוס שהינו כולו שלה, ללא התערבות ועזרה של מאן דהוא אחר, לא תדווח על ידה לנאשם
26 8.

27 לאמור, האפשרות כי עד המדינה העביר "תרומה" ללא אומר, תוך שמירה על "דממה", לא דיווח
28 ולא עדכן את נאשם 8 – הינה בלתי מתקבלת על הדעת. לאפשרות בלתי סבירה זו ביקשה ההגנה
29 לחבר ולהרכיב – אפשרות נוספת, לפיה נאשמת 9 "תרמה" מהכסף שניתן לה ולא עדכנה את האיש
30 שלצידו פעלה, חיה ונשמה. צירוף שתי אפשרויות שכל אחת הינה לעצמה חסרת משקל. אפשרות
31 שלישית נוספת, ולו תיאורטית – לא הועלתה בבית-המשפט.

32 עמדת ההגנה כאן; מעוררת מיסודה.

33 ז. הנאשמת 9 הסכימה בבית-המשפט כי משביקשה מעד המדינה לתרום לטובת כסוי
34 הגירעונות של נאשם 8, ביקשה הכספים לא עבורה, אלא עבור נאשם 8 (עמ' 8393 שו' 18). משכך,
35 נשאלה מדוע סברה כי על עד המדינה לתרום כספים לנאשם 8, בשעה שזה מכהן כשר התמ"ת

1 ותשובתה: "ת. קודם כל בגלל שאני ביקשתי ממנו, אל"ף, וזה הכי חשוב מפני שתמיד שביקשתי
2 ממנו לנזקקים. ש. את ראית באולמרט נזקקים? ת. לא, מה פתאום אבל אני ביקשתי מכל אדם
3 שרציתי תרומה ממנו, אז ביקשתי" (עמ' 8393 שו' 26-29).

4 לאמור, הנאשמת 9 הסירה בבית-המשפט, לרגע, המסכה ודיברה בצורה בהירה על בקשת שוחד
5 מעד המדינה עבור השר (עמ' 8394 שו' 8).

6 ח. הנאשמת 9 חזרה וציינה בבית-משפט כי עד המדינה העביר לה כספים במטרה שתתרום
7 אותם ל"נזקקים".

8 לדבריה, לא שיתפה את נאשם 8 בתרומות אלה (עמ' 8223 שו' 7-8).

9 צרת גרסה זו, כי נאשם 8 בחקירתו במשטרה מסר כי נאשמת 9 סיפרה לו על תרומות עד המדינה
10 לנזקקים (ת/594 עמ' 6-7).

11 לא מדובר בנתון של מה בכך. נאשמת 9 עדכנה את נאשם 8 בכל עניין ודבר הנוגע לו במישרין או
12 בעקיפין. משנתון כי נאשמת 9 עדכנה את נאשם 8 בתרומות של עד המדינה לנזקקים "משפחות
13 מסכנות", מתבקשת הסקת המסקנה כי עדכנה את נאשם 8 בתרומות משמעותיות הרבה יותר
14 לטובתו.

15 ט. חשוב לזכור, העברת סכום כסף זה אינו עומד לעצמו. נאשם 8 קיבל מעד המדינה, כמפורט
16 לעיל, מאות אלפי ₪, לטובת כיסוי גירעונות שנגרמו בעטיין של מערכות הבחירות. הנאשמת 9
17 דיווחה ועדכנה את נאשם 8 בהתמדה ובהדיקות לאורך שנים על קבלת הכספים. לא הוצגה ראיה
18 כלשהי, שיש בה להצביע מדוע היה על נאשמת 9 לסטות מדרך פעולתה לאורך שנים בהן דיווחה
19 בנאמנות לנאשם 8 על כל "פרוטה", שנתקבלה מעד המדינה.

20

21 הנה כי כן, משהוכח בבית-המשפט כי נאשמת 9 העבירה לרשותו של נאשם 8, באמצעות אורי
22 מסר, סך של 60 אלף ₪, נבחנה האפשרות התיאורטית לפיה נאשם 8 לא ידע על העברה כספית זו.
23 בסיכומו של דיון, ניתן לקבוע כי מדובר באפשרות דמיונית. מדובר באפשרות עקורה וזרה להווייה
24 ששררה בין המעורבים, הווייה שהוכחה בבית-המשפט במידת הודאות הצריכה בפלילים. נאשם 8
25 היה מודע לנסיבות העברת סך 60 אלף ₪ לרשותו, כסף שנמסר לנאשמת 9 על-ידי עד המדינה.

26

27 אמור מעתה, הוכחו יסודות העבירה לפי סעיף 290 לחוק עד תום. הנאשם 8 מורשע, אפוא, בעבירה
28 לפי סעיף 290 לחוק.

29

30 עד המדינה העביר סך 500 אלף ₪ לנאשם 8 באמצעות אחיו, יוסי אולמרט.

31

32 עדויות יוסי אולמרט במשטרה ובוידאו קונפרנס.

33

34 צא ולמד, יוסי אולמרט ביקש בחקירתו להרחיק עצמו מעד המדינה. לאחר מספר שעות חקירה,
35 משהחוור לו כי בידי החוקרים חומר מתועד הנוגע לאברהם נתן, נתרצה ותיאר מצב דברים
36 הדומה להפליא לעדותו של עד המדינה.

1 יוסי אולמרט אישר עיקרים מרכזיים בעדות עד המדינה : א. סכום הכסף שקיבל לידי. ב. מועד
2 קבלת הכסף. ג. הכסף הועבר לו באמצעות שיקים. ד. מדובר בשיקים דחויים. ה. לפחות שישה
3 שיקים. ו. העברת שיקים התבצעה בקפה אפרופו תל-אביב. ז. אברהם נתן הינו עד לפגישה עם עד
4 המדינה בנושא.

5

6 *עדות אברהם נתן בבית-המשפט.*

7

8 כמוזכר לעיל, במהלך מסירת הודעתו בחקירה, ת/736א, הכחיש יוסי אולמרט לאורך שעות
9 ארוכות קבלת הכסף מעד המדינה. רק לאחר שצוין בפניו כי ברשות חוקרי המשטרה עדות של
10 אברהם נתן, נתרצה ומסר הודעה לפיה קיבל גם קיבל הכסף מידי עד המדינה. נתון אובייקטיבי זה
11 מצביע עד כמה משמעותי היה אברהם נתן עבור יוסי אולמרט.
12 אין מחלוקת כי השניים שוחחו ביניהם.

13 אין מחלוקת כי השניים שוחחו בנושא הנדון, ואברהם נתן ראה שיק או משהו דומה, כך אברהם
14 נתן, בידיו של יוסי אולמרט.

15 על בסיס דברים אלה לא יהא זה מרחיק לכת להניח כי אברהם נתן נמנע בחקירתו, כמו בבית-
16 המשפט, לתאר ההתרחשות שנתקיימה בינו לבין יוסי אולמרט בשלמותה.
17 יתר על כן, עדות אברהם נתן הותירה באולם בית-המשפט תחושה קודרת ועכורה. עד נכבד התפתל
18 על דוכן העדים וביקש להסתיר ולהעלים עובדות, עליהן סיפר בחקירתו במשטרה.

19

20 אברהם נתן מילא תפקידים בכירים בשירות הציבורי, ובין השאר שימש כמנכ"ל עיריית לוד, נציב
21 שירות המדינה, מנהל רשות השידור, ציר כלכלי בשגרירות ישראל בלונדון, וחבר בדירקטוריונים
22 של חברות כמו חברת החשמל, חברת קשת (טלוויזיה), חברת קמור, בנק מזרחי.
23 עד התביעה, אברהם נתן, עבד עבור פרויקט הולילנד בין השנים 1996-1998. העד נשכר לעבודתו
24 על-ידי עד המדינה לסייע לו בקידום תביעה ג' ושכרו לאותה תקופה הסתכם בכ-345 אלף דולר.
25 העד עלה לדוכן העדים כמי שמשנתו סדורה לפניו. אברהם נתן היה מודע היטב לדברים שמסר
26 בחקירותיו במשטרה, דברים שמעיקרם ביקש לחזור במהלך עדותו בבית-המשפט. העד ציין כי
27 כבר בריענון במשרדי הפרקליטות ציין בפני התובעים הנכבדים כי לא דייק בחקירותיו במשטרה
28 וצר לו על כך (עמ' 4489 שו' 1-2). משהעד גרס בעדותו בבית-משפט כי לא דייק בחקירותיו
29 במשטרה, ראוי לצטט מהדברים שמסר בהודעותיו במשטרה :

30

31 בבית-המשפט חוזר בו העד אברהם נתן מהדברים שמסר בחקירותיו במשטרה (כמצוטט לעיל).

32 בבית-המשפט ציין העד כי לא דייק בחקירות.

33 לא אוכל לקבל גרסת העד בבית-המשפט.

34

1 אברהם נתן עלה על דוכן העדים כאזרח הנחוש ש"לא לדעת", או ליתר דיוק, אזרח שבחר להעיד
2 כמי ש"לא ראה ולא שמע דבר". אברהם נתן התייצב בבית-המשפט כמי שגמר אומר שלא להאיר
3 התמונה העובדתית שנתרחשה לנגד עיניו, גם במחיר אי אמירת אמת בעדות בבית-משפט.
4
5 ביתר שאת, אברהם נתן ציין כי עד המדינה היה פנטזיונר, אדם הזוי שהבנתו בנושא המקצועי של
6 תכנון ובנייה הייתה מצומצמת. זאת למרות היותו מודע לנתון לפיו נאשם 1 שילם לעד המדינה
7 שכר חודשי של 50 אלף דולר בתוספת אחוזים עבור עבודתו לקידום פרויקט הולילנד. הוא עצמו
8 עבד בשירותו של אותו "אדם הזוי" במשך שנתיים ימים, שלאחריהם הקפיד לשמור עמו קשרים,
9 לאורך שנים, משבא לבקרו במשרדו, כך על-פי שיטתו (עמ' 4508 שו' 13-23).
10 על-פי התרשמותי הבלתי אמצעית מעדותו של אברהם נתן בבית-המשפט, אוכל לקבוע כי לא ניתן
11 ליתן תוקף ומשקל לדבריו של מר נתן בבית-המשפט בסוגיה הנדונה. בודאי ניתן לקבוע כי הדברים
12 שמסר בחקירותיו במשטרה עדיפים על-פני עדותו בבית-משפט.
13
14 אברהם נתן היה מודע היטב במהלך חקירתו במשטרה לעובדה, שהינו נחקר בנושא רגיש בו נחשד
15 מי שהיה ראש ממשלה בישראל בקבלת שוחד. אברהם נתן מסר באותה חקירה כי על-פי תמונה
16 שקיימת בראשו עד המדינה נתן ליוסי אולמרט שיק, זאת בעת שהיה במשרד של עד המדינה
17 במרחק קצר ביותר ממקום האירוע. שלושה שבועות אחר-כך חזר, למעשה, אברהם נתן על גרסה
18 זאת וציין כי ראה את יוסי אולמרט בחדרו של עד המדינה ואף ראה את יוסי אולמרט עם שיק
19 בידו. יוסי אולמרט אמר לו שקיבל שיק מעד המדינה. משנשאל מפורשות האם ראה את השיק
20 ו/או הסכום ו/או התאריך על השיק, השיב כי ראה נייר מקופל בידו של יוסי אולמרט וזה אמר לו
21 שקיבל שיק מעד המדינה.
22 מספר שעות אחר כך התקשרה אליו קצינת משטרה, רפ"ק סלבה וייצמן, וביקשה לבדוק עמו מועד
23 התרחשות האירועים שתוארו על-ידו. אברהם נתן לא חזר מגרסתו הבסיסית לפיה עד המדינה נתן
24 את השיק ליוסי אולמרט.
25 לאמור, מדובר בדברים שמסר עד שניחן בראייה מפוכחת כשהיה מודע לכלל הרגישות המיוחדת
26 האופפת את דבריו במשטרה. מדובר, כאמור, במי שנשא בתפקיד של נציב שירות המדינה
27 שהשכלתו כוללת, בין היתר, גם השכלה במשפטים. העד ראה את עד המדינה מוסר שיק ליוסי
28 אולמרט, העד ראה את יוסי אולמרט יוצא מחדרו של עד המדינה כשבידו נייר או דבר דומה לו,
29 יוסי אולמרט ציין בפניו כי קיבל שיק מעד המדינה. הדברים נאמרו על-ידי העד בחקירה ביום
30 7.4.10, שלושה שבועות אחר-כך חזר על אותם דברים.
31
32 צא ולמד, הודעתו של אברהם נתן בחקירתו במשטרה מקבעת תמונה עובדתית בה התייצב יוסי
33 אולמרט במשרדו של עד המדינה וקיבל ממנו כסף באמצעות שיק.
34 תמונה זו, לעצמה, מוכיחה העברת כסף מעד המדינה ליוסי אולמרט.
35 בד בבד, יש בהודעתו זו של אברהם נתן בחקירתו במשטרה כדי לעגן הודעתו של יוסי אולמרט
36 בחקירה.

1
2 אמור מעתה, עד המדינה העביר בחודש אוקטובר 2002 ליוסי אולמרט סכום של כ-500 אלף ₪,
3 במספר שיקים דחויים.
4
5 סיכום ביניים, העובדות שהוכחו עד כאן :
6 א. עד המדינה העביר לאחיו של נאשם 8 כ-500 אלף ₪.
7 ב. עד המדינה לא הכיר את יוסי אולמרט, ויוסי אולמרט לא הכיר את עד המדינה, קודם
8 לקבלת הכסף.
9 ג. גרסתו של נאשם 8 בבית-המשפט נדחתה מכל וכל.
10 ד. הקשר היחיד בין יוסי אולמרט לעד המדינה הינו אדם אחד ויחיד; נאשם 8.
11
12 הנה כי כן, המסקנה ההגיונית האחת והיחידה שהוכחה בבית-המשפט הינה; עד המדינה העביר
13 סך של כ-500 אלף ₪ ליוסי אולמרט על-פי בקשת נאשם 8.
14
15 *בעניינינו, הדברים מוחוורים עוד לאור המפורט להלן :*
16
17 הנאשם 8 גרס בבית-המשפט כי לא ביקש מעד המדינה ליתן סכום כסף כלשהו לאחיו. כמו כן, לא
18 ידע כלל על העברה כספית זו של עד המדינה לאחיו, יוסי אולמרט.
19 אבחן, אפוא, אפשרות זו.
20
21 א. נאשם 8 תיאר בעדותו מערכת יחסיו המורכבת עם אחיו, יוסי, מנערו ועד בגרות. לאחר
22 שאחיו נכשל בבחירות של שנת 1998, היה מודע, לדבריו, למצבו הכלכלי הלא טוב, אבל לא הייתה
23 לו ידיעה "עד כמה הוא לא טוב" (עמ' 7451 שו' 15). רק בשנת 2004 למד לראשונה לדעת עד כמה
24 מצבו הכלכלי קשה וכי חובותיו הכספיים נצטברו לסכומים של מיליוני שקלים. בעקבות הבחירות
25 רשימתו של האח "רעננה 2000" נותרה בגירעון של 240 אלף ₪ ולדידו של נאשם 8, לו היה יודע על
26 חוב זה היה מתגייס לטובת אחיו בעת הזו לסייע לו לסגור החוב באמצעות ידידים ובאמצעים
27 לגיטימיים אחרים.
28 עיון במצע עובדתי נטען על-ידי נאשם 8 (כמובא לעיל) לפיו לעד המדינה לא הייתה סיבה לשחדו
29 בסוף שנת 2002 – מוביל למסקנה שונה.
30 נאשם 8 נשען על דברים שמסר עד המדינה בבית-המשפט, לפיהם מששמע על עזיבתו של נאשם 8
31 את עיריית ירושלים, נתמלא בכעס כמו מי שהשקעתו הלכה לטמיון. משכך, גרס נאשם 8 – לא
32 היה לעד המדינה, באותה תקופה, מניע להשקיע 500 אלף ₪ בראש עיר העומד לעזוב את עיריית
33 ירושלים, עזיבה שיש בה להרחיקו מפרויקט הולילנד.
34 מצע עובדתי זה הנטען על-ידי נאשם 8 מצביע דווקא כי בסוף שנת 2002 עד שנת 2003 היו לעד
35 המדינה כל הסיבות שבעולם לספר לנאשם 8 על העברת סך 500 אלף ₪ על-ידו, לאחיו. כפי

1 שיפורט להלן, לעד המדינה היו סיבות טובות, שעלו כדי "דחף לאו בר כיבוש" להזדרז ולספר
2 לנאשם 8 כי מסר לאחיו 500 אלף ₪.
3 עד המדינה ידע בתקופה זו – על-פי המצע הנטען על-ידי נאשם 8 – כי אלה הימים האחרונים בהם
4 עדיין בכוחו של נאשם 8 ליתן תמורה ל"השקעה" על-סך 500 אלף ₪. בימים אלה היה בכוחו של
5 נאשם 8 ליתן "מפריו" והיה ביכולתו של עד המדינה, עדיין, לקטוף פירות "השקעתו".
6 במצב דברים זה, עד המדינה, שאין חולק על כלל תכונותיו השליליות – לא היה דומם, בשום פנים
7 ואופן, במקומו ונוצר בליבו הנתון, כ"סוד כמוס" לפיו העביר 500 אלף ₪ ללא יכולת לקבל תמורה
8 בגין ה"השקעה", במיוחד שנותרה עוד תקופה לא ארוכה, בה מכהן נאשם 8 כראש העיר ירושלים,
9 תקופה בה נתונה לו האפשרות ליתן "מטובו" והשפעתו לקידום הפרויקט.
10 הדברים מקבלים יתר תוקף, לנוכח העובדה, שהחל מתחילת שנת 2003 התחוור כי לנאשם 8, גם
11 בתפקידו החדש כשר המסחר והתעשייה, מעורבות והשפעה בעניינים המטופלים על-ידי עד
12 המדינה.
13 [השאלה, אם עד המדינה דיווח לנאשם 8, נבחנת לנוכח עמדת ההגנה, לפיה נאשם 8 לא ביקש מעד
14 המדינה בצורה מפורשת להעביר הכסף ליוסי אולמרט. להדגיש, הנני רחוק עד ירדתי ארץ מלקבוע
15 כממצא, שאין בסיס לדברי עד המדינה בנושא].
16 לאמור, מתרס ההגנה הנטען על-ידי נאשם 8 אינו מתרס אלא, חץ נוסף ברקמת גרסתו הרעועה.
17
18 ב. לגישת נאשם 8, עד המדינה "הטוב והמיטיב" מסר לאחיו 500 אלף ₪ מבלי שנתבקש
19 לעשות כן, מבלי שהכיר אותו או היה מעניינו.
20 עד המדינה לא סיפר לנאשם 8 על ה"תרומה" הנאה, שהעביר לאחיו, ומעולם לא ביקש ממנו
21 "תמורה" בגינה. הנאשם 8 נשאל בבית-המשפט במפורש האם עד המדינה, שהיה לו אינטרס:
22 **"...השתמש בכלי זה שהיה לו נגדך?"** והנאשם השיב: **"אין לי שום תשובה..."** (עמ' 7685 שו'
23 11-12).
24 דהיינו, הנאשם 8 ציין בבית-משפט, כי לאורך השנים בהן המשיך לעסוק, להחליט ולהנחות
25 בעניינים בהם טיפל וקידם עד המדינה, האחרון לא פנה אליו, ולא ביקש תמורה ו/או הקלה בשל
26 העברת הכסף הנ"ל לאחיו.
27 דברים אלה אינם סבירים.
28 עד המדינה ציין במהלך המשפט, שיכול והינו גנב, זייפן, עבריון, אבל – "אידיוט" הוא לא. הפועל
29 היוצא הוא כי עד המדינה היה פועל נמרצות ומספר בגאווה לנאשם 8 על העברת הכסף ומעדכן
30 במקביל את נאשם 1.
31 בוא וראה, לעד המדינה היה מניע חזק מאין כמותו לעדכן את נאשם 8 על העברת סכום של 500
32 אלף ₪ לאחיו. עד המדינה לא הטמין "סוד כמוס" זה בתוכי תוכו ונמנע מלהשתמש בו, כאשר
33 מוסכם כי זה נתן את הכסף לא מטעמי "צדיקות", אלא אך ורק מתוך רצון להניע את נאשם 8
34 לשאת פנים ולסייע במסגרת תפקידו הציבוריים בקידום פרויקט הולילנד (ושוב לציין, כי אינני
35 מקבל גרסת הנאשם 8 בבית-משפט, כי לא ביקש מעד המדינה להעביר את הכסף, כנטען ע"י עד
36 המדינה).

1 פרקליטו המלומד של נאשם 8 גרס בסיכומיו כי טענת המאשימה, לפיה "לא אדם כדכנר" יפתח
2 את כיסו מיוזמתו וייפרד מכסף רב ללא מטרה, הינה טענה חסרת אחיזה כשמדובר בעד המדינה,
3 אשר רבות מהפעולות בהן נקט לא ניתן להבינן. הסנגור המלומד ציין כי עד המדינה מסר 600 עד
4 700 אלף ₪ למוסדות החינוך של ש"ס בראשות הרב עובדיה יוסף. כמו גם תרומה למימון הוצאות
5 ההגנה של אריה דרעי, כספים שהעביר דרך בן-ציון קריגר למהנדס מחוז הצפון (ראה סע' 441, עמ'
6 87, סיכומי נאשם 8).

7 עד המדינה ציין דברים אלה בבית-המשפט, ברם עד המדינה לא נדרש לפרט ולהרחיב בהעברות
8 כספים אלה, משאלה לא נמנו על אירועי השוחד שיוחסו למי מהנאשמים בכתב האישום, ולא היה
9 כל מקום להרחיב זירת המריבה, במיוחד שבקשה כזאת לא נתבקשה על-ידי מי מהצדדים.
10 העולה מטענת פרקליטו המלומד של נאשם 8, כי זה מבקש לייחס לעד המדינה כסילות דעת.
11 צרת טיעון זה, כי עד המדינה העיד בבית-המשפט לאורך חודשים רבים, וניתן היה להתרשם הימנו
12 בצורה טובה ביותר. מדובר באדם מורכב (ראה הפרק הדין בעניינו), ברם, לא אחד יוכל לומר,
13 שמדובר בבן-אדם חסר בינה, אוויל, שמהלכו ונתיביו חסרי תכנון והיגיון.

14 עד המדינה העביר סכום של כ-500 אלף ₪ ליוסי אולמרט, על-פי בקשת נאשם 8. בטח ובטח עד
15 המדינה לא היה כומס ומסתיר "תרומה" זו מנאשם 8.

16 יפה דרש הסנגור המלומד. במהלך המשפט לא ניתן היה תמיד להעמיק חקר ולדוק דק בהגיגי
17 תכנון מהלכיו של עד המדינה. ברם, לא יקום טוען לטעון כי זה הינו בבחינת כסיל ופעולותיו
18 נטולות היגיון, היגיון איתן ובסיסי.

19 מדובר באדם מושחת, שהאמת לא הייתה נר לרגליו, אבל מדובר באדם חכם, שתבונתו בלטה על-
20 פי כל אמת מידה.

21

22 ג. עד המדינה לא העביר הכסף לאחיו של נאשם 8 בדיסקרטיות, ובטח לא ראה בכך "סוד
23 כמוס", שכן הוכח בבית-המשפט כי עד המדינה סיפר זאת בחופשיות וללא מורא לאברהם נתן,
24 כמו גם לנאשמת 9. האם ימנע מידע זה דווקא מנאשם 8!?

25 התשובה בגוף השאלה.

26

27 ד. ההגנה הדגישה את מצבו הכלכלי של עד המדינה באותם ימים, בהם ביקש תשלום
28 ומקדמה מאנשי הולילנד פארק, מצב כלכלי, שלטענת ההגנה לא בדיוק אפשר לעד המדינה
29 להעביר סכום כזה של כסף לאחיו של נאשם 8.

30 כאמור, עד המדינה מסר ליוסי אולמרט את המתת בכשמונה שיקים דחויים, כל שיק על סך 50-80
31 אלף ₪.

32 לפני כל פירעון שיק מדי חודש בחודשו, שבה ועמדה בפני עד המדינה הדילמה, לנוכח מצבו הכלכלי
33 הקשה – על בסיס הנחת ההגנה – האם לבטל השיק, אם לאו.

34 הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח העובדה (ראה בפרק הדין בעניינו של נאשם 6) כי עד המדינה
35 לימדנו על "חיבתו" לגלגל שיקים בימים קשים.

1 לאמור, עד המדינה לא ביטל ולו שיק אחד מתוך השיקים, שנמסרו ליוסי אולמרט. הפועל היוצא
2 הוא, כי עד המדינה ראה את התועלת שצמחה וצומחת לו בגין "השקעתו".
3
4 ה. יוסי אולמרט קיבל, כאמור, מספר שיקים דחויים, כל אחד בסכום של כ-50-80 אלף ₪.
5 בהנחה שמצבו הכלכלי של עד המדינה היה לא משופר באותה תקופה – הנחה שנטענה על-ידי
6 ההגנה – היה בכל שיק ושיק ביום פירעונו כדי "לעוררו" ולהמריצו לפנות לנאשם 8 ולספר לו על
7 העברת 500 אלף ₪ לאחיו.
8 לאמור, דווקא מצבו הכלכלי של עד המדינה, אליבא דהגנה, היה אמור להעצים את הדחף, שנראה
9 בבחינת "דחף בלתי ניתן לעצירה" אצל עד המדינה, לספר לנאשם 8 על "השקעתו" באחיו [שוב,
10 אינני מקבל טענת ההגנה, שעד המדינה "התנדב" להעביר 500 אלף ₪ לאחיו של נאשם 8, ללא
11 שהאחרון ביקשו לעשות כן]. במיוחד, שהשיקים הגיעו לפירעון בתקופה בה היה עד המדינה מודע
12 לעזיבתו המתוכננת של נאשם 8 את העירייה.
13
14 ו. המתת שהועבר לידיו של יוסי אולמרט (כמוכח בבית-המשפט, כמפורט לעיל) הועבר בדרך
15 מסירת שמונה שיקים דחויים. העברה זו מצביעה כי סכום הכסף לא היה נזיל ו/או ברשות הנאשם
16 במועד בו נמסרו השיקים. עד המדינה העביר סכום של כ-500 אלף ₪ בשיקים, ולא הסתפק
17 בסכום שיכול והיה נתון ברשותו, מאחר שנדרש על-ידי נאשם 8 להעביר לאחיו, יוסי אולמרט, סך
18 500 אלף ₪. עד המדינה ציין זאת בעדותו בבית-משפט.
19 לאמור, סכום של 50 או 100 אלף ₪, סכום כסף שהיה ברשותו של עד המדינה, הינו סכום נאה
20 ל"תרומה" – אבל לא במקרה זה. עד המדינה נדרש על-ידי נאשם 8, להעביר סכום נקוב של 500
21 אלף ₪. עד המדינה נכנע לדרישה זו ומילא אותה כרוחה ולשונה.
22
23 ז. חשוב לזכור, עד המדינה לא עמד ב"השקעה" זו לבדו. עד המדינה פעל בשליחותו של
24 נאשם 1. האם באמת יכול היה עד המדינה לשאת פניו מול האיש לו היה חייב דין וחשבון, האיש
25 שאמור היה להוציא את הכסף מכיסו, נאשם 1, מבלי שעשה מעשה ודיווח בהרחבה לנאשם 8 על
26 התשלום שהועבר לאחיו?!
27 מדובר בשאלה רטורית. התשובה בהירה וברורה.
28 נאשם 1 העביר מאות אלפי שקלים והיה מודע היטב למה ומדוע הינו "משקיע" סכום עתק זה.
29 נאשם 1 לא "שיגר" את כספו לאוויר העולם ו"שכח". נאשם 1 הינו אדם חכם, נבון, שכלכל צעדיו
30 בקפדנות ובזהירות. עד המדינה פעל בצוותא חדא עם נאשם 1. עד המדינה דיווח לנאשם 1 על
31 פועלו בנושא. עד המדינה לא נדרש על-ידי נאשם 1 לעדכן את נאשם 8 לעשות מעשה, הואיל וידע
32 כי נאשם 8 הוא זה שנקב בסכום המתת, וממילא היה מודע גם מודע לתמונה העובדתית
33 בשלמותה.
34

ח. ועוד, אברהם נתן, מי שהיה נציב שירות המדינה, הופיע בבית-משפט כעד שכל תנועה
מתנועות גופו וכל מילה ממילותיו, כמצוין לעיל, לימדו עד כמה ביקש הוא לשמור על שמו וכבודו
של נאשם 8. מר אברהם נתן, מי שהיה נציב שירות המדינה, כלכלן ומשפטן, שמילא בנוסף
תפקידים נכבדים בשירות הציבורי - לא היסס לחזור בו מעדות שמסר בחקירתו במשטרה
למשמעות המכבידה של נתון זה. על-פי עדותו של אברהם נתן, יוסי אולמרט סיפר לו כי קיבל שיק
מעד המדינה.

לאמור, יוסי אולמרט, שלא הסתיר קבלת השיק מאברהם נתן (שהינו בסך-הכל בבחינת "זר" ו/או
ידיד רחוק), מדוע ולמה יסתיר זאת דווקא מאחיו, שאין חולק כי דאג וביקש לסייע לו באותן
שנים ובשנים אחר-כך?!

ט. לא זאת אף זאת, נאשם 8 הדגיש בבית-המשפט, שלו בשנת 2002 היה יודע את עומק קשייו
הכלכליים של אחיו יוסי, היה מסייע בידו לפתור בעיותיו בעזרת חבריו בארצות-הברית, בעלי
ממון שהיו נענים לבקשתו בחפץ לב ופותרים קשייו של אחיו, בדרך לגיטימית כזו או אחרת, "הוא
היה בא ב-2002, הדבר הכי קל בעולם" (עמ' 7633 שו' 14). לדבריו, הדבר האחרון, שהיה עולה
בדעתו זה לקבל שוחד, באמצעות אחיו, מעד המדינה.
עובדה שאינה במחלוקת היא, שבשנת 2004, גם אליבא דגרסתו בבית-משפט, נאשם 8 היה מודע
לתהום אליה נפל אחיו, תהום של מיליוני שקלים, חובות לאנשי שוק אפור, "מלווים בריבית
קצוצה שדופקים בלילה על הבית" (עמ' 7632 שו' 34), וגם אז נאשם 8 לא פנה לאותם חברים בעלי
ממון לסייע לאחיו בדרך לגיטימית!

נאשם 8 ציין כי טלנסקי לא הודיע לו כי העביר כסף לאחיו, יוסי אולמרט

עינינו הרואות, לנאשם 8 קו הגנה רציף, קבוע ונוקשה.
אנשים נדיבים ובעלי ממון משפיעים עליו מטובם ושותקים.
אנשים נדיבים מוצאים "להשקיע" מאות רבות של אלפי ₪ באחיו – אותו לא הכירו מעולם,
וממילא לא היה מעניינם (ראה למשל עדות יוסי אולמרט, כי לא שמע בשום צורה שהיא את השם
"דכנר" לפני יום 22.04.04 או לאחריו, עמ' 5500 שו' 1-2) – וממשיכים לחיות בדרכם, מבלי לספר
או להתגאות בפניו כי סייעו לאח הנזקק, שנקלע לחובות כספיים.

"צדיקים" "נדיבים", כך נאשם 8, לא נתבקשו על-ידו להרים תרומה לאח, הוא כמובן, כך נאשם
8, לא תנה בפניהם צרות האח, והמה טרחו ופנו לאח ומטעמי "חסד וצדיקות" העבירו לרשותו
מאות אלפי ₪.

השנים חלפו נקפו וה"צדיקים" שמרו את סודם מפניו. לגישתו של נאשם 8, בטח ציפו אלה להכרת
תודה וגמול מהקדוש ברוך הוא על כך שנקרא בדרכם אדם הזקוק לסיוע והמה נרתמו לטובתו
והעבירו לידיו מאות אלפים של שקלים בדממה מוחלטת.

1 לאמור, קו הגנתו של הנאשם אינו מתקבל על הדעת. עד המדינה, כמו גם טלנסקי, הינם אנשי
2 עסקים מנוסים ומתוחכמים. כמו אנשי עסקים, הם בשיטתם "קונים ומוכרים". עד המדינה קנה
3 "שירותיו" של נאשם 8 במחיר העברת כ-500 אלף ₪ לאחיו. עד המדינה לא נתחבר לנאשם 8
4 בקשרי חברות ורעות, קשר אחד היה לו עמו - "קשר עסקי", זה ותו לא.
5
6 יא. נראה כי נאשם 8 בחר בתצוגה קבועה. תצוגתו בעניין עד המדינה דומה לתצוגה בעניין
7 הפקדת הכסף על-ידי מוריס טלנסקי. נאשם 8, שם כמו כאן, הינו בבחינת מי ש"לא יודע לא
8 שומע".
9 טלנסקי מתוך: "צדיקות לשמה" – חיפש אחר אחיו, מבלי שנתבקש, מבלי שהכיר את יוסי, ובטח
10 יוסי לא היה מעניינו, ושם בחשבוננו עשרות אלפי ₪.
11 ההבדל בין טלנסקי לעד המדינה הינו כי לטלנסקי עמדו הכוחות להתייצב בחקירה נגדית בבית-
12 המשפט. בעניין טלנסקי, הבנקים טרם ביערו הניירות, רשומות בנקאיות התומכות בגרסתו.
13 טלנסקי העיד בבימ"ש ועדותו בעלת משקל.
14
15 יב. הנאשם 8 סיפר על העברות כספיות משמעותיות ביותר של טלנסקי לאורך 11 שנים וחצי.
16 העברות כספיות שיטתיות, כך נאשם 8. הנאשם 8 ציין כי לו ידע על מצבו של אחיו בזמן אמת,
17 יכול היה לפנות לאחד מידידיו האמידים "שועי עולם שעל-ידם מוטי זיסר הוא דג קטן" לסייע
18 לאחיו. דברים אלה מתאימים ככפפה לעדותו של טלנסקי בבית-המשפט כי העביר 30 אלף דולר
19 ליוסי אולמרט על-פי בקשתו המפורשת של נאשם 8. נאשם 8 פנה לבן-אדם, שהעביר לו סכומי
20 כסף משמעותיים לאורך שנים, בצורה שיטתית, וזאת על-פי קו מחשבתו, כפי שבוטא על-ידו
21 בעדותו בבית-המשפט.
22 לאמור, בלא משים חשף הנאשם "דרכו". משאחיו, יוסי, נקלע למצוקה, נרתם נאשם 8 ופעל
23 לטובת האח בעזרת אותם "תורמים נדיבים", שמוכנים היו לשים מכספם לטובתו.
24
25 יג. על-פי תיאור הנאשם, מדובר בפגישה בה שררה אווירה לא נעימה, בלשון המעטה.
26 תיאור זה מתיישב עם עמדת המאשימה.
27 יוסי אולמרט תיאר את מערכת היחסים החמה, הדואגת, רוויית האהבה, בין האחים אולמרט.
28 נאשם 8 סיפר בבית-המשפט על דאגתו לאחיו. למרות זאת, מששמע על עומק חובותיו וצרותיו של
29 האח, לא עשה דבר ונפרד ממנו לאחר שמסר לו שיק על-סך 10 אלף ₪ בצורה קרירה. הנאשם 8
30 הסביר בבית-המשפט כי לא פעל לסייע לו באמצעות חברים עשירים, הואיל ולא היה מעוניין
31 להיכנס לנושא (עמ' 7629 שו' 17 עד עמ' 7630 שו' 14).
32 נראה, כי מקור תגובתו הכעושה של נאשם 8 אינה נעוצה באטימות לב. מקור תגובתו מתיישב עם
33 עדות עד המדינה, לפיה העביר, על-פי בקשת הנאשם, סך 500 אלף ₪ ליוסי אולמרט. לאחר העברה
34 כספית נכבדה שכזו, על משמעותה המכבידה (שהנאשם, כאדם חכם ובטח כעורך-דין, היה ראשון
35 להבינה), העז יוסי אולמרט לפנות בבקשת סיוע נוסף. על כך התרעם והתכעס נאשם 8 והגיב באופן

1 שאינו יאה ונאה לשכמותו, תגובה שאינה מתאימה לאישיותו כפי שנצטיירה על-ידו בבית-
2 המשפט.
3
4 יד. חשוב לזכור, יוסי אולמרט בחקירתו בבית-משפט הרעיף מילות האהבה על אחיו, נאשם 8.
5 יוסי אולמרט חזר בבית-משפט מדברים שמסר בחקירתו במשטרה, חזרה לה עלול היה להיות
6 "מחיר" אישי נוכח מעמדו של יוסי אולמרט בארצות-הברית, אותה תקופה, טרם קבלת אזרחות
7 אמריקאית. למשמעות המשפטית של חזרה "מיוחדת" זו מעדות קודמת.
8 עם זאת, יוסי אולמרט לא אמר, בשום מצב, כי היה זה הוא, שביקש מטלנסקי כסף, וזה נענה
9 לבקשתו, ללא מעורבות ו/או ידיעה של נאשם 8.
10
11 טו. מוריס טלנסקי העיד בבית-המשפט. העד סיפר כי נאשם 8 התקשר אליו: "...והוא אמר
12 שאחיו היה במצב כלכלי חמור, שהוא רץ לאיזשהו תפקיד ושהוא מבקש, ולא נבחר לתפקיד, אם
13 אפשר, לעזור לו" (עמ' 3434 שו' 13-14). לדברי טלנסקי, ביום 02.11.04 העבירה לו נאשמת 9 את
14 מספר החשבון וכל המידע שהיה נחוץ על-מנת לבצע את ההעברה (עמ' 3434 שו' 24-25). טלנסקי
15 ציין כי נאשמת 9 היא בבחינת ה"אלטר אגו" של נאשם 8.
16
17 נאשם 8 הכחיש כי הפנה את טלנסקי לאחיו יוסי ו/או כי ידע על כך שטלנסקי העביר סך 30 אלף
18 דולר לאחיו יוסי. לדבריו, אינו יודע כיצד נוצר הקשר ביניהם, אבל: "...הפלא ופלא, יום או
19 יומיים אחרי שהכסף של טלנסקי הועבר דווקא לחשבון המזרחי, אז יוסי השתמש בכרטיס
20 האשראי של החשבון הזה, ששם גם כתוב מספר החשבון, בעודו בניו-יורק והוא משך כסף
21 מהחשבון הזה, כשיומיים או שלושה קודם לכן הוא היה בחיסרון של למעלה מ-100 אלף ₪, זאת
22 עובדה שאין עליה מחלוקת, ושמספר החשבון היה על כרטיס האשראי שבו הוא השתמש" (עמ'
23 7657 שו' 30-34).
24 נאשם 8 לבקשת פרקליטו המלומד, עו"ד רועי בלכר, ציין כי העברת הכסף של טלנסקי לבנק
25 המזרחי הייתה פעולה מטופשת משום: "שבשלב שבו כבר יש תהליכים של פשיטת רגל, לתת
26 לבנק, ולא דווקא לנושה הגדול והלוחץ מבין הבנקים, זה נראה לי דבר בלתי סביר, בלתי חכם
27 בעליל, ובעצם זריקת כסף לפני הסדר שהוא לא עוזר לסייע לפתור את הבעיה בשום צורה שהיא.
28 לכן אני בודאי לא הייתי יודע מכך, לא הייתי מציע לטלנסקי לעזור ליוסי" (עמ' 7477 שו' 19-23).
29 מצב נטען זה מחזק עמדת המאשימה.
30 אליבא דהגנה, דווקא יוסי, שידע טוב מכל אדם אחר מצבו בחשבונו בבנק מזרחי, מסר מס' חשבון
31 בנק, שנמצא בהליך בעייתי שכזה, להעברת כסף לרשותו! ?
32 הנאשם 8 נדרש לכך ונמנע למעשה מלנסות להבהיר התמיהה (עמ' 7477 שו' 25 עד עמ' 7478 שו'
33 18).

1 לאמור, היות מצב החשבון בבנק המזרחי, חשבון אליו הועבר כספו של טלנסקי, כפי שצוין בבית-
2 המשפט, תומכת בעמדת המאשימה כי לא יוסי אולמרט הוא האיש, שהנחה את טלנסקי להעביר
3 את הכסף לבנק מזרחי.

4
5 ט.ז. הנאשם 8 נשאל ב"רחל בתך הקטנה", מדוע ולמה העביר טלנסקי כסף לאחיו יוסי, שאינו
6 מכירו ואינו מעניינו, ויוסי גם כן לא מכירו (עמ' 7659 שו' 18-25), כאשר מוסכם כי כל מעיניו
7 ממוקדים באיש אחד, שהוא נאשם 8 (עמ' 7661 שו' 6). והנאשם 8: "...סביר להניח שטלנסקי זה
8 מעניין אותו מה קורה עם אח של אהוד אולמרט, והוא הרים טלפון כמו שהוא הרים טלפון בכל
9 מיני עניינים דומים, ואמרו לו והוא אמר וואלה, נברר מה מספר החשבון ונשלח. אני יכול להגיד
10 דבר אחד, אם אני הייתי מדבר עם טלנסקי, הדבר האחרון בחיים שהייתי עושה זה מעביר כסף
11 דווקא לחשבון של בנק המזרחי" (עמ' 7660 שו' 26-30).

12 לאמור, הנאשם 8 מעלה בבית-המשפט השערה, שבדומה להשערות רבות אחרות, השערה התלויה
13 על בלימה.

14
15 יז. ההגנה במצוקתה הייתה נכונה להישען על מיני השערות, כמו למשל ההשערה, לפיה
16 אברהם נתן הוא זה שסיפר לעד המדינה על חובותיו הכבדים של יוסי אולמרט. פרקליטו המלומד
17 של נאשם 8 הקדיש מקום נכבד לסברה זו (ראה עמ' 79-81 לסיכומי נאשם 8), בניסיונו ללמד שכך
18 למד עד המדינה על מצוקתו של יוסי אולמרט.

19 אברהם נתן, לעצמו, ציין בהודעתו במשטרה הדברים הבאים: "לשאלתך האם יוסי ציין בפניי את
20 גודל החובות בהם הוא נתון, אני משיב שלא, אני הבנתי ממנו שמדובר במצוקה זמנית רגעית.
21 לשאלתך האם ידעתי על גודל החובות בהם נתון יוסי אולמרט באותה תקופה, אני משיב שלא,
22 גם הסכום שהוא ביקש, 5,000 או 10,000 ₪ לא נראה לי שהצביע על מצוקה עמוקה של יוסי..."
23 (ת/674 גיליון מס' 2 שו' 34-38).

24 אברהם נתן בבית-משפט דחה האפשרות שביקש מעד המדינה להעביר כספים ליוסי אולמרט (עמ'
25 4499 שו' 21).

26 ויוסי אולמרט עצמו ציין בעניין זה: " **Q. and you think that they – or you believe that**
27 **Avraham Nathan connected you with Dechner? A. no, that I didn't say. I didn't say,**
28 **no. I don't remember it. I don't remember that. I remember that he mentioned his**
29 **"name on occasions as being a friend of his. It didn't make any sense to me...**
30 (ת/736א, עמ' 188 שו' 15-21).

31 בעקבות הסנגור המלומד, אפנה גם לדברי יוסי אולמרט בחקירתו (ת/736 עמ' 243 שו' 13-22 ועמ'
32 246 שו' 17-19), מקומות בהם ציין יוסי אולמרט כי הוא אינו יודע האם אברהם נתן אמר לעד
33 המדינה כי יוסי יכול לעזור לו עם אהוד אולמרט (עמ' 81, סיכומי נאשם 8).
34 לאמור, בדיקת סברת ההגנה מלמדת כי מדובר בסברת כרס.

35

1 ושוב, שני אישים נכבדים, אנשי עסקים ממולחים שה"פרוטה" נמצאת בכיסם, כך ההגנה,
2 מתייגעים לאתר את אחיו של נאשם 8 על-מנת להעביר לו מאות אלפי שקלים, וזאת מבלי
3 שהנאשם 8 ביקש מהם לעשות כן, מבלי שהנאשם דיבר עמם בעניינו של אחיו, ולא פחות חשוב,
4 מבלי לעדכן את נאשם 8 בעניין ומבלי שהכירו את יוסי אולמרט ובטח ללא כל קשר חברי, עסקי
5 או אחר עמו.
6 לאמור, תמונת מצב בלתי מציאותית.
7
8 יח. טלנסקי העיד בבית-המשפט כי ביצע את ההעברה הכספית לחשבוננו של יוסי אולמרט,
9 למרות שלא היה לו כל קשר עם יוסי אולמרט ומעולם לא פגש או ראה אותו בחיים, הואיל:
10 "אהוד אולמרט התקשר אלי והוא אמר לי שאחיו היה במצב כלכלי חמור שהוא רץ לאיזשהו
11 תפקיד ושהוא מבקש, ולא נבחר לתפקיד, אם אפשר לעזור לו" (עמ' 3434 שו' 13-14). משהפגישה
12 בין נאשם 8 לטלנסקי שהייתה אמורה להתקיים ביום 02.11.04 בוטלה, כך טלנסקי, העבירה לו
13 נאשמת 9 בשיחת טלפון את פרטי החשבון של יוסי אולמרט וכל המידע שהיה נחוץ כדי לבצע את
14 ההעברה הכספית (עמ' 3434 שו' 24-25).
15
16 בנוסף, דברים אלה מתיישבים עם מוצג ת/847, על-פיו נקבעה פגישה לנאשם 8 עם טלנסקי
17 "BRIEF MEETING". נאשם 8 לא הצליח להגיע לפגישה ועל-כן הודע לטלנסקי על ביטול הפגישה
18 (עמ' 7669).
19 לאמור, לא מדובר בצירוף מקרים. עדותו של טלנסקי בבית-המשפט, שהינה בעלת משקל, נתמכת
20 בראיות נוספות.
21
22 יט. ועוד, על-פי ת/847א ביום 02.11.04 התקיימו שיחות בין נאשם 8 לנאשמת 9: שיחה של 24
23 שניות בשעה 15:34 לפי שעון ארצות-הברית (הפגישה של טלנסקי עם נאשם 8 נקבעה לשעה
24 14:45), בהמשך שיחה של נאשמת 9 עם טלנסקי בשעה 15:37 שנמשכה מעל 3 דקות ושיחה נוספת
25 בין נאשמת 9 לנאשם 8 בשעה 15:38. הכל בכל, בסמוך להעברת סך 30 אלף דולר לחשבוננו של יוסי
26 אולמרט ביום 04.11.04.
27 לאמור, לא מדובר בצירוף מקרים, עניין לנו בהשתלשלות עניינים התומכת בעדותו של טלנסקי
28 בבית-משפט.
29
30 כ. חשוב לציין כי אליבא דעדותה של נאשמת 9, מי שטיפל בשוטר בנושא הכספים מול
31 טלנסקי הייתה גבי רייצ'ל ריזבי רז, שהינה דוברת אנגלית וממונה על קשרי החוץ.
32 העובדה כי הגבי רייצ'ל ריזבי רז לא נדרשה לשוחח עם טלנסקי בנושא, ובודאי לא נתבקשה
33 להעביר פרטי חשבון של יוסי אולמרט לטלנסקי מתיישבת עם עמדת המאשימה כי "משימה
34 מיוחדת" מיועדת מטיבה לטיפול של נאשמת 9 למרות ששליטתה בשפה האנגלית הינה מועטת.
35

1 כא. ועוד, בחקירתה במשטרה מיום 04.07.2010, ת/603 שו' 353, ציינה נאשמת 9 כי לא טיפלה
2 כלל ועיקר בעניינו של יוסי אולמרט.
3 על-פי ת/655, צוין כי מקום מגוריו של יוסי אולמרט הוא ברח' בן-גוריון 17 ברעננה. אין מחלוקת
4 כי נאשם 8 טיפל בשכירת אותה דירה (ראה עדות ראשית נאשם 8, עמ' 7464 שו' 24-25). גם
5 משגרס הנאשם 8 בבית-משפט (עמ' 7670 שו' 25) כי לא ידע את כתובתה של אותה דירה – קשה
6 לקבל גרסתו גם בנקודה זו.
7
8 כב. ועוד, יוסי אולמרט קיבל מעד המדינה כסך 500 אלף ₪ בשיקים דחויים.
9 מדוע ולמה אמור היה יוסי אולמרט לשמור קבלת סכום כסף זה בסוד מפני אחיו או מדוע היה
10 עליו להימנע מלספר לאחיו אירוע משמעותי שכזה?
11 אבדוק אפשרויות תיאורטיות, שיש בהן ולו קצת שבמקצת, לתמוך בתזת ההגנה, לפיה יוסי
12 אולמרט לא שוחח ו/או לא עדכן את אחיו, נאשם 8, בקבלת הכסף מעד המדינה:
13 1. לא ניתן לטעון ולא נטען כי מדובר בסכום של מה בכך, שנשכח ונשמט מזיכרונו של יוסי
14 אולמרט.
15 2. יוסי אולמרט הבין כי מדובר בתשלום שוחד ופחד מזעם אחיו, על כך שסיבכו, בחר לשמור
16 הסיפור לעצמו. יותר מכך, יכול וחשש כי אחיו יורה לו להחזיר את הכספים.
17 אכן כך?
18 האחים לבית אולמרט דאגו איש לרעהו והפגינו אהבה וחיבה וחום איש לרעהו. האם יוסי
19 אולמרט מוכן היה לסבך את אחיו בעבירת שוחד מבלי להודיעו ולגלות את אוזנו?!
20 יתרה מזו, מדוע היה אמור יוסי אולמרט לחשוב על מעשה לא חוקי, מעשה העולה כדי
21 עבירת שוחד? נאשם 8 עצמו, כמצוטט לעיל, סיפר על חבריו, שועי עולם, אנשים שעל-ידם
22 מוטי זיסר הוא דג קטן (עמ' 7657). נאשם 8 סיפר בעדותו בבית-משפט כי משנתן לאחיו
23 שיק של 10 אלף ₪ יוסי אמר לו: **"תעזור לי, תעזור לי, אולי דרך החברים העשירים**
24 **שלך..."** (עמ' 7454). במצב דברים זה, מדוע ולמה צריך היה יוסי אולמרט לחשוב על מהלך
25 לא תקין? לאחיו יש חברים קרובים כ"אחים" והמה שמחו תמיד לעזור לו ולמשפחתו
26 במסגרת החברית שנתפתחה ביניהם, ואין בכך, לדידו של נאשם 8, כל טעם לפגם (ראה,
27 למשל, דרך מימון הגנתה של נאשמת 9 באמצעות החבר אברהמס, כך נאשם 8 בבית-
28 המשפט). דהיינו, גם אפשרות של "חשש לשוחד" – שמנע דיווח לנאשם 8 - אינה בבחינת
29 אפשרות.
30 להדגיש, המשפט שציטט נאשם 8, מדברי אחיו יוסי על החברים העשירים שלו, הוטח
31 בפניו של נאשם 8 שנתיים לאחר מסירת הכסף. יוסי אולמרט, כך נאשם 8 – הכיר
32 במציאות בה לנאשם 8 חברים עשירים. חברים קרובים המוכנים לשים מכספם על-מנת
33 לעזור ולתמוך בבן-משפחה של חברם.

3. כאמור, הוכח כי יוסי אולמרט קיבל סכום כסף בסך של כ-500 אלף ₪. יוסי אולמרט ידע
כי סכום זה ניתן לו אך ורק בשל היותו אח של נאשם 8. אין על כך כל מחלוקת.
מה טבעי יותר מלומר לאח הגדול, האח הטוב והמיטיב: "תודה רבה!"
האם באמת יקום טוען לטעון שיוסי אולמרט הינו בן-אדם שלא יודע להודות לקרוב
משפחה שדאג לו בשעת צרה והפנה אליו "ידיד", שהעביר לרשותו סכום של 500 אלף ₪?!
יוסי אולמרט העיד בבית-המשפט ותכונותיו, נימוסיו הטובים והתנהגותו האדיבה ניכרו
לכל עין. לא זה האיש שלא ידע ויודע לומר "תודה" למי שדאג לו בשעת מצוקה, בהעברה
כספית כה משמעותית.
לא זאת אף זאת, ליוסי אולמרט היה אינטרס להודות לאחיו ולשבחו על שנרתם לסייע לו
בשעת מצוקתו. יוסי אולמרט היה מודע לחבריו העשירים, שועי עולם, של אחיו. יוסי
אולמרט ידע כי יכול ויהא זקוק לעזרה נוספת עכשיו ובעתיד. יוסי אולמרט ידע כי ללא
הכרת תודה מלאה ושלמה, ייסגר בפניו "אוצר הפלא" שברשות אחיו לעולמי עולמים.
האם באמת ניתן לטעון ברצינות כי התנהגות בסיסית, לומר "תודה" לאחר קבלת סכום
כסף של כ-500 אלף ₪ - הינה בלתי מחויבת המציאות?!
האם באמת יקום טוען לטעון, שעד המדינה הינו "קמצן", "אידיוט", טלנסקי הינו "הזוי"
ויוסי אולמרט הינו "אוטיסט" המנותק מהתנהגות חברתית בסיסית?!
[במאמר מוסגר אציין, כי הדברים המצוינים לעיל הינם בבחינת "קל וחומר" לאור
העובדה כי יוסי אולמרט בבית-המשפט סיפר כי שנתיים אחר-כך, משקיבל שיק על-סך 10
אלף ₪ מנאשם 8: "אמרתי לו יפה תודה רבה..." (עמ' 5486 שו' 18)].
לאמור, על-פי מבחן השכל הבריא, האפשרות שיוסי אולמרט קיבל הכסף מעד המדינה ולא שוחח
על-כך עם נאשם 8 ו/או לא עדכן אותו בהתאם – הינה אפשרות בלתי סבירה.
כג. ההגנה הקדישה מקום נכבד בפרשת ההגנה על-מנת לחזק גרסת נאשם 8, לפיה לא ידע, כל
עיקר, על מצבו הכלכלי הקשה של אחיו, יוסי, בשנת 2002, עד שלא עלה על דעתו, כל עיקר, לפנות
לעד המדינה ולבקשו "להרים תרומה" ולסייע לאחיו במצוקתו.
אחיו של נאשם 8 העידו בנושא, ובדומה, התייצבה על דוכן העדים גרושתו של יוסי אולמרט,
שדיברה על חוסר ידיעתה על מצבו הכלכלי הבכי רע של מי שהיה אישה. הגב' לינדה אולמרט
העידה בבית-משפט, וככל שנמשכה עדותה, כך הוחוור עד כמה זו הינה בבחינת "עדה מטעם",
שבחרה להעיד עדות שיש בה כדי לתמוך בגרסת נאשם 8.
גב' לינדה אולמרט – אשתו של יוסי אולמרט באותה תקופה – ציינה שלא ידעה כל מאום על
חובותיו של יוסי. לבקשתו של יוסי, גב' אולמרט חתמה על מכירת הדירה שבבעלותם, דירה
שאמה, ניצולת שואה, סייעה לה ברכישתה – זאת מבלי שידעה, כל עיקר, על מצבו הקשה של מי
שהיה בעלה, ומבלי שידעה על מה היא חותמת?! יצוין כי גב' לינדה אולמרט סיפרה כי נטלה

1 משכנתא בעבר, ורכשה דירות. גב' לינדה אולמרט הייתה מודעת לכרטיס האשראי חסר הכיסוי
2 שברשותה, אך היא, לדידה, לא ידעה על מצבו הקשה של מי שהיה בעלה.
3 בוא וראה עמדת ההגנה; אשתו של יוסי אולמרט, לינדה אולמרט – לא ידעה על מצבו הקשה.
4 אחיו של יוסי אולמרט, ירמי ועמי – לא ידעו על מצבו הקשה. נאשם 8 לא ידע, כמובן, על מצבו
5 הכלכלי הקשה. אבל, אבל רם וצלול, עד המדינה שלא הכיר את יוסי אולמרט, וזה לא היה מעניינו
6 - ידע על מצבו הכלכלי הקשה, עד שטרם לאסוף כספים, שלא היו ברשותו, חילקם לשיקים דחויים
7 ומסרם לידו?!
8 עד המדינה לא פגש את יוסי אולמרט כך בדרכו לתומו. עד המדינה נשלח אל יוסי אולמרט.
9 נראה, עמדת ההגנה הינה עמדה רעועה הקורסת על כלל תוכנה.
10
11 כד. בחקירתה במשטרה התייחסה הנאשמת 9 לדברים שמסר עד המדינה בבית-המשפט,
12 לפיהם משיצא מחדרו של נאשם 8, סיפר לנאשמת 9 כי נאשם 8 ביקש ממנו חצי מיליון ₪ לעזור
13 לאחיו יוסי, ותגובתה הייתה, על-פי עד המדינה, שראוי לנאשם 8 קודם לעזור לעצמו לכיסוי
14 חובותיו בטרם יסייע לאחיו.
15 הנאשמת 9 ציינה כי התגובה המיוחסת לה על-ידי עד המדינה הינה סבירה בסך הכל (ת/600א עמ'
16 92 שו' 7; ת/600א עמ' 92 שו' 23 עד עמ' 93 שו' 17). בהמשך (ת/600א עמ' 100 שו' 22-29) ציינה כי
17 אין לה מה להגיד על התיאור של עד המדינה והיא עצמה אינה זוכרת, וכן (עמ' 101 שו' 6-14) חזרה
18 וציינה שהכל סביר: "יכול להיות".
19
20 לאמור, הנאשמת 9 אינה שוללת, בשום פנים ואופן, בחקירתה במשטרה, התרחשות אירוע בו עד
21 המדינה יצא מחדרו של נאשם 8 וסיפר לה על בקשת השוחד [ראה ה"מקרא" של נאשמת 9 (הפרק
22 הדן בעניינה של נאשמת 9) בחקירתה במשטרה, ת/601א חלק שני, עמ' 85 שו' 18-24] (עמ' 8157
23 שו' 18-20).
24 על בסיס ה"מקרא" שהתווה על-ידי הנאשמת 9 לחקירותיה במשטרה, נשאלה הנאשמת 9 מדוע
25 תגובותיה בחקירה היו כמצוין לעיל, לעומת מצב בו: "...שאני עשיתי, איך אמר עורך הדין שלי,
26 בואי נגיד שהיו אומרים לך שהעברת את לוח הזמנים של אולמרט למישהו, איך היית עונה?
27 הייתי אומרת לא! (דופקת על השולחן), למה? כי אני יודעת שלא הייתי עושה את זה" (עמ' 8302
28 שו' 1-3) [ההדגשות שלי – ד.ר].
29 הנאשמת 9 נשאלה מדוע האפשרות של העברת לוח הזמנים של נאשם 8 למישהו על ידה נשלל על
30 ידה מכל וכל (דפקה על השולחן) ואילו לטענה של עד המדינה, לפיה נאשם 8 ביקש ממנו שוחד
31 בסכום עתק עבור אחיו, הגיבה שמדובר במצב דברים בהחלט סביר. הנאשמת 9: "...זה באמת
32 נראה נורא אבל אני אומר לך למה... באותו זמן לא מצאתי לנכון לשתף את המשטרה שמילה
33 אחת ורבע מילה טובה אין לי אליה, להגיד מה אני חושבת על כל נושא יוסי אולמרט, אז כל
34 ההתפתלויות שלי באו מהכיוון הזה שהייתי מאוד רוצה להגיד מה שאני חושבת ובאיזשהו מקום

1 התעליתי על עצמי ואמרתי שאת המחשבות שלי אני שומרת לעצמי. אז כל תשובה שיש פה לא
2 מתאימה לשום שאלה ששאלו אותי" (עמ' 8302 שו' 26-30) [ההדגשות שלי – ד.ר].
3 לאמור, הנאשמת 9 התקשתה להסביר את הברור מאליו. הנאשמת 9 הגיבה כפי שהגיבה בחקירה,
4 הואיל והתמונה שתוארה על-ידי עד המדינה הייתה, לדידה, סבירה בהחלט.
5
6 להזכיר, נאשמת 9 הינה הגברת המסורה עד אין קץ לנאשם 8. זו הנאשמת העריצה את הנאשם,
7 אז כמו היום. עד המדינה האשים את מושא הערצתה בבקשת שוחד, היא התבקשה במשטרה ליתן
8 התייחסותה ונענתה לבקשה באומרה, כי מדובר במצב דברים סביר! ?
9 תגובה זו של נאשמת 9, בנסיבות המתוארות, מאששת לא מעט גרסת עד המדינה.
10 לאמור, הודעתה של הנאשמת 9 ציירה תמונה בה בן-אדם יצא מחדרו של נאשם 8 ולשאלתה השיב
11 כי נתבקש ליתן שוחד לנאשם 8.
12
13 כה. ועוד, עד המדינה הינו אדם, אליבא דהגנה, חכם, ערמומי ומתוחכם לעילא. עד המדינה
14 הכיר את נאשמת 9 והיה מודע להערצתה של זו את נאשם 8.
15 עד המדינה סיפר במשטרה על פגישה בלשכת ראש העיר, שם ביקשו נאשם 8 להעביר חצי מיליון ₪
16 לאחיו. משיצא מהחדר שוחח עם נאשמת 9, כמתואר לעיל.
17 לגישת ההגנה, מדובר בסיפור בדים פרי המצאתו של עד המדינה.
18 באם בדה עד המדינה סיפור הבדים על-מנת להפליל את נאשם 8 לצורך קבלת מעמד עד מדינה,
19 מעמד שהקנה לו ממון ותנאים עוטפים ומפליגים, כך ההגנה, אזי מדוע היה עליו להחליש גרסתו
20 בהודעתו במשטרה, באמצעות הצבת נאשמת 9 כמי שהייתה נוכחת, עדה, ששאלה אותו ושמעה
21 ממנו על בקשת השוחד! ?
22 עד המדינה ידע בחקירתו במשטרה צופן "הנפשות הפועלות", ויכול היה לצפות כי נאשמת 9 תדחה
23 גרסתו ותתייבב לצד מושא הערצתה.
24 עד המדינה סיפר בהודעתו במשטרה על מעורבותה ונוכחותה של נאשמת 9 בלשכה, הואיל וזו
25 התמונה שנתהוותה, אותה עת, בלשכה.
26
27 לגישת ההגנה, לא ראוי לקבוע כי נאשמת 9 ציינה בפני עד המדינה את חובותיו של נאשם 8, בעת
28 שפגשה את עד המדינה ביציאתו מחדרו של נאשם 8, מאחר שבאותה תקופה לא היו כלל חובות
29 בגין הבחירות.
30 נאשמת 9 דיברה בנושא אחרת (ראה גם עדות נאשם 8 בבית-משפט וכן נ/448).
31 כמו כן, יש ממש בעמדת המאשימה, כי "המעשה" של אורי מסר בחשבון הנאמנות של טלנסקי
32 מצביע על התמודדותם של "נאשם 8 את מסר" עם בעיית הגירעונות, שנוצרו כתוצאה מהבחירות
33 (ראה עמ' 54 לסיכומי המאשימה בעניינם של נאשמים 8 ו-9).
34 אינני נדרש לדוק ולהרחיב בבחינת הסוגיה, הואיל וחשיבות הדברים שנאשמת 9 אמרה באותו
35 מעמד – הינה מוגבלת. שאלת השאלות כאן הינה אינה מה אמרה נאשמת 9 לעד המדינה באותה

1 סיטואציה מתוארת, אלא האם בעת שעד המדינה יצא מחדרו של נאשם 8, סיפר עד המדינה
2 לנאשמת 9 כי נאשם 8 ביקש ממנו שוחד.
3 זאת השאלה שעליה נדרשה נאשמת 9 להשיב בבית-משפט. תגובת נאשמת 9 יצקה תמונה
4 עובדתית ברורה המחזקת עמדת המאשימה.
5
6 כן. בפרק הדין בעניינו של נאשם 2, התייחסתי לפניותיו של נאשם 2 אל נאשם 8 טרם פתיחת
7 חקירת המשטרה.
8 נאשם 8 התייחס בחקירתו במשטרה לפניות אלה של נאשם 2, שהציג עצמו בפניו כמי שמונה
9 כמגשר בין עד המדינה לבין נאשם 1. נאשם 2 ביקש ממנו "להשקיע" חצי מיליון דולר על-מנת
10 שיהיה אפשר לסגור עניין עם עד המדינה, שהסתבך בשוק האפור.
11 לדברי נאשם 8, דחה הבקשה, הואיל ובחיים לא קיבל שוחד מעד המדינה, ואין בכוונתו להוציא,
12 ולו אגורה אחת.
13 נאשם 8, לדבריו, הפנה את נאשם 2 לעו"ד אלי זוהר. בהמשך היו פניות נוספות של נאשם 2 שביקש
14 להיפגש עמו, והוא, נאשם 8, לא היה מעוניין: "...היה אורב לי ליד המעליות..." (שם, עמ' 59
15 באמצע).
16 בוא וראה, על-פי תיאורו של נאשם 8, פנה אליו מכר מהעבר וביקש ממנו לא פחות, אלא חצי
17 מיליון דולר. נאשם 8 לימדנו כי אינו בדיוק הבן-אדם המנדב מכספו, גם לא לאחיו, שנקלע
18 למצוקת אמת מול אנשי שוק אפור [ראה דבריו לאחיו יוסי, כשמסר לו שיק על-סך 10 אלף ש"ח,
19 כמצוטט לעיל: "...אמרתי ליוסי אני אבא ל-4 ילדים, בעצם בפועל ל-5 ילדים, ויש לי נכדים,
20 ואני צריך לפרנס משפחה וזה מה שאני יכול לתת לך, אני נורא מצטער" (עמ' 7454 שו' 21-27)].
21 ראש ממשלת ישראל לא כיהה ב"מגשר", שהעז לבקשו להעביר חצי מיליון דולר. למי?! לטובת
22 המאכר מקומה 6 עם המקל, ה"קמצן", ה"מטריד", ה"מאיים".
23 נאשם 8 לא עשה כן למרות ש"המגשר" חזר על בקשתו בעיקשות לא מבוטלת בשתיים-שלוש
24 פגישות, שיועדו אך לעניין זה בו נתבקש ראש הממשלה להוציא מכיסו סך חצי מיליון דולר
25 ל"הרגעת" עד המדינה.
26 נאשם 8 דיבר עם נאשם 2 והסביר לו את העדר התכליתיות וחוסר ההיגיון להיענות לבקשה זו.
27 לאמור, התייחסותו של נאשם 8 אינה תואמת את מצב הדברים שנטען על-ידו. התייחסותו של
28 נאשם 8 מתיישבת עם עמדת המאשימה.
29
30 חשוב לזכור, נאשם 2 אינו, בשום פנים ואופן, בן-אדם הזוי. מדובר בבן-אדם מנוסה, חכם ומרשים
31 על-פי כל אמת מידה.
32 נאשם 2 פנה לראש הממשלה בבקשה זו, הואיל והכיר את ההתרחשות הנידונה לפניו ומאחור
33 (בעניין שלפנינו ראה הודעת נאשם 2, לפיה דיבר עם נאשם 8 בעניין המתת ליוסי אולמרט, ת/513
34 שו' 292-299).

1 לאמור, התייחסות ראש הממשלה לבקשה "מיוחדת" זו של נאשם 2, מקורה בהבנתו כי האחרון
2 ביקש ממנו לבנות עבורם גשר מעל לתהום הפלילים, שהלכה ונפערה באותם ימים מתחת
3 לרגליהם. תהום פלילים לה היה מודע בכל מאודו.
4
5 כזו. חשוב לזכור, בקשתו של נאשם 8 מעד המדינה להעביר סך 500 אלף ₪ לאחיו אינה
6 מנותקת ומתחברת למערכת היחסים המושחתת, שנתגבשה בין השניים לאורך השנים.
7 הוכח בבית-המשפט כי עד המדינה העביר סכומי כסף של מאות אלפי ₪ לטובת כיסוי גירעונות
8 של נאשם 8. הכספים לא הועברו ללא תמורה. נאשם 8 פעל כמצופה ממנו וסייע לעד המדינה
9 בקידום – בטח מנקודת מבטו של עד המדינה – פרויקט הולילנד ובעניינים אחרים בהם טיפל,
10 כמפורט לעיל. משנקלע אחיו של נאשם 8 למצב כלכלי-אישי קשה ביותר, חובות מכבידים ורדיפות
11 של אנשי שוק אפור, השתמש הנאשם 8 שוב ב"אוצר הפלא" שעמד לרשותו וממנו שאב סכומי כסף
12 נוספים הנמדדים במאות אלפי ₪.
13
14 כח. כאמור, עדות עד המדינה הינה עדות מורכבת ובעייתית, מעבר להיותה עדות של מי שהינו
15 בבחינת "עד מדינה", עדות המחייבת לעצמה זהירות וקפדנות מיוחדת.
16 בשלנו, הזהירות המחויבת הינה מופלגת ודווקנית פי כמה וכמה נוכח העובדה, שמדובר בעד
17 שנמנע מפרקליטי נאשמים 8, 9, 10, 11, 12 ו-13 לחקור אותו בחקירה נגדית.
18 אשר כך, הנני לקבוע כי עדות עד המדינה, גם שעובתה בבית-המשפט ונתחזקה בראיות
19 אובייקטיביות, הרי בעניינם של נאשמים 8, 9, 10, 11, 12 ו-13, אין בכוחה לשמש אבן בפיספס
20 אבני ראיות המאשימה.
21
22 עם זאת, יש בעדות עד המדינה כדי להסיר "אבק טענות", שביקשו הנאשמים לכסות בהם
23 האירועים. יש בכוחה של עדות עד המדינה להבריק ולהאיר הפסיפס העובדתי הנסיבתי המושלם,
24 שנבנה בבית-המשפט.
25
26 הנה כי כן, עד המדינה מסר ליוסי אולמרט כ-500 אלף ₪, למרות שהשניים לא הכירו איש את
27 רעהו והקשר היחיד שחיבר בין השניים הינו נאשם 8.
28 משגרסתו של נאשם 8 נדחתה על-ידי, מתחייבת המסקנה המתבקשת, לפיה עד המדינה העביר סך
29 500 אלף ₪ לאחיו של נאשם 8, על-פי בקשת האחרון.
30 מסקנה הגיונית זו אינה עומדת לעצמה. מסקנה הגיונית זו נתמכת, כמפורט לעיל, במספר
31 חיזוקים שיש בהם לעגן הקביעה, מסקנה אפשרית אחת ויחידה, שהוכחה בבית-משפט במידת
32 הודאות הצריכה במשפט פלילי, כי עד המדינה העביר את הכסף בתיאום ובידיעת נאשם 8.
33
34 אמור מעתה, הוכחו יסודות העבירה לפי סעיף 290 לחוק עד תום. הנאשם 8 מורשע, אפוא, בעבירה
35 לפי סעיף 290 לחוק.
36

1 סקר בשווי 70 אלף ₪ עבור נאשם 8, לבקשת נאשמת 9.

2

3 אמור מעתה, נאשם 8 זכאי מחמת הספק, ליתר דיוק "צל ספק", בכל הנוגע למימון הסקר על-ידי

4 עד המדינה.

5

6 עד המדינה מסר עבודות בשווי מאות אלפי שקלים לנאשם 7 על-פי בקשת נאשם 8.

7

8 אמור מעתה, עד המדינה גרס בעדותו בבית-המשפט כי נאשם 8 פנה אליו וביקש ממנו לסייע

9 לנאשם 7 בדרך העברת עבודות למשרדו בתל-אביב. עד המדינה אכן סייע לנאשם 7 (ראה פרק

10 נפרד בעניינו של נאשם 7).

11 עדותו של עד המדינה על בקשתו של נאשם 8 הימנו, הינה עדות יחידה.

12 עד המדינה, כזכור, לא נחקר בחקירה נגדית על-ידי פרקליטו המלומד של נאשם 8.

13 לציון, לעד המדינה היה מניע בסיסי ומרכזי להעסיק את נאשם 7 ולהרעיף עליו טובות הנאה

14 למכביר. נאשם 7 היה אחד הגורמים המרכזיים בעירייה, שהיה בכוחם להשפיע על קידום פרויקט

15 הולילנד. עד המדינה היה מודע למערכת היחסים החמה בין נאשמים 7 ו-8 והבין היטב כי העברת

16 עבודות על-ידו לנאשם 7 תתקבל בעין יפה על-ידי נאשם 8.

17 מכל שאמרתי, קצרה הדרך למסקנה המשפטית, לפיה לא ניתן לקבוע במידת הודאות הצריכה

18 במשפט פלילי, כי נאשם 8 פנה אל עד המדינה וביקש ממנו לסייע לנאשם 7, כנטען על-ידו.

19

20 סיכמו של פרק בעניינו של נאשם 8.

21 נאשם 8 מורשע בשתי עבירות לפי סעיף 290 לחוק.

22 נאשם 8 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, קבלת שוחד מעד המדינה בסך 500 אלף ₪ באמצעות

23 אחיו, יוסי אולמרט.

24 נאשם 8 מורשע בעבירה לפי סעיף 290 לחוק על כך שקיבל שוחד בסך 60 אלף ₪ מעד המדינה

25 באמצעות נאשמת 9 ואורי מסר.

26 נאשם 8 זכאי מחמת הספק מעבירה של קבלת שוחד בסך 70 אלף ₪ (הסקר), וכן בבקשתו מעד

27 המדינה לסייע לנאשם 7 במצוקתו.

28

29 נאשמת 9

30

31 נאשמת 9 הואשמה כי נטלה מאות אלפי שקלים מעד המדינה, כספי שוחד, עבודה ועבור נאשם 8.

32 חלק ניכר מהראיות הנוגעות לנאשמת 9 קשורות ונוגעות לנאשם 8.

33

34 עד המדינה פירט בעדותו בבית-המשפט טובות ההנאה שנתן לנאשמת 9 בשל היותה עובדת ציבור

35 שסייעה לו בקידום הפרויקטים, כמתואר בהרחבה על-ידו בעדותו.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

המתת.

נאשמת 9 נטלה מעד המדינה מאות אלפי שקלים עבור מערכות הבחירות של נאשם 8.

נאשמת 9 קיבלה סך של כ-100 אלף דולר מעד המדינה לרכישת דירה.

נאשמת 9 קיבלה סך 10 אלף דולר מעד המדינה.

נאשמת 9 קיבלה סך 100 אלף ש"ח מעד המדינה.

נאשמת 9 קיבלה סך 50 אלף ש"ח מעד המדינה.

נאשמת 9 ביקשה מעד המדינה לממן סקר בעלות של 70 אלף ש"ח עבור נאשם 8.

נאשמת 9 קיבלה מעד המדינה מתנות שונות בשווי אלפי שקלים, כמו טבעת, עגילים, תמונה, פינת

ישיבה לביתה.

פרכות גרסתה של נאשמת 9 בבית-המשפט.

אמור מעתה, דרכה של הנאשמת בבימ"ש עקלקלה. עדותה בבימ"ש בעייתית ומסולפת. לא ניתן

להתייחס לעדותה לצורך קביעת ממצאים כמקשה אחת.

מעמדה של נאשמת 9 כמזכירה וראש לשכת נאשם 8.

הנאשמת 9 ניסתה בבית-המשפט למזער את כוחה ומעמדה בלשכה לרמת מזכירה שעל יומן

פגישות, לוח זמנים והעברת דואר.

הוכח בבית-המשפט כי לנאשמת 9 היה מעמד רם בלשכת נאשם 8. נאשמת 9 נתקבלה ונחשבה על-

ידי עוזרי השר ועובדים אחרים בלשכה, כ"יד ימינו" של נאשם 8, מי שהינה נציגתו הפועלת

בשליחותו.

הנאשמת 9 פעלה לטובתו של עד המדינה.

בפרק הדין בעניינו של נאשם 8 פירטתי על עשייתה בכל הנושאים אותם קידם עד המדינה, פעולות

שנוצעו על-ידה לבקשתו. לנוחיות הדיון כאן אשוב ואציין הדברים.

קצת מפעילותה של הנאשמת לטובת ענייני עד המדינה.

מערכת יחסיה של הנאשמת עם עד המדינה שימשה אבן פינה בהגנתה.

מערכת הקשרים הבינאישית של נאשמת 9 עם עד המדינה.

1 פרקליטה הנכבד של נאשמת 9, עו"ד עופר ברטל, הקדיש פרק נכבד בסיכומיו המלומדים למערכת
2 היחסים שהתפתחה בין נאשמת 9 לעד המדינה.
3 הפרקליט המלומד ציין כי הגנת הנאשמת נפגעה בצורה מהותית נוכח העובדה שבגין פטירתו של
4 עד המדינה נבצר הימנו לחקור את עד המדינה בחקירה נגדית.
5 עובדה זו, אין בה רק לאיין, כך הסנגור המלומד, משקל עדות עד זה, אלא היה בה כדי לגרום
6 ל"נזק ראייתי" להגנת נאשמת 9. בשל פטירתו נמנע מהגנת נאשמת 9 להוכיח מערכת היחסים
7 שנתפתחה בין עד המדינה לנאשמת, מערכת יחסים אינטימית שהלכה והתהדקה ברבות השנים,
8 נפרשה על-פני 14 שנה, ובמסגרתה העניק עד המדינה מתנות לנאשמת 9.
9 לא אוכל לקבל עמדת הפרקליט המלומד.
10
11 עד המדינה העיד בצורה שאין ממנה כי לא היה בבחינת חבר ורע לנאשמת, במובן השגור והרגיל
12 של תיבה זו, אלא כל שחפץ הוא לקדם בעזרתה את הפרויקטים. אשר כך, מצא להעביר לכיסה,
13 ובאמצעותה לנאשם 8, כספים רבים. מנגד, גרסתה של הנאשמת בבית-משפט נדחתה בסה"כ על-
14 ידי.
15 משגרסת הנאשמת נדחתה- בסוגיה זו לחלוטין - לא ניתן לקבוע כי בין השניים שררה מערכת
16 חברות כלשהי, חברות שבמסגרתה הרשתה לעצמה הנאשמת לקבל טובות הנאה, שהוזרמו
17 לאמתחתה.
18 עדות עד המדינה הינה כמעט ולא כלום נוכח העובדה שנמנע מפרקליטה המלומד של הנאשמת
19 לחקור בבית-המשפט את עד המדינה, ברם מול עדות זו ניצבת עדות ללא תוקף ומשקל.
20
21 פרקליטה המלומד של נאשמת 9, עו"ד עופר ברטל, ביקש לשכנע בטיעונו המלומדים כי עדי הגנה
22 שעלו ובאו לדוכן העדים סיפרו על שחזו בעיניהם, תמונת מצב בה השניים כיכבו כידידים קרובים.
23 כמפורט להלן, בין עד המדינה לנאשמת 9 שררו יחסים נאים וחמים.
24 לא ניתן אחרת נוכח מפגש הרצונות, בין השניים.
25 השניים עבדו במשותף לאורך כ-14 שנה. אבל, לאורך תקופה ארוכה זו לא נפגשו השניים למפגש
26 משותף עם משפחותיהם. עד המדינה לא הכיר את משפחתה, חבריה, ידידיה, חוג מכריה
27 האישיים, והנאשמת, מצידה, לא הכירה את בני משפחתו של עד המדינה, לא את בנותיו ולא את
28 חתניו. הנאשמת לא הכירה את חבריו ואת כלל עולמו החברתי ו/או העסקי. הנאשמת לא ידעה על
29 אהובתו, הגב' נרדי, הנאשמת לא ידעה כלל על הסכסוך המר שפרץ בינו לבין נאשם 1, והנאשמת
30 לא שמעה, ולו במעט, על מצוקתו הכספית, על מצבו המדוכך שהוליכו אל השוק האפור, שאנשיו,
31 בהמשך, רדפו, דחקו ואיימו עליו ועל בני ביתו.
32 הנאשמת הגישה תיעוד מוקלט משנת 2006, ברם גם עיון בדפים אלה, כמפורט להלן, מעיד על
33 יחסים של שניים המכירים איש את רעהו, אבל בהחלט לא שניים שקשורים בחברות אמת.
34
35 עד המדינה העיד בצורה ברורה וחד-משמעית כי לצורך קידום הפרויקטים אותם ניהל, שימש
36 עבורו נאשם 8 בבחינת "יעד" כיבוש הכרחי, "עמדה שולטת" המשליכה על סביבתה. בבוא עד

1 המדינה לקדם הפרויקטים, ראה לנגד עיניו את היעד, שנדרש לכבוש, או ליתר דיוק, לרכישה,
2 ובממון רב. הסנגור המלומד ציין, ובצדק, כי אולמרט היה ה"יעד" לכיבוש ולא שולה זקן.
3 לנאשם 8 היה הכוח, הסמכות, והוא האיש, שהיה נדרש, אליבא דעד המדינה, להעביר לרשותו
4 מאות רבות של אלפי שקלים על-מנת שיפעל לטובת הפרויקטים ויסייע, כמיטב יכולתו, במסגרת
5 תפקידו הציבוריים.
6 נאשמת 9 הייתה בבחינת "כיבוש משני". נאשמת 9 הייתה "על הדרך".
7 הסנגור המלומד ציין כי אחת מהיכולות הבולטות של נאשמת 9 – במסגרת עבודתה – הייתה
8 "לפתוח דלתות" (עמ' 9211 שו' 32).
9 כמי שניהלה ביד רמה את לשכתו של נאשם 8 בתפקידו השונים (ראה לעיל), ובין השאר, שמרה
10 סף מרחבו במקום עבודתו, בכוחה היה "לפתוח" ו"לסגור" את דלתו, כמו גם דלתות אחרות
11 הקשורות ונוגעות לו – נצרך עד המדינה להשקיע "מאמץ משני" ולהעביר לאמתחתה של הנאשמת
12 סכומי כסף רבים, סכומי עתק, שמצאו מקום ב"כיסיה", ורובם ככולם אינם במחלוקת בין
13 הצדדים.
14 נאשמת 9 לא הייתה אך בבחינת "שומרת סף". נאשמת 9 לא הייתה אך מי שבכוחה לפתוח ולסגור
15 דלתות. נאשמת 9 שלטה בלשכת נאשם 8, הכל ראו בה יד ימינו, זרועו הארוכה, ומשהיא דיברה,
16 שמעו הכל את קול אדונה, נאשם 8. נאשמת 9 הייתה מודעת לכוחה והשפעתה הרבה על סביבתה
17 ותמורת הכספים הרבים שהוזרמו לכיסה על-ידי עד המדינה, פעלה לטובתו לאורך השנים פעולות
18 שונות ורבות, כמפורט לעיל.
19
20 בין עד המדינה לנאשמת 9 התפתחו יחסי ידידות.
21 מדובר במצב דברים טבעי ומתבקש מאליו. עד המדינה ביקש את קרבתה, ראה בה יעד משני
22 בדרכו אל מטרתו, נאשם 8. עד המדינה העביר, לאורך השנים, לרשותה, מאות אלפי שקלים. עד
23 המדינה ביקש לקנות את פעילותה לטובתו, והיחס החם שהפגין כלפיה היה חלק בלתי נפרד
24 מהשקעתו בה.
25 נאשמת 9, מצידה, לא יכלה שלא לחבב את עד המדינה.
26 מדובר באדם שידע לומר לה אך ורק מילים חמות, טובות, ועשה כל על-מנת לבטא הערכתו הרבה
27 אליה. עד המדינה מוכן היה לציין בפניה כי מוכן הוא לקבל אותה לעבודה במשרדו תמורת שכר
28 גבוה לאין שיעור משכרה כעובדת מדינה (הצעת שוחד?!). עד המדינה הנעים ניגוני הללויה
29 באוזניה. עד המדינה לא רק דיבר, אלא גם עשה מעשים משמעותיים, כמו העברת מאות אלפי
30 שקלים לשליטתה. אין ספק, נוח ונעים היה לנאשמת לשהות במחיצת אדם שכזה, ראוי היה לה
31 לקרבו ולשמרו.
32 עד המדינה העביר, לבקשתה, מאות רבות של אלפי שקלים גם לטובת מערכת הבחירות של נאשם
33 8. כספים אלה הגבירו השפעתה של הנאשמת בלשכה, כספים שלימדו הכל על כוחה ותרומתה
34 לנאשם 8, שהתמודד במערכות בחירות שונות וניצח בהן גם בזכות עשייתה. עשייה שהוזכרה
35 בבית-משפט. עשייה שהוסיפה לכוחה והעצימה מעמדה.

1 מערכת היחסים שהתפתחה בין השניים נבעה והייתה קשורה בטבורה למערכת האינטרסים
2 שנפגשה והתחברה ככפפה. עד המדינה ראה בה יעד לכיבוש, והיא מצידה איתרה את עד המדינה
3 כ"מכרה זהב".
4 הביטויים החמים שהשמיעו איש באוזני חברו הינם ביטויים מקובלים בין ידידים קרובים, בודאי
5 ובודאי בין שניים המונעים על-ידי אינטרסים מוחשיים ומשמעותיים ששוויים יסולא בפז.
6 מעבר לכך, לא ניתן לבטל תבונתה הרבה, ניסיונה וחיוניותה של הנאשמת.
7 מדובר באישה שניחנה ביכולות לא מעטות. נאשם 8 לא בחר את נאשמת 9 לעוזרתו הנאמנה רק
8 בשל נאמנותה וסגידתה לו. נאשם 8 בחר בנאשמת 9 גם בשל יכולותיה ושכלה הבריא. יכולות אלה
9 בודאי לא פגעו ברצונו של עד המדינה לבקש את קרבתה, לשוחח עמה, לטייל עמה, לסעוד
10 בחברתה ולשהות במחיצתה.
11 ברם, אלה היו טפלים ושוליים למהות בסיס היחסים, כמפורט לעיל.
12
13 פרקליטה המלומד של נאשמת 9, עו"ד עופר ברטל, הטעים בניתוחו המרתק את אופן התנהלותו
14 של עד המדינה, כך ש"העלים" מעין את מטרתו ו"הרדים" את הנאשמת מלראות נכוחה כי זה, לא
15 את ידידותה מבקש, אלא את השפעתה וכוחה בלשכה לטובת ענייניו הוא מבקש.
16 הסנגור המלומד גרס בסיכומיו כי התנהלותו החברית, שלוותה בהרעפת טובות הנאה, "הרדימה"
17 את ערנותה של הנאשמת, שהאמינה, כך הסנגור, כי המתנות ניתנות במסגרת יחסי החברות.
18
19 לא אוכל לקבל עמדתו של הפרקליט המלומד.
20
21 לא שררה, כמפורט כאן, בין השניים חברות, במובן הנכון והמקובל של תיבה זו. לא מדובר
22 ב"חברות" ולא מדובר בידידות אמת. אנו לא במישור זה כלל ועיקר. מדובר בשניים שנפגשו
23 בעבודתם, כל אחד במקומו וכל אחד עם רצונו שלו. עד המדינה ביקש לכבוש "יעד משני" בדרך
24 לכיבוש "היעד העיקרי" (נאשם 8) לקידום ענייניו, והנאשמת ביקשה לעשות לביתה, כמו גם
25 להגדיל עוצמתה בדרך העשרת קופת הבחירות של האיש לו סגדה, האיש שנטל אותה מביתה
26 בהיותה צעירה בגיל 16 שנים וקידמה עד לתפקיד יועצת בכירה לראש עיר, לשר, משנה לראש
27 הממשלה וראש לשכת ראש ממשלה בישראל.
28
29 גם אם נבקש לייך בשיטת הפרקליט הנכבד, הרי ראוי לקבוע כי עובד הציבור לא נדרש לערנות
30 מיוחדת ולא נדרש לזהירות בבואו במגע עם אנשים סביבו, שבנופת שפתיים משדרים חיבה,
31 הערכה וחברות, בליווי מתנות, שכן הגבול חד וברור: עובד ציבור מנוע מלקבל מתנות.
32 על עובד ציבור אסור לקבל מתנה כלשהי מאנשים הבאים עמו במגע במסגרת עבודתו.
33 הכללים ברורים וידועים (ראה חוק שירות הציבור (מתנות) תש"מ – 1979).
34 אין לקבל מתנות, ובטח ובטח אין לבקש מתנות, מאזרח הבא עמך במגע במסגרת עבודתך, ובודאי
35 אזרח הנזקק לשירותך כעובד ציבור, אלא על-פי הכללים הקבועים בחוק.

1 בענייננו, ושוב אני נדרש להדגיש, אנו נמצאים במישור אחר (לא היו כל יחסי חברות, כמפורט
2 להלן). הנאשמת לא "הורדמה" ולא טענה במצב דברים. הנאשמת בעיניים פקוחות ובנפש חפצה
3 נטלה טובות ההנאה לעצמה ולנאשם 8. הנאשמת בכוחותיה פעלה, ועל-פי יוזמתה ביקשה,
4 לעיתים, מעד המדינה טובות הנאה, כמפורט על-ידה בבית-משפט, משפנתה לעד המדינה וביקשה
5 תרומתו וסיועו לכיסוי גירעונות מערכת הבחירות של נאשם 8, או למשל תרומה לסקר עבור נאשם
6 8 (עמ' 8149 שו' 30 עד עמ' 8150 שו' 6).

7

8 צא וראה, תיאוריה של הנאשמת 9 הינם תיאורים מתפתחים בעקומה פרבולית. פעם כך ומיד
9 אחר-כך אחרת.

10 הנאשמת 9 בחקירתה הראשונה ציינה כי אינה יודעת כלל עיסוקיו של עד המדינה. ימים אחר-כך
11 היא יודעת שעד המדינה קשור לפרויקט הולילנד, אבל אינה יודעת מה חלקו, האם הינו בעלים או
12 שותף זוטר. בבית-המשפט ציינה כי עד המדינה הינו איש עשיר מאוד, שמקור כספיו אינו בהכרח
13 נוגע לפרויקט הולילנד.

14 הנאשמת 9 הדגישה כי מעולם עד המדינה לא ביקש ממנה עזרה הנוגעת לעבודה. ברם, מיד
15 בהמשך, בעקומה סיבובית ציינה כי "נרדמה בשמירה", וכן "בטיפשותי הרבה, נסחפתי", "נורות
16 אדומות... הן לא פעלו פה". משהוכח בבית-המשפט כי הנאשמת 9 פעלה גם פעלה בשליחותו של
17 עד המדינה, הוחוור כי כל דברי הנאשמת 9 נועדו ליצירת קו הגנה במשפט. קו הגנה שאינו ישים
18 בעניינה.

19 הנאשמת 9 פעלה במסגרת תפקידה לבקשותיו של עד המדינה וה"נורות האדומות" שדלקו בראשה
20 היו בבחינת מכשול קטנטן, שלא מנע ממנה לילך בדרכה.

21 הנאשמת 9 הדגישה את מצבה הכלכלי האיתן, אני באתי ממקום "שלא היה חסר בו דבר".

22

23 התנהגותה הפרבולית מתיישבת עם עמדת המאשימה.

24 בתחילת חקירתה ביקשה להרחיק עצמה מעד המדינה ככל שהיה בכוחה. הנאשמת אינה יודעת
25 כלל במה עוסק עד המדינה. ימים אחר-כך היא כבר יודעת שמדובר בן-אדם הקשור לפרויקט
26 הולילנד, אבל אינה יודעת מה חלקו בפרויקט ומדוע זה מעניינו. בבית-המשפט הכירה את עד
27 המדינה כאדם מאוד מאוד עשיר, אבל לאו דווקא בן-אדם הקשור לפרויקט שהיה אחד
28 המוקדים המרכזיים שהעסיקו אותה תקופה את פקידי העירייה.

29

30 אמור מעתה, משהוכח בבית-המשפט כי עד המדינה הזרים לאמתחתה, עבורה ועבור נאשם 8,
31 סכומי עתק, המסקנה קצרה וברורה. נאשמת 9 ביקשה שכר עבור פעילותה במהלך תפקידה
32 הציבורי, ועד המדינה, שהעריך כוחה ויכולתה, שילם תמורת עשייתה.

33

34 הנאשמת 9 ביקשה בבית-המשפט לשכנע כי עד המדינה הזרים לאמתחתה מאות אלפי השקלים,
35 אך ורק, בגין יחסיו האינטימיים עמה.

36 אדון בתזה זו של הנאשמת שהועלתה, למעשה, לראשונה בבית-המשפט.

1
2 הנאשמת 9 תיארה בבית-המשפט את יחסיה עם עד המדינה כמערכת אינטימית משהו : טיולים,
3 מסעדות, השמת ראש על כתף, ניגוב דמעות.
4
5 הנאשמת 9 סיפרה בבית-המשפט כיצד סייע לה עד המדינה ברכישת דירה בחודש ספטמבר 1997
6 בסך של 100 אלף דולר (עמ' 7882). הכסף ניתן לה (עמ' 7883 שו' 8-11). גם משמכרה את הדירה לא
7 החזירה לו את הכסף, מאחר שהוא סירב לקבל את הכסף וראה בזה עלבון (עמ' 7883 שו' 22 ; ראה
8 גם עמ' 8315 שו' 14).
9 בחקירתה במשטרה ביום 29.04.10 גרסה אחרת.
10 הנאשמת 9 אישרה בחקירתה כי עד המדינה עזר לה ברכישת הדירה, אבל בסכום קטן הרבה יותר,
11 משהו בין 10 אלף ל-30 אלף דולר (ת/600 שו' 707).
12 לא מדובר בנתון שנעלם מזיכרונה. אדם המקבל סיוע בסביבות 100 אלף דולר אינו מפחיתו עד כדי
13 10 אלף-30 אלף דולר – אלא אם יש לו סיבה מיוחדת לעשות כן.
14 לנאשמת 9 היו כל הסיבות שבעולם למזער "עזרה נדיבה" זו של עד המדינה, שנמסרה לה בגין
15 תפקידה ומעמדה בעירייה.
16 לאמור, סכום של 100 אלף דולר אינו ניתן, מטבע העולם, בשל מערכת יחסים ידידותית,
17 אינטימית, כמו המערכת, שתוארה בהרחבה על-ידה בבית-המשפט. מדובר במתת שניתן לנאשמת
18 9 בגין פעילותה כעובדת ציבור.
19
20 יתר על כן, קשה להאמין כי נסתר מבעלה של הנאשמת 9 סיוע זה בסכום של 100 אלף דולר.
21 לדבריה, בעלה לא ידע על סכום כסף זה שהעניק לה עד המדינה, הואיל ולא התעניין בנושאי
22 המימון, ובכלל בנושאי הכספים בבית.
23 בחקירתה הנגדית אישרה כי העזרה הכספית שהעניק לה נאשם 8 לרכישת הדירה השנייה הייתה
24 בידיעת בעלה (עמ' 8313 שו' 22). משכך, נשאלה הכיצד מודעות בעלה לסוגיית מימון דירות נכונה
25 לדירה השנייה ואינה נכונה לדירה השלישית, שנרכשה בעזרתו האדיבה של עד המדינה.
26 ותשובתה: **"...על הדירה השלישית בעלי חתם כשותף שלי לדירה, מעבר לזה הוא לא נכנס לשום**
27 **דבר אחר. נקודה"** (עמ' 8314 שו' 9-10).
28 גרסתה של הנאשמת 9 כי בעלה לא ידע על "עזרתו הנדיבה" של עד המדינה לרכישת הדירה
29 השלישית אינה מתקבלת על הדעת. בעלה, שרשום על הדירה כמותה, לא יכול היה שלא לדעת כי
30 סך 100 אלף דולר הועברו על-ידי עד המדינה, במיוחד, שסכום צנוע יותר שהועבר על-ידי נאשם 8
31 היה בידיעתו של אישה, ידיעה המלמדת על כלל מעורבותו ברכישת הדירה.
32 לאמור, העובדה המוסכמת כי עד המדינה העביר לנאשמת 9 סך 100 אלף דולר בשנת 1997
33 מצביעה כי לא מדובר בכסף שהועבר בגין מערכת אינטימית אישית. הנאשמת הייתה עושה כל
34 שביכולתה על-מנת להגן על ביתה "מבצרה", בעלה, ילדיה ובני משפחתה מפני גילוי שכזה.
35 הנאשמת לא הייתה מהינה ליטול סיכון שבעלה ילמד על סיוע עד המדינה, אלא אם זה האיש ידע
36 האמת לאמיתה, שמדובר בסכום שניתן לנאשמת 9 בשל תפקידה הרם בעירייה.

1
2 ביום החקירות הראשון במשטרה נראה כי קו הגנתה של הנאשמת 9 טרם נתגבש ותיאור מערכת
3 יחסיה עם עד המדינה אינו דומה לתיאוריה בהמשך הדרך ובבית-המשפט.
4 בחקירה ביום 26.04.2010, ת/597, אישרה הנאשמת 9 כי בני משפחתה ובעלה ידעו על המתנות
5 שנתן לה עד המדינה. לשאלה האם בעלה לא מתח ביקורת על כך שהיא מקבלת מתנות מגבר,
6 השיבה הנאשמת: "חיי הנישואין שלי חזקים מכדי שהבעל שלי יחשוד, מקום שאין לו ולא תהיה
7 לו סיבה לחשוד. היחסים שלי עם שמוליק היו יחסים של אבא ובת, וכך גם ראה אותם הבעל
8 שלי, לכן הוא לא היה צריך לשאול שאלות, ואני לא הייתי צריכה לחפש סיבות" (ת/597 שו' 36-
9 33).

10 לאמור, לא מדובר במערכת יחסים רומנטית, לא מדובר על-פי תיאור הנאשמת 9, במערכת יחסים
11 אינטימית-אישית, אלא מערכת יחסים שאין בה כדי לעורר חשד, מערכת יחסים של אדם מבוגר,
12 שגילה יחס חם כלפי הנאשמת, בדומה להתנהגות של אב לבתו.
13

14 ועוד, במהלך עדותה הראשית של הנאשמת הניח בפניה פרקליטה המלומד, עו"ד עופר ברטל, את
15 מוצגים נ/479, נ/480, נ/481, נ/482, תמלילי הקלטת סתר של משטרת ישראל, הקלטות שבוצעו
16 במהלך חקירת המשטרה בנושא "רשות המיסים" מחודש יולי 2006.
17

18 הנאשמת 9 לא ידעה להשיב לשאלת פרקליטה, שציין בפניה את מערכת יחסיהם הקרובה בשנת
19 2007, בתקופה בה עד המדינה נזקק לבקש עזרה מנאשם 2 וכתב את "כתב הסחיטה", היאך כלל
20 לא סיפר לה על קשייו ותלונותיו כלפי נאשם 1: "מה הוא יספר לי? אני מושעת, אין לי עבודה,
21 מה הוא יספר לי? שליחה הוא ביקש להיפגש איתי הוא שאל אותי אם אני רוצה כסף, הוא הציע
22 לי כסף, אמרתי לו שאני לא צריכה" (עמ' 7889 שו' 14-15) [ההדגשות שלי - ד.ר].
23

24 ביתר שאת, מערכת היחסים החמה וההדוקה שתוארה על-ידי הנאשמת 9 בבית-המשפט
25 "התקררה" בשנים 2007 ואילך, משהנאשמת 9 הועברה מתפקידה ומעמדה לא היה כבעבר.
26 דווקא משנסתבכה בחקירות משטרה והושעתה מעבודתה, עד המדינה ה"נדיב" התרחק הימנה
27 והיא מצידה לא הקפידה לשמור עמו על אותם יחסי קרבה, אותם היטיבה לתאר בעדותה בבית-
28 משפט.

29 לאמור, הנאשמת 9 בלא משים הודתה בתזה הנטענת על-ידי המאשימה. הנאשמת 9 ידעה לאורך
30 כל הדרך כי קשריה עם עד המדינה הינם קשרי עבודה, משאיבדה את מעמדה והושעתה מעבודתה
31 – נותק למעשה הקשר עם עד המדינה.
32

33 ועוד, התובעת המלומדת לא הקלה על הנאשמת 9, משזאת הסבירה כי באותה תקופה הייתה
34 עסוקה בבעיותיה ולא היה לה זמן לשמור על קשר, והטיחה התובעת בה כי בהיותה בלשכת שר
35 המסחר והתעשייה, שם עבדה, לדבריה, סביב השעון ולא ראתה את הבית, מצאה, על-פי עדותה,

1 להקדיש זמן לעד המדינה (עמ' 8321 שוי 9-13) [ההדגשות שלי – ד.ר.]. בשנת 2007 הם לא חברים
2 (עמ' 8322 שוי 9).
3 לאמור, הנאשמת 9 איששה בבית-המשפט עמדת המאשימה. משירדה ממעמדה, עד המדינה כבר
4 לא נזקק לה עוד והקשרים העבתיים אותם היטיבה לתאר נפרמו ונתאדו.
5
6 אמור מעתה, מערכת היחסים של נאשמת 9 עם עד המדינה נבעה ממעמדה ותפקידה הציבורי.
7 יחסי הידידות ששררו ביניהם היו בבחינת סרח עודף למערכת המושחתת שנתקיימה בין השניים.
8
9 מודעות הנאשמת למהות המתת שניתן לה על-ידי עד המדינה.
10
11 אמור מעתה, הוכח בבית-המשפט כי הנאשמת 9 הייתה מודעת לעובדה כי עד המדינה הרעיף עליה
12 מטובו כסף ומתנות, אך ורק בגין תפקידה הציבורי.
13
14 ועתה, אסקור פעילותה של נאשמת 9 לגיוס כספים מעד המדינה עבור נאשם 8.
15
16 נאשמת 9 נטלה מעד המדינה מאות אלפי ש"ח עבור מערכות הבחירות של נאשם 8.
17
18 100 אלף דולר לרכישת דירת נאשמת 9.
19
20 אמור מעתה, גרסתה של נאשמת 9 בבית-המשפט – בסוגיה זו - נדחתה מכל וכל.
21 כמפורט בפרק המשפטי, חזקה עובדתית היא כי הנאשמת 9 הייתה מודעת כי העברה כספית זו
22 בסדר גודל של 100 אלף דולר שניתנו לה על-ידי עד המדינה, ניתנו לה כשחוד בגין תפקידיה
23 הציבוריים.
24
25 העברה כספית זו אינה נכללת באישומים המיוחסים לנאשמים בכתב האישום מאחר שזו בוצעה
26 בשנת 1997. נאשמת 9 הודתה בקבלת טובת הנאה זו, ואשר כך, הדברים נרשמו בעניינה, גם אם זו
27 לא הואשמה בכתב האישום בשל קבלת טובת הנאה זו.
28
29 נאשמת 9 קיבלה 10 אלף דולר מעד המדינה.
30
31 אמור מעתה, העדר חקירה נגדית של עד המדינה, במחובר לנתונים, שהוארו בחקירתו הנגדית של
32 פרקליטו המלומד של נאשם 1, עו"ד גיורא אדרת, מובילים למסקנה כי לא ניתן לקבוע במידת
33 הודאות הצריכה במשפט פלילי, אחריותה של נאשמת 9 לאישום זה.
34
35 נאשמת 9 קבלה סך 100 אלף ש"ח מעד המדינה.
36

1 העברת סך 100 אלף ₪ על-ידי עד המדינה לנאשמת 9 והשימוש שזו עשתה בכסף, תואר בפרק הדן
2 בעניינו של נאשם 8.

3 אשר כך, נותר לדון אך למשמעות המשפטית של "העברה כספית" זו בעניינה של נאשמת 9.

4
5 ניתן לקבוע כי הנאשמת מסרה 60 אלף ₪ במזומן לאורי מסר.

6 ניכר היה בנאשמת 9, מכלל תנועות גופה, מבע פניה ודרך התבטאותה כי מדובר בעובדה, שבחרה
7 לא להתכחש לה גם אם אינה מתיישבת עם העמדה אותה הקפידה להציג בבית-משפט לאורך כל
8 הדרך כמקשה אחת; יכול ופעלה כפתייה, יכול ושגתה ועל-כך היא מצרה, ברם למיטיבה, האיש
9 הענק, הייחודי במקומו ובתקופתו, נאשם 8 – נגדו לא תעיד, לא תשמיע ולו מילה רעה אחת, בודאי
10 לא מילה שיכולה לסבכו או להטיל בו רבב.

11 60 אלף ₪ אותם העבירה למסר הינם 60 אלף ₪ מזוהמים, גם לדידה (עמ' 8135 שו' 30). כסף
12 מזוהם זה הועבר באמצעות מסר לטובת כיסוי גירעונות של נאשם 8. דהיינו כסף מזוהם הועבר על
13 ידה לקופתו של נאשם 8.

14

15 הנה נא, הנאשמת 9 סיפרה בבית-המשפט כי ביקשה מעד המדינה כסף לא בשל היותה "ידידת
16 נפש", "חברה אינטימית" או משהו מסוג זה. הנאשמת 9 ביקשה כסף מעד המדינה עבור כיסוי
17 גירעונות שהכבידו על האיש אותו שירתה, נאשם 8 (עמ' 8175 שו' 19-30).

18 הנאשמת 9 ביקשה מעד המדינה דמי לא ייחרץ וזה נענה לבקשתה והעביר לרשותה סך 100 אלף
19 ₪. הנאשמת 9 נהגה בכסף "מנהג בעלים", סך 40 אלף ₪ הפקידה בחשבונות ילדיה והיתרה
20 העבירה לאורי מסר לכיסוי גירעונות נאשם 8.

21
22 אמור מעתה, אחריותה של הנאשמת לקבלת סכום כסף זה הוכחה במלואה.

23

24 נאשמת 9 קיבלה סך 50 אלף ₪ מעד המדינה.

25

26 פרקליטה המלומד של נאשמת 9, עו"ד עופר ברטל, טען בסיכומיו כי העובדה שהנאשמת הפקידה
27 השיקים בחשבונה שלה מוכיחים כי הייתה נטולת מחשבה פלילית, ולפי תומה סברה כי מדובר
28 במתת הניתן לה במסגרת יחסי החברות ששררו ביניהם. הסנגור בלמדנותו טען, כי לו הנאשמת
29 הייתה חושדת כי מדובר בכסף מזוהם, שניתן לה בגין תפקידה הציבורי, הייתה מבקשת מהנאשם
30 מזומנים ולא מסכימה ליטול שיקים, ואם שיקים, הייתה מקפידה לפרוט אותם באמצעות נאשם
31 5 או באמצעות אחר אצל חלפן כספים אלמוני פלמוני. בכל מקרה, הנאשמת לא הייתה מפקידה
32 השיקים של עד המדינה בחשבונה האישי.

33

34 לא אוכל לקבל עמדת הסנגור המלומד.

35

1 משמדובר בנהר זורם של כספים שכזה, נראה כי ניתן "להעתיק" מנוסח טיעוניו של הסנגור
2 הנכבד, על "הרדמת חושים" ו"להדביק"; נהר הכספים שעבר תחת ידה, נהר כספים שהזורם מעד
3 המדינה אליה, הקהה מידת זהירותה, ובהמשך הטביעה בעבירה פלילית חמורה.
4
5 נאשמת 9 ביקשה מעד המדינה לממן סקר בעלות 70 אלף ₪ עבור נאשם 8.
6
7 מוצג ת/728 הינו קובץ מיילים מחודש אוקטובר 2004.
8 ביום 10.10.04 פונה עובד יחזקאל לנאשמת 9 במייל וכותב לה, בין השאר: **"להזכירך לסכם עם**
9 **דכנר את העניין של מימון הסקר"**. ביום 13.10.04 פונה עובד יחזקאל לנאשמת 9 במייל, ובין
10 היתר שואל: **"יש לנו חדש עם דכנר בקשר לסקר? חשוב שנתקדם עם זה"**. נאשמת 9 עונה לעובד
11 יחזקאל כ-40 דקות אחר-כך **"שוחחנו בעל-פה"**.
12
13 הנה נא, הנאשמת 9 נטלה על כתפיה האחריות כולה בשלמותה ולא הייתה מוכנה לערב, ולו
14 במקצת, את הנאשם 8 בנושא. התובעת שאלה על מעורבותו של נאשם 8.
15
16 אמור מעתה, נאשמת 9 הודתה בבית-משפט כי פנתה לעד המדינה על-מנת שזה יממן עבור נאשם 8
17 סקר.
18 מדובר בבקשת שוחד. הנאשמת 9 לא התכחשה למודעותה וכלל פועלה בנושא, רק ביקשה להגן
19 ולחצוץ ב"גופה" בין האישום לבין מושא הערצתה, האיש אותו שירתה ולו היא חייבת, לדידה,
20 הרבה כל-כך, נאשם 8.
21
22 נאשמת 9 קיבלה מעד המדינה מתנות בשווי אלפי שקלים.
23
24 הנה נא, אין מחלוקת כי עד המדינה רכש לנאשמת 9 מתנות יקרות ערך, מתנות ששווין עולה כדי
25 סכום של אלפי שקלים.
26 משגרסתה של הנאשמת 9 בבית-המשפט אינה בבחינת גירסה בעלת תוקף ומשקל, כמו גם ,
27 נדחתה כלל גרסתה בעניין מערכת יחסי החברות בינה לבין עד המדינה, יחסי חברות שבמסגרתם,
28 כך ההגנה, נתקבלו המתנות - קצרה הדרך למסקנה כי המתנות ניתנו לנאשמת 9 על-ידי עד
29 המדינה בשל תפקידיה הציבוריים.
30 עד המדינה העניק מתנות לנאשמת 9 - בנוסף להעברת מאות אלפי ₪ כמתואר לעיל - נוכח
31 תפקידיה הציבוריים ועל-מנת שזאת תסייע לו, על-פי בקשתו, בקידום הפרויקטים בהם עסק
32 באותן שנים.
33 נאשמת 9 הייתה מודעת לכספים, כמו גם למתנות, ולנסיבות מסירת טובות ההנאה על-ידי עד
34 המדינה. נאשמת 9 סייעה לעד המדינה במסגרת תפקידיה הציבוריים בתמורה לטובות ההנאה
35 שקיבלה.

1
2 אמור מעתה, הוכחה אחריותה של נאשמת 9 למיוחס לה כאן על-ידי המאשימה.
3
4 כללו של פרק בעניינה של נאשמת 9.
5 נוכח המפורט לעיל, ניתן לקבוע כי הוכחו יסודות העבירות המיוחסות לנאשמת 9 כדלהלן:
6 נאשמת 9 מורשעת בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על כך שקיבלה מעד המדינה סך 100 אלף ₪.
7 נאשמת 9 מורשעת בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על כך שקיבלה מעד המדינה סך 50 אלף ₪.
8 נאשמת 9 מורשעת בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על כך שביקשה מעד המדינה לממן סקר עבור
9 נאשם 8 שעלותו כ-70 אלף ₪.
10 נאשמת 9 מורשעת בעבירה לפי סעיף 290 לחוק, על כך שנטלה מעד המדינה טובות הנאה כמו:
11 תמונת שמן, עגילים, נעליים.
12 נאשמת 9 מורשעת בעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, על כך שהפקידה כספי השוחד
13 בחשבונות בנק במטרה להסוות ולהסתיר מקור הכספים וזהות בעלי הזכויות בהם.
14

נאשם 10

15
16
17 נאשם 10 כיהן כסגן ראש עיריית ירושלים החל משנת 1998.
18 על-פי כתב האישום, קיבל נאשם זה שוחד מעד המדינה במספר הזדמנויות שונות.
19
20 הנאשם 10 העיד בבית-המשפט. הנאשם 10 הפגין ביטחון ונחישות בדרך מסירת עדותו. ניכר היה
21 כי עלה לדוכן העדים כמי שמשנתו סדורה לפניו, השיב לכל שאלה והתייחס לכל מוצג ומסמך
22 בתקיפות ובבהירות.
23 הנאשם 10 הדגיש לאורך כל עדותו בבית-משפט כי מעולם לא קיבל שוחד בפרשת הולילנד ולא
24 בשום פרשייה אחרת.
25
26 הנאשם 10 ציין כי נאשם 5 הינו חבר קרוב, בבחינת אח. נאשם 5 הרבה לבקרו בעירייה כחבר
27 ושכחות השתמש בשירותי המשרד לצרכיו, למשל שלח פקסים ממכשיר פקס במשרד (עמ' 8017
28 למעלה).
29 נאשם 5 הכיר לו את עד המדינה באחד מביקוריו של הנאשם במקום עבודתו של נאשם 5 בשנת
30 2006, ברח' החשמונאים בתל-אביב (עמ' 8017 שו' 30). לנאשם 10 לא היו קשרים אישיים עם עד
31 המדינה.
32
33 המתת.
34

א. אין מחלוקת בין הצדדים כי שבעה שיקים של עד המדינה בשווי כולל של כ-20 אלף דולר
הגיעו לידי הנאשם 10 באמצעות נאשם 5.
השיקים – שבעה במספר (ת/104א עד ת/104ה; ת/105א; ת/105ב) – נמשכו מחשבונו הפרטי של
עד המדינה (שמו מתנוסס בצד ימין של כל שיק ושיק), ונפרטו על-ידי הנאשם 10 בגמ"ח "קרן
ברכת משה" בירושלים, שבהנהלת האחים ראובן וישראל הרצברג. מדובר בשבעה שיקים על
סכומים של 10 אלף ו-15 אלף ₪, המסתכמים לסך 95 אלף ₪, לפירעון בחודשים 30.03.06 עד
15.10.06. תמורת השיקים הנ"ל קיבל הנאשם מהגמ"ח, "קרן ברכת משה", סך 20 אלף דולר.
ב. ארבעה שיקים אישיים של עד המדינה מסדרה אחת רציפה, 12514 עד 12517, מסתכמים
לסך 150 אלף ₪ (ת/106א עד ת/106ד).
השיקים ת/106א ו-ת/106ד נמסרו לפריטה למזומן לידי הרב יוסף נתניאן.
השיקים ת/106ב ו-ת/106ג נמסרו לפריטה למזומן לידי יוסף הבר, בעליו של גמ"ח "מדי חודש
בחודשו".
ג. שיק אישי של עד המדינה על-סך 5,000 ₪ הופקד בחשבונו של דניאל שמחיוף, בנו של
נאשם 10, ביום 02.07.07.
נאשם 10 חזר ושנה לאורך כל עדותו בבית-המשפט, כי הכספים שצוינו על-ידי עד המדינה
ומצוינים בסעיף ב' ו-ג' לעיל, מעולם לא הגיעו לרשותו.
שבעת השיקים שמצוינים בסעיף א' לעיל – הגיעו לידי בעקבות בקשת חברו, נאשם 5, לסייע בידו
לפרוט את אותם שיקים. זאת, ללא כל קשר לתפקידו בעירייה.
סקירת פעילותו של נאשם 10 ותפקידו הציבורי בענייני פרויקט הולילנד.
השיקים שסומנו, ת/104א עד ת/104ה; ת/105א; ת/105ב.
לאחר דיון, לא היה מנוס מלקבוע, כי גרסתו של הנאשם 10 נשמעה בבית-המשפט זרה ועקורה.
מדובר בגרסה מופרכת מיסודה. ניתוח הגיוני של גרסת נאשם 10 מתיישב עם התרשמותי הבלתי
אמצעית מאופן מסירת עדותו. מדובר בגרסה שדינה להידחות מכל וכל.
נאשם 10 קיבל לרשותו שבעה שיקים בשווי 20 אלף דולר. מדובר בשיקים פרטיים של עד המדינה.
שיקים פרטיים אלה של "דכנר שמואל", הועברו ל"קרן ברכת משה" ושם נפרטו למטבע זר.
משגרסתו של נאשם 10 נדחתה מכל וכל, התמונה העובדתית נוצקה בברזל.
עד המדינה העביר השיקים לנאשם 10 על-מנת להניעו למשוא פנים לטובת פרויקט הולילנד.
יושם אל לב, מסקנה החלטית זו הינה המסקנה ההגיונית היחידה, גם ללא ראיות תמיכה נוספות
שתוצגנה להלן. מסקנה זו נכוחה בנפרד מ"חזקת המודעות" כפי שנקבעה בהלכה הפסוקה (ראה
פירוט ההלכה הפסוקה במצע המשפטי לעיל). עובד ציבור המקבל מתת מאזרח הנזקק לטיפול
עובד הציבור במסגרת תפקידו של האחרון, חזקה שבעובדה היא, כי עובד הציבור מודע לכך

1 שהמתת ניתן לו בעד פעולה הקשורה בתפקידו (ראה הסכמת ההגנה, עמ' 6, סעי' 20 לסיכומי
2 ההגנה).

3
4 התמונה שנוצקה בבית-המשפט, כאמור בברזל, מקבלת, מעל הצריח, תמיכה וחיזוק בדרך
5 התנהגותו המפלילה של נאשם 10 במהלך חקירותיו במשטרה.

6
7 התמונה העובדתית לפיה השיקים שקיבל נאשם 10 בשווי 20 אלף דולר ניתנו לו על-ידי עד המדינה
8 על-מנת להניעו למשוא פנים לטובת פרויקט הולילנד, הייתה ברורה ונהירה לנאשם 10 לאורך כל
9 הדרך.

10 התנהגותו המפלילה במשטרה מעבה התמונה שנוצקה בבית-המשפט, כאמור, בברזל. הנאשם 10
11 התכחש במשטרה לקבלת שיקים של עד המדינה. הנאשם 10 שמר על זכות השתיקה משהוצגו לו
12 השיקים הנ"ל. הנאשם 10 ביקש להרחיק עצמו מעד המדינה ומכל העובדות הקושרות אותו
13 למעורבותו ופעילותו בעירייה בפרויקט הולילנד.

14
15 שיקים ת/106א עד ת/106ד.

16
17 ארבע השיקים הנ"ל נמשכו מחשבונו של עד המדינה בבנק הפועלים, מדובר בשיקים פרטיים של
18 עד המדינה. שיקים רצופים (משיק מס' 12514 עד שיק מס' 12517) המסתכמים לסך 150 אלף ₪.

19
20 ניתוח עובדתי של הראיות מלמד, כי שני השיקים, ת/106א ו-ת/106ד, הגיעו לידיו של נתניאן,
21 ולאחר ניתוח הראיות הנני קובע כי, האפשרות ההגיונית היחידה הינה כי נאשם 10 הוא האיש
22 שמסר את השיקים לנתניאן.

23 למותר לציין, כי לא הועלתה בבית-המשפט אפשרות, ולו תיאורטית, לפיה נמסרו השיקים שבדיון,
24 שיקים פרטיים של עד המדינה, לנתניאן על-ידי מאן דהוא אחר.

25
26 משאמרתי כל שאמרתי, קצרה הדרך למסקנה המשפטית. הנאשם 10 קיבל לידיו שיקים אישיים
27 של עד המדינה המסתכמים לסך 70 אלף ₪ (ת/106א ו-ת/106ד).

28 משגרסתו של נאשם 10 בבית-המשפט נדחתה על-ידי מכל וכל, ניתן לקבוע במידת הודאות
29 הצריכה, כי נאשם 10 קיבל את השיקים הפרטיים של עד המדינה כדמי לא ייחרץ.

30
31 ועתה, אדון בשני שיקים שנמסרו לפריטה ל"גמ"ח מדי חודש בחדשו", דהיינו שיקים: ת/106ב ו-
32 ת/106ג.

33
34 בשל הזהירות, אולי זהירות מופלגת, הנני מוצא לקבוע כי לא הוכח ששני השיקים הנ"ל נמסרו
35 ליוסף הבר דווקא על-ידי נאשם 10, ולא על-ידי אלמוני פלוני (כידוע הוכח בבית-המשפט שנאשם 5
36 פרט שיקים רבים בגמ"חים לא מעטים).

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

שיק על סך 5,000 ₪ (ת/123א).

לא ניתן לקבוע, בטח במידת הודאות במשפט פלילי, כי נאשם 10 היה מודע לשיק שנמסר לרגל חתונת בתו בסכום של 5,000 ₪. אשר כך, לא ניתן לקבוע אחריותו של נאשם 10 לשיק זה.

סיכומו של פרק בעניינו של נאשם 10.
הוכחו יסודות העבירות המיוחסות לנאשם 10.
נאשם 10 מורשע בעבירה לפי סעי' 290 לחוק, על-כך שקיבל באמצעות 7 שיקים סך 95 אלף ₪ מעד המדינה.
נאשם 10 מורשע בעבירה לפי סעי' 290 לחוק, על-כך שקיבל באמצעות שני שיקים סך 70 אלף ₪ מעד המדינה.
נאשם 10 זכאי מחמת הספק מקבלת סך 80 אלף ₪ מעד המדינה.
נאשם 10 זכאי מקבלת סך 50 אלף ₪ מעד המדינה.

נאשם 11

נאשם 11 נולד בשנת 1946 לאחר שחרור הוריו ממחנה ההשמדה אושוויץ. המשפחה עלתה לארץ בשנת 1950, בשנת 1966 הוסמך לרבנות. בשנת 1978 הגיע ל"בית מלכה", שם החל לשמש בתחילה כפקיד זוטור ובהמשך התקדם עד שבשנת 1985 החל לכהן כיו"ר הועד המנהל. בשלהי שנת 1998 נבחר למועצת עיריית ירושלים, ומשכך התפטר מתפקידו כיו"ר חבר המנהלים של "בית מלכה" ו: "נשארתי כמנהל בשכר בעיקר בתחום החינוך" (עמ' 7919 שו' 30). בעיריית ירושלים שימש כחבר בוועדת הכספים, ממלא מקום של חבר בוועדת התכנון ובנייה, חבר ועדת מכרזים, חבר בוועדת הארנונה ומחזיק תיק מחלקה שנקרא "ח"ן חרדי", חברה ונוער חרדי. בקדנציה האחרונה החזיק את תיק תרבות תורנית.

מכלל עדותו של הנאשם 11 בבית-המשפט נראה כי מרבית העובדות הצריכות לעניינו אינן במחלוקת של ממש, כדלהלן:

א. הנאשם 11 מילא בשכר תפקיד מרכזי במוסדות "בית מלכה", תפקיד חשוב בנושא חינוך. הנאשם גאה בתפקידו וראה בפעילותו במוסדות "בית מלכה" בבחינת עיסוק בקודש (עמ' 7951 שו' 10).

- ב. הנאשם סייע לרב פרקש ולמר זלצר להתרים לטובת מוסדות "בית מלכה" וביניהם את עד המדינה ואת נאשם 1, אנשי פרויקט הולילנד, שתרמו סכומים נכבדים הנמדדים במאות אלפי ₪ למוסדות "בית מלכה" (עמ' 7992 שו' 28; עמ' 7923 שו' 5; עמ' 7940 שו' 19-22).
- ג. הנאשם לא נטל, ולו אגורה אחת לכיסו הפרטי, מסך מאות אלפי השקלים שנתרמו למוסדות "בית מלכה" על ידי "דכנר את צ'רני".
- ד. התרומות של "דכנר את צ'רני" מטעם אנשי פרויקט הולילנד למוסדות "בית מלכה" החלו רק לאחר שנבחר למועצת העיר. קודם בחירתו למועצת העיר ירושלים לא השתתף הנאשם 11 בהתרמת "דכנר את צ'רני", ואלה לא תרמו למוסדות "בית מלכה" (עמ' 7993 שו' 1; עמ' 7945 שו' 26).
- ה. הנאשם התפטר מתפקידו הרשמי במוסדות "בית מלכה" לאחר שנבחר למועצת עיריית ירושלים, וזאת למניעת חשש, ולו הקטן ביותר, לניגוד עניינים בין שני התפקידים (עמ' 7993 שו' 11; ת/610 שו' 34-36; עמ' 7950 שו' 5; עמ' 7951 שו' 1-3).
- ו. הנאשם הצהיר בבית-משפט כי היום הינו סבור כי שגה בכך, שלא הדיר מעורבותו ו/או פעילותו בעירייה לטובת פרויקט הולילנד לנוכח התרומות שתרמו "דכנר את צ'רני" למוסדות "בית מלכה" (עמ' 7993 שו' 14).
- ז. הנאשם פעל במסגרת תפקידו בעירייה בענייני פרויקט הולילנד, במקביל לקבלת התרומות מיזמי הפרויקט.
- הנאשם 11 הדגיש בעדותו הראשית בבית-המשפט כי בתקופה הרלוונטית לא קישר בין התרומות של "דכנר את צ'רני" למוסדות "בית מלכה" לתפקידו ועשייתו בעירייה, ובלשונו: **"...מה שניתן למוסד ניתן כתרומה בלי שום קשר לתפקידי בעיריית ירושלים"** (עמ' 7932 שו' 14). הנאשם 11 ציין כי הכספים נמסרו לידיו של מר פרקש, שהיה האיש האחראי על נושא הכספים, והקפיד להוציא קבלות ומכתבי תודה לתורמים (עמ' 7932 למטה; נ/502).
- פרקליטו המלומד של נאשם 11, עו"ד פרופ' דוד ליבאי, ציין בסיכומיו כי ההגנה מסכימה שמוסדות "בית מלכה" קיבלו בתקופה הרלוונטית תרומות מ"דכנר את צ'רני" בסכומים נכבדים, אולם הטענה היא; נאשם 11 לא היה מודע לסכומי התרומות ולמועדי קבלתן. גם אם "דכנר את צ'רני" שילמו שוחד, כך הסנגור המלומד, על התביעה להוכיח כי נאשם 11 "לקח שוחד" וכי היה מודע לכך שקיבל את השוחד "בעד פעולה הקשורה בתפקידו" בעירייה. לגישת הסנגור המלומד, עו"ד פרופ' דוד ליבאי, המחלוקת העיקרית עם המאשימה הינה בשאלה האם נאשם 11 היה מודע לקבלת המתת בעד פעולה הקשורה בתפקידו (עמ' 1-2 לסיכומי ההגנה).
- המתת.
- הכספים שהועברו לטובת מוסדות "בית מלכה" על-ידי עד המדינה ונאשם 1, אינם, כאמור, במחלוקת. להלן פירוט סכומי הכסף:

- 1
- 2 א. בחודש נובמבר 1999, סך 693,880 ₪, העברה מאת ש.א.ד. בע"מ (ת/124א).
- 3 ב. 15-יוני 2000, סך 50 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ת/128 + ת/705).
- 4 ג. 15-יולי 2000, סך 50 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ת/128 + ת/705).
- 5 ד. 15-אוגוסט 2000, סך 50 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ת/128 + ת/705).
- 6 ה. 15-ספטמבר 2000, סך 50 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ת/128 + ת/705).
- 7 ו. 15-אוקטובר 2000, סך 40 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ת/128 + ת/705).
- 8 ז. 7-ינואר 2001, סך 115 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ת/128 + ת/705).
- 9 ח. 24-אפריל 2001, סך 40 אלף ₪, העברה מאת הולילנד שירות לנופש (ראה קבלה 2116,
- 10 ת/128).
- 11 ט. 20-אוגוסט 2001, סך 60 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ת/128).
- 12 י. 24-ספטמבר 2003, סך 25 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ראה קבלה 1156,
- 13 ת/128).
- 14 יא. 10-ספטמבר 2004, סך 25 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ראה קבלה 1320,
- 15 ת/128).
- 16 יב. 1-אוקטובר 2004, סך 25 אלף ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ראה קבלה 1320,
- 17 ת/128).
- 18 יג. 15-אוקטובר 2005, סך 37,500 ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ראה קבלה 1366,
- 19 ת/128).
- 20 יד. 15-נובמבר 2005, סך 37,500 ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ראה קבלה 1366,
- 21 ת/128).
- 22 טו. 15-ינואר 2006, סך 37,500 ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ראה קבלה 1366, ת/128).
- 23 טז. 15-פברואר 2006, סך 37,500 ₪, העברה מאת הולילנד תיירות (ראה קבלה 1366,
- 24 ת/128).
- 25 סך-הכל 1,373,880 ₪.

26

27 ועתה, אתאר מעט מפעילותו של נאשם 11, בביצוע תפקידיו בעירייה, בענייני פרויקט הולילנד.

28

29 נאשם 11 גייס הכספים כשהוא מודע לקשר בין "התרומות" לפעילותו בעירייה בענייני פרויקט

30 הולילנד.

31

32 אמור מעתה, ניסיונו הכושל, במהלך חקירתו במשטרה, להרחיק עצמו ממעורבות וטיפול בפרויקט

33 הולילנד מלמד על מודעותו והבנתו לפסול שנפל בהתנהגותו.

34

1 אמור מעתה, נאשם 11 היה מודע לכספים שניתנו על-ידי יזמי הפרויקט, כספים שהועברו
2 למוסדות "בית מלכה", בשל רצונם של יזמי פרויקט הולילנד לקדם הפרויקט בעזרתו ותמיכתו של
3 הנאשם במסגרת תפקידו בעירייה.

4 מעל לצריך, חזקת המודעות (ראה פירוט בפרק הנוגע לנאשם 6) מוכיחה מחשבתו הפלילית של
5 נאשם 11.

6
7 הנה כי כן, הנאשם 11 קיבל מיזמי פרויקט הולילנד מאות אלפי שקלים באמצעות תרומות
8 למוסדות "בית מלכה". נאשם 11 היה מודע לקשר ההדוק בין מתן הכספים לפעילותו בענייני
9 פרויקט הולילנד במסגרת תפקידו הציבוריים.

10
11 כללו של פרק בעניינו של נאשם 11
12 הוכחו בבית-המשפט יסודות העבירה המיוחסת לנאשם 11 עד תום.

13 נאשם 11 מורשע ב-7 עבירות לפי סעיף 290 לחוק, על-כך שקיבל מ"דכנר את צ'רני" שוחד בין
14 השנים 2000-2006 בסך אלף ₪.

15 נאשם 12

16
17
18 נאשם 12 העביר סך של כ-1.3 מיליון ₪ לנאשם 5. לגרסתו, שכר את שירותיו הטובים של נאשם 5
19 כ"מאכר" על-מנת לקדם העסקה בין תעשיות המלח ומנהל מקרקעי ישראל.

20
21 קודם לכל, דנתי בתופעת המתווכים למיניהם המכונים "מאכרים".

22
23 מדובר בתופעה פסולה, מושחתת ומשחיתה.

24
25 בעלי ממון שבכוחם לשכור שירותיו של "מאכר" נהנים מערוץ "מיוחד" לטיפול בענייניהם
26 הפרטיים. מצב דברים השוחק אמון האזרח בשירות הציבורי ובמוסדות השלטון, מצב דברים שיש
27 בו כדי לגרום להשחתת נורמות ההתנהגות של עובדי ציבור.

28
29 ביקשתי לעשות אבחנה בין שתדלנות פסולה לבין שתדלנות לגיטימית.

30
31 שתדלנות לגיטימית היא זו המניחה בפני מקבלי ההחלטות מידע, ניתוחי מצב, הגיגים ורעיונות
32 לנושאים שבדיון. שתדלנות זו באה לידי ביטוי בדרך של הצגת עמדות, העדפות וצרכים של הציבור
33 לטובתו השדלנים פועלים ואותו משרתים. בשתדלנות זו יש גם כדי לעודד השתתפותו של האזרח
34 בתהליכי קבלת ההחלטות במערכת הציבורית.

1 אני מתייחס לחוק הלוביסטים שנכנס לתוקף בשנת 2008.

2
3 מכלל הפעולות המותרות על –פי חוק, ניתן ללמוד על הפעולות הנמצאות מחוץ לגדרות החוק.

4
5 שתדלנות אסורה הינה זו הנסמכת על מתן טובות הנאה שוות כסף, נכס, מוצר או שירות.

6 שתדלנות אסורה היא זו המושתתת על קשרים אישיים ו/או קשרים אחרים בין השדלן לבעל
7 התפקיד הציבורי ו/או מקבל ההחלטה. קשרים שבגינם ניתנת העדפה לשדלן ולמי שהינו מייצג;

8 במהות ההחלטה, דרך גיבושה וניסוחה, השהייה, החשה, האטה, בסדר העניינים הנדונים על-ידי
9 מקבל ההחלטה או במתן יתרון כלשהו לשדלן, וליתר דיוק לשולחו, למי שמטעמו פועל, או הפליה
10 לרעה של אחר, שהינו בבחינת יריב או מתחרה אישי/עסקי או מתמודד לתפקיד מול שולחו של
11 השדלן, וכיו"ב.

12 מסירת מידע לשדלן בשל מערכת קשריו עם בעל התפקיד הציבורי – מידע שאינו פתוח לציבור
13 ואינו זכאי לקבלו בדרכים הקבועות עלי חוק – הינה בבחינת העדפה אסורה.

14
15 "מאכר", אזרח העוסק בשדלנות אסורה חוצה גבולות נורמטיביים ומטביע עצמו בפלילים.

16 לאחר ניתוח סעיפים 295(ב) ו-295(ג), על בסיס הפסיקה הקיימת, הגעתי למסקנה:

17 המשוואה שעולה מאמירה זו של בית המשפט העליון היא פשוטה; "פרוטקציה" שווה קשרים
18 אישיים עם האדם הנכון במקום הנכון, והפעלתם של קשרים אלה בתמורה לשכר או טובת הנאה
19 שווה שוחד. הבסיס המשפטי למשוואה זו נתון בחוק.

20
21 אמור מעתה, ה"מאכר" העושה שדלנות אסורה הינו בבחינת מתווך לשוחד.

22
23 לא אוכל לסיים דברים אלה מבלי להמליץ ולו המלצה ראשונית.

24
25 ראוי למחוקק לתחום את גבולות המותר והאסור גם בפעילות השתדלנות הלגיטימית.

26 נראה כי בקווים כלליים ראוי להסדיר נושא השתדלנות הלגיטימית, בדומה לחוק הכנסת (תיקון
27 מס' 25), תשס"ח - 2008, כדלהלן:

28 א. א.

29 דם יוכל לפעול כשדלן אך לאחר קבלת היתר מועדה משרדית שתוקם בכל גוף ציבורי.
30 שמות השדלנים שקיבלו היתר יפורסמו בפרסום רשמי הפתוח לציבור.

31 ה. ב.

32 ועדה המשרדית תקבע התנאים שעל המבקש לפעול כשדלן למלא בעת הגשת בקשתו.

33 ה. ג.

34 מידע שיועבר על-ידי השדלן לגורם הציבורי, כמו גם הלקוח שלטובתו פועל השדלן,

1 יפורסמו בפרסום רשמי הפתוח לציבור [ראה הצעת חוק הכנסת (תיקון – חובת פרסום
2 מידע הנמסר בידי שדלן), תשע"ג – 2013].

3 ד. ב

4 עת שהותו של השדלן במשרד הציבורי, יענוד תג זיהוי ייחודי שקיבל מהועדה.

5 ה. ב

6 כל פנייה, בכתב או בעל-פה, בקשר לפעולותיו כשדלן, יציין השדלן בפני הגורם הציבורי כי
7 הוא פועל כשדלן, בהיתר, ומי הוא הלקוח שעבורו הוא פועל.

8 ו. ע

9 ל השדלן יחולו כללי פעילות ואיסורים שייקבעו בחוק, כמו גם תוצאות הפרת האיסורים.
10

11 נוכח מסקנתי דלעיל, נאשם 12 העביר הכספים ל"מאכר", כך כינה את נאשם 5, על-מנת שזה
12 בעזרת קשריו יקדם את עסקת תעשיות המלח.
13 הנאשם 12 הודה, אפוא, במתן שוחד בסך 1.3 מיליון ₪ לנאשם 5.
14

15 מעל המפורט, ובנפרד, בחנתי טענות ב"כ הצדדים לעניין העברת 1.3 מיליון ₪ לנאשם 5.
16

17 על-פי ניתוח עדותו של נאשם 12 בבית-משפט, הגעתי למסקנה, לאחר דיון לא קצר בעדותו, כי סך-
18 הכל הפעילות של נאשם 5 עבור נאשם 12 מסתכמת במשימה אחת ויחידה: שליחות מול נאשם 13.
19

20 בין שאר הסוגיות שנבדקו לצורך בחינת עדות נאשם 5, בחנתי עניינו של מיכה גולדמן, שקיבל 50
21 אלף דולר עבור הסדרת פגישה עם לקט.
22

23 הדברים נבחנו על-ידי והגעתי למסקנה כי מיכה גולדמן זכה בתמורה נאה זו נוכח המטלה
24 שהוטלה עליו על-ידי נאשם 12, מטלה שאינה דווקא קביעת פגישה עם לקט. ובכך זיל גמור...
25 [דברים אלה יפים, מן הסתם, גם בעניינם של אברהם נתן ואריה דרעי, שצוינו על-ידי הסנגורים
26 המלומדים].
27

28 המדינה טענה על "שיפוץ"/"אשרור"/"זיוף" פרוטוקול ישיבת הדירקטוריון מיום 30.11.03.
29 דנתי בכך ארוכות ולא ניתן היה לקבוע כי הפרוטוקול זויף, כטענת המדינה, אם כי התגלגלות
30 התיקון מתיישבת עם מארג ראיות התביעה.
31 מצאתי להתייחס לתיקון, כי גם אם הפרוטוקול לא זויף, הרי התיקון נעשה ארבעה חודשים לאחר
32 ישיבת הדירקטוריון.
33 מצב דברים זה אינו ראוי.
34

1 לגישתי, יש בו כדי לסכל את תכליתו של סעיף 108 הנ"ל – לקיים תיעוד שקוף לציבור ונאמן
2 למציאות של הליכי ישיבות דירקטוריון – ולפתוח פתח לבצע בדיעבד שינויים בפרוטוקול, כאשר
3 הנוכחים בישיבה כבר אינם יכולים לזכור האם מדובר בתיקון המשקף לאשורו את מהלך הישיבה
4 כפי שהתרחשה בפועל.
5 המקרה שלפניי הוכיח כי בתיקון הפרוטוקול בנסיבות הנ"ל היה, לשיטת המאשימה, כדי לשכלל
6 את עבירת השוחד שבוצעה ע"י יו"ר הדירקטוריון.
7 ראוי לבחון תיקונו של החוק בעניין זה, ולהגדיר פרק זמן סביר (לדידי – עד 30 ימים) בו ניתן לתקן
8 את פרוטוקול הישיבה, בדומה לסעיף 52 לתוספת השנייה לפקודת העיריות [נוסח חדש] (הקובע
9 תקופה של 7 ימים בה ניתן להגיש בקשה לתיקון פרוטוקול של ישיבת מועצת עיר), או לסעיף
10 68א(ד) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (הקובע תקופה של 10 ימים בה בעל דין
11 רשאי לבקש תיקונו של פרוטוקול דיון בית המשפט).

12
13 בכל מקרה, תקופה של ארבעה חודשים הינה תקופה בלתי סבירה.
14 בענייננו, תקופה זו לעצמה מעוררת תמיהות ושאלות.

15
16 סוף דבר.
17 גם ללא קשר לקביעתי בראשית, כי מאכר שווה שוחד בענייננו, הוכח במידת הודאות הצריכה
18 במשפט פלילי, כי הכסף שהועבר לנאשם 5, הועבר לו כדמי לא ייחרץ.
19 נאשם 12 הורשע ב-3 עבירות לפי סעיף 295(ג), ובעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון.

20

21 נאשם 13

22

23 נאשם 13 שימש בתקופה הרלוונטית מנכ"ל מנהל מקרקעי ישראל.
24 על-פי כתב האישום, קיבל נאשם 13 שוחד מנאשם 12 באמצעות נאשם 5.
25 כתב האישום מייחס לנאשם 13 קבלת סך 44,932.50 ₪ במזומן ביום 22.05.03, כסף שהופקד
26 במזומן בבנק יהב, סניף רח' הארבעה, תל-אביב (נ/533).

27

28 כל הנאשמים המעורבים בפרשה זו הכחישו מכל וכל תשלום השוחד לנאשם 13, כנטען על-ידי
29 המאשימה.

30

31 סך של כ-45 אלף ₪ הופקדו, כאמור, בחשבון הבנק של נאשם 13 ביום 22.05.03 בבנק יהב ברח'
32 הארבעה בתל-אביב.

33

34 שאלת השאלות הינה: האם הנאשם 13 קיבל המתת המיוחס לו על-ידי המאשימה, אם לאו.

35

1 משאלה הדברים, אבחן, ראשית לכל מכל, סבירות גרסתו של נאשם 13 בבית-משפט.
2
3 אמור מעתה, "גרסתו המזכה" של נאשם 13 נשמעה בבית-משפט תמוהה, בלשון המעטה, נוכח
4 דברים חד-משמעיים שמסר בחקירתו במשטרה.
5 קשה לקבל טענתו של הנאשם כי "גרסתו המזכה", נעלמה מזיכרונו לאורך החודשים הארוכים
6 שחלפו נקפו מיום חקירתו ועד עלייתו לדוכן העדים כעד הגנה במשפטו.
7
8 עובדות שיש בהן לערער גרסת הנאשם.
9
10 אמור מעתה, התנהגותו של הנאשם 13 לאחר פתיחת החקירה המשטרית תמוהה, בלשון
11 המעטה, ומתיישבת לא מעט עם עמדת המאשימה.
12
13 הנה כי כן, גרסתו של נאשם 13 בבית-המשפט דינה להידחות, גרסתו בבית-המשפט הינה לאו
14 גרסה.
15
16 סיכום עד כאן: הנאשם 13 גרס בבית-המשפט כי הוא עצמו הפקיד בחשבונו סך כ-45 אלף ₪
17 במזומן ביום 22.05.03. דבריו אלה בבית-המשפט נדחו על-ידי. אשר כך, ניתן לקבוע כי ביום
18 22.05.03 הופקד סכום הכסף הנ"ל במזומן בסניף בנק יהב בתל-אביב והועבר לזכות חשבונו של
19 נאשם 13 בסניף בנק יהב בירושלים.
20 סניף בנק יהב בתל-אביב הינו במרחק עשרות מטרים ממקום "משכנו" הקבוע של נאשם 5.
21 נאשם 5 השתמש בשירותי סניף בנק זה לפרוט שיקים באמצעות חשבון אביו, מר פנחס רבין,
22 המנוהל בסניף הנ"ל.
23 נאשם 5 הופעל באותם ימים ממש על-ידי נאשם 12 לקידום עסקת תעשיות המלח מול נאשם 13
24 במנהל מקרקעי ישראל.
25 נאשם 13 הינו קרוב משפחה של נאשם 5.
26 נאשם 12 העביר 1.3 מיליון ₪ לנאשם 5 על-מנת שזה ישתמש בהם לתשלום שוחד במנהל מקרקעי
27 ישראל (ראה הפרק הדין בעניינו של נאשם 12).
28 נאשם 12 ידע, כמצוין בהרחבה שם, על הקשרים בין נאשמים 5 ו-13.
29
30 דברים אלה מצטרפים ומתחברים לכלל דמותו של נאשם 5, כפי שנצטיירה בבית-המשפט, או מי
31 מטעמו, כמי שהפקיד את הכסף המזומן בסניף בנק יהב בתל-אביב ביום 22.05.03.
32
33 באלה הדברים, נוכח התגבשות תרכובת ראייתית המלמדת על מודעותו של נאשם 13 לנסיבות
34 הפקדת 45 אלף ₪ בחשבונו, וכלל טיעוני ב"כ הצדדים המלומדים, באתי לכלל התלבטות.
35 מספר נתונים שהובררו בבית-המשפט המיסו גרעין התרכובת שנתגבשה והותירו בליבי הספק.
36 כדלהלן:

- 1
- 2 א. על-פי הנטען כלפי נאשם 5 בבית-המשפט ועל-פי הראיות שהוכחו בעניינו, זה מעולם לא
- 3 שילם שוחד בדרך הפקדת כספי שוחד במזומן בסניף בנק. אדרבא, נאשם 5 פרט כספי
- 4 שיקים על-מנת להעביר כסף מזומן ל"לקוחותיו".
- 5 ב. נאשם 5 מסר כספים, כך המאשימה, כספי שוחד בסכומים של מאות אלפי ₪ לאישים
- 6 נכבדים. האם דווקא לאיש הקרוב אליו ביותר, דודו, נאשם 13, שילם שוחד בדרך הפקדת
- 7 כסף בחשבונו?! באופן חריג לשיטתו!?
- 8 ג. נאשם 5 נתן, על-פי התזה הנטענת על-ידי המאשימה, לאורך תקופה ארוכה, שוחד במאות
- 9 אלפי ₪ לנאשם 13. תזה זו אינה מתיישבת עם העובדה, לפיה לא נמצאו כל "טביעות
- 10 אצבעות" לאותם כספים אצל נאשם 13 ובסביבתו?! למעט ההפקדה הנדונה.
- 11 חשבון הבנק של נאשם 13 נמצא בחובה. לא הופקדו כספים בחשבונות אחרים של הנאשם,
- 12 לא נמצאו כספים חשודים בחשבונותיו ו/או בחשבונות קרובים לו. נאשם 13 לא רכש,
- 13 לכאורה, נכסים ו/או חי חי ראוה מעל לרמת חיים המתאימה לשכרו כעובד ציבור.
- 14 ד. נאשם 12 העביר לנאשם 5 התשלום הראשון ביום 25.05.03, שהופקד בחשבון ש.א.ד. ביום
- 15 29.05.03. דהיינו, נאשם 5 קיבל כספים מנאשם 12 מספר ימים לאחר הפקדת הסכום
- 16 שבדיון. מדוע היה על נאשם 5 להזדרז ולהפקיד כסף בחשבון דודו קודם קבלת הכספים
- 17 מנאשם 12!?
- 18 ה. יש ממש בטענת ההגנה כי דווקא בתקופה הסמוכה לחתונת הבת, תקופה בה רבו
- 19 ההוצאות של משפחת הנאשם, נמנע נאשם 13 לעשות שימוש "מתבקש" במזומן לכיסוי
- 20 ההוצאות השוטפות, פעולה טבעית ומתחייבת על-פי שיטת המאשימה (ראה עמ' 3, סיכומי
- 21 נאשם 13).
- 22 ו. נאשם 5 פגש את נאשם 13 שכיחות במסגרת העבודה ובאירועים משפחתיים. נאשם 5 יכול
- 23 היה להעביר המזומן ישירות לנאשם 13 או לאשתו ולא להשתמש בשירותי בנק המתועדים
- 24 וחרוטים עלי ספר ומחשב.
- 25
- 26 כללו של פרק :
- 27 שקלתי ובחנתי כלל הנתונים בצבירותם והגעתי לגמר דעה כי לא ניתן לקבוע במידת הוודאות
- 28 הצריכה במשפט הפלילי כי נאשם 5, או מי מטעמו, הפקיד סכום הכסף שבדיון בסניף בנק יהב.
- 29 נסיבות הפקדת 45 אלף הש"ח שבדיון נותרו עלומות.
- 30 גרסתו של נאשם 13, לפיה הפקדת הכסף בוצעה על-ידו נדחתה על-ידי. עם זאת, לא ניתן לשלול
- 31 אפשרות תיאורטית כי גורם אחר הפקיד הסכום בסניף הבנק בנסיבות בלתי ידועות.
- 32
- 33 הספק שנתגבש מוביל למסקנה משפטית שיש להורות על זיכוי נאשם 13.
- 34
- 35 כך אני מורה.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

נאשמות 14, 15 ו-16

כמתואר בפרק הדין במצע המשפטי, גם תאגיד, אישיות משפטית שאינה בשר ודם, עשוי להימצא אחראי בפלילים. אחריות זו נובעת מ"תורת האורגניזם", המעניקה לתאגיד מימד אנושי על-ידי ייחוס המחשבות והמעשים של האורגניזם לתאגיד עצמו. על פי תורה זו, האורגניזם של התאגיד הם "המוח" ו"מרכז העצבים" שלו - בגין מעמדם בתאגיד ומהות פעולותיהם במסגרת התאגיד, הדין מתייחס אל פעולתם כאל פעולת התאגיד עצמו (ראו ע"פ 3027/90 **חברת מודיעים בינוי ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל**, בסעיף 7 לפסק הדין).

נראה שלא יכולה להיות מחלוקת כי נאשם 1 הינו בבחינת אורגן של נאשמות 14 ו-15. נאשמות 14 ו-15 הינן חברות פרטיות בשליטתו המוחלטת של נאשם 1, ששימש בתקופת האישומים כמנהלן הבלעדי, והיה הגורם המוסמך היחיד לקבל בהן כל החלטה. ברור לכל כי נאשם 1 היה "המוח" ו"מרכז העצבים" של נאשמות 14 ו-15, עת הורה על העברת כספי השוחד מחשבונותיהן אל עד המדינה.

בנסיבות אלה, ומשקבעתי אחריותו הפלילית של נאשם 1 כמפורט בפרק העוסק בענייניו, הרי שיסודות העבירות בהן הורשע מתקיימות גם אצל נאשמות 14 ו-15.

נאשמת 14 מורשעת, אפוא, בעבירות הבאות:

א. נאשמת 14 מורשעת ב-6 עבירות לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין שש העברות כספים לעד המדינה למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך כולל של 2,823,280 ₪ בשנים 2000-2001, בהתאם לפירוט הבא:

1. סך של 1,215,000 ₪ מיום 13.04.00 (ת/138, ת/754).

2. סך של 200,000 ₪ מיום 31.08.00 (ת/138, ת/754).

3. סך של 450,000 ₪ מיום 14.11.00 (ת/138, ת/754).

4. סך של 166,000 ₪ מיום 19.03.01 (ת/138, ת/754).

5. סך של 295,000 ₪ מיום 03.04.01 (ת/138, ת/754).

6. סך של 497,280 ₪ מיום 13.05.01 (ת/138, ת/754).

ב. נאשמת 14 מורשעת ב-2 עבירות לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין שתי העברות כספים לעד המדינה למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך כולל של 675,000 ₪ בשנת 2005, בהתאם לפירוט הבא:

1. סך של 500,000 ₪ מיום 06.04.05 (ת/138).

2. סך של 175,000 ₪ מיום 22.05.05 (ת/137).

- ג. נאשמת 14 מורשעת בעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין העברת כספים לעד המדינה למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך של 300,000 ש"ח מיום 31.07.05 (ת/142), (ת/145).
- ד. נאשמת 14 מורשעת ב-2 עבירות לפי סעיף 291 לחוק בגין שתי העברות כספים לנאשם 6 באמצעות ארגון "יד שרה" בסך כולל של 850,000 ₪ בשנת 2000, בהתאם לפירוט הבא:
1. סך של 600,000 ₪ מיום 31.07.00 (ת/705).
 2. סך של 250,000 ₪ מיום 11.12.00 (ת/705).
- ה. נאשמת 14 מורשעת ב-6 עבירות לפי סעיף 291 לחוק בגין שש העברות כספים לנאשם 11 באמצעות מוסדות "בית מלכה" בסך כולל של 640,000 ₪ בשנים 2000-2006, בהתאם לפירוט הבא:
1. סך של 240,000 ₪ בחודשים יוני – אוקטובר 2000 (ת/705, ת/128).
 2. סך של 115,000 ₪ מיום 11.12.00 (ת/705, ת/128).
 3. סך של 60,000 ₪ מיום 20.08.01 (ת/128).
 4. סך של 25,000 ₪ מיום 24.09.03 (ת/705, ת/128).
 5. סך של 50,000 ₪ בחודשים ספטמבר – אוקטובר 2004 (ת/705, ת/128).
 6. סך של 150,000 ₪ בחודשים אוקטובר 2005 – פברואר 2006 (ת/705, ת/128).
- ו. נאשמת 14 זכאית מחמת הספק מעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין העברות הכספים לעד המדינה בשנת 2004, בסך כולל של 2,552,520 ₪.
- ז. נאשמת 14 מורשעת בעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון בגין הפקדת כספי השוחד בחברותיו של עד המדינה במסווה של "שכר טרחה"/"הלוואות".
- נאשמת 15 מורשעת, אפוא, בעבירות הבאות:
- א. נאשמת 15 מורשעת בעבירה לפי סעיף 291 לחוק בגין העברת כספים לנאשם 6 באמצעות ארגון "יד שרה" בסך של 400,000 ₪ מיום 05.10.00 (ת/706).
- ב. נאשמת 15 מורשעת בעבירה לפי סעיף 291 לחוק בגין העברת כספים לנאשם 11 באמצעות מוסדות "בית מלכה" בסך של 40,000 ₪ מיום 24.04.01 (ת/706, ת/128).
- בכל הנוגע לנאשמת 16, משזיכיתי את נאשמים 3 ו-4 מן המיוחס להם בכתב האישום, יש לבחון האם נאשם 2 עונה להגדרת "אורגן" של נאשמת 16.
- פרקליטה המלומד של נאשמת 16, עו"ד שי פינס, טען בסיכומיו כי התשובה לשאלה זו היא בשלילה, שכן נאשם 2 לא נשא בכל תפקיד רשמי בנאשמת 16, לא היה מעורב בניהולה השוטף, ולא היה בעל זכות חתימה בה.
- לא אוכל לקבל את טענת הפרקליט המלומד. כאמור בפרק הדין במצע המשפטי, אין הכרח כי אורגן של תאגיד יהיה גם נושא משרה רשמי בו.

1 הוכח בבית המשפט כי מבחינה מהותית לנאשם 2 הייתה נתונה סמכות הכרעה בנאשמת 16, מכוח
2 היותו יו"ר חברות האם שלה, העומד בראש הפירמידה העסקית במסגרתה נאשמת 16 פעלה.
3 נאשם 2 היה מעורב בנושאי שיווק ואסטרטגיה של פרויקט הולילנד, היה בעל סמכות הכרעה
4 במחלוקות שנתעוררו בין החברות השותפות בפרויקט, מינה את נושאי המשרה של נאשמת 16
5 מטעם קבוצת פולאר (לדוגמא, נאשם 3 וברודנר), ולא פחות חשוב לענייננו – על פי דבריו שלו,
6 נאשם 2 היה זה שאישר את התשלומים לעד המדינה מכוח **ת/179** ו-**ת/186**, תשלומים שנועדו
7 למתן שוחד לעובדי ציבור לצורך קידום הפרויקט.
8 בעניין זה ראוי לשוב ולהפנות לדבריו של נאשם 3 בחקירתו במשטרה ובעדותו בבית המשפט (עמ'
9 6357, שו' 9-13).

10 נאשם 2 לא טען ולו בשמץ קצת כנגד דברים מפורשים אלה של נאשם 3.
11 במעשיו אלה אל מול עד המדינה נאשם 2 לא פעל כאדם פרטי, אלא כבעל תפקיד בהיררכיה
12 התאגידית לה כפופה נאשמת 16. בנסיבות העניין, נאשם 2 הינו בבחינת אורגן של נאשמת 16, אשר
13 ביצע את המיוחס לו בכתב האישום בשמה ולמענה של נאשמת 16.
14

15 משקבעתי אחריותו הפלילית של נאשם 2 כמפורט בפרק העוסק בענייננו, הרי שיסודות העבירות
16 בהן הורשע בפרשת הולילנד מתקיימות גם אצל נאשמת 16.
17

18 נאשמת 16 מורשעת, אפוא, בעבירות הבאות :

19 א. נאשמת 16 מורשעת בעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין העברת כספים לעד המדינה
20 למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך של 525,240 ₪ מיום 14.07.03 (שבס –
21 **ת/179, ת/185-183**).

22 ב. נאשמת 16 מורשעת בעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין העברת כספים לעד המדינה
23 למטרת תשלומי שוחד לנבחרי ופקידי ציבור בסך של 300,000 ₪ מיום 14.01.04 (**ת/186**,
24 **ת/187**).

25 ג. נאשמת 16 זכאית מחמת הספק מעבירה לפי סעיף 295(ג) לחוק בגין כל יתר העבירות
26 הכספים לעד המדינה המיוחסות לה בפרשת הולילנד, בסך כולל של 1,991,325 ₪.

27 ד. נאשמת 16 מורשעת בעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון בגין הפקדת כספי
28 השוחד בחברותיו של עד המדינה במסווה של "שכר טרחה"/"מקדמות" (ראו הפרק הדן
29 בענייניו של נאשם 1).

30

31